

Datum: 2023-02-09

Tid: 17:00

Plats: Bollebygdskolans matsal

Ordförande

1. Upprop

2. Val av protokollsjusterare

Ärendet i korthet

Förslag digital signering: Onsdag 15 februari kl 16.30. Föreslagna justerare Stefan Hederdal (M) och Fredrik Olofsson (C), ersättare Ulf Rapp (S).

3. Meddelanden

Anmälningar

- KS2227860 KS2022/3-60 Beslut tillstånd kamerabevakning Sjukvårdens larmcentral Västra Götalands Regionen
- SBN2241861 SBN2021/130-5 §219 SBN Medborgarförslag om belysning vid återvinningsstationer
- KS2227916 KS2022/3-61 Protokoll styrelsemöte 2022-12-16 Sjuhärads Samordningsförbund
- KS2227917 KS2022/3-62 Protokoll Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund 2022-12-16
- KS2327920 KS2023/1-1 Verksamhetsplan och budget 2023 för utbildningsnämnden(UN2022336-6)
- KS2327921 KS2023/1-2 Verksamhetsplan och budget 2023 Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
- KS2327925 KS2022/322-2 Föreläggande Jönköping_FR_5801-22_Aktbil_5(167211) (0)_TMP_Bortredigerad
- KS2327926 KS2022/322-3 Svar på överklagan kring kommunfullmäktiges budgetbeslut
- KS2327944 KS2023/1-3 Delårsbokslut 2022 samt revisionsrapport för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
- KS2327977 KS2023/1-4 Gryaab AB – granskning av verksamhetsåret 2022 (2023-01-18)
- KS2327989 KS2022/212-8 Beslut om efterträdarval, ledamot och ersättare (V), beslut från Länsstyrelsen
- KS2327993 KS2022/299-4 Ändring av stiftelseförordnande och stadgar i Sparbankstiftelsen Sjuhärad
- KS2328008 KS2023/1-5 Verksamhetsplan och budget 2023 för samhällsbyggnadsnämnden
- KS2328027 KS2022/307-3 Verksamhetsplan och budget 2023 för kommunstyrelsen

4. Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om SFI för ukrainska flyktingar
KS2023/26

5. Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om dålig belysning vid återvinningsplats i Bollebygd centrum
KS2022/302

6. Kommunal revision – revisorernas uppdrag och granskningsuppgift samt samspelet med fullmäktige
Anna Eklöf, utvecklingsledare SKR (45 min) 17:10
- Ärendet i korthet**
- Den kommunala revisionen och dess uppdrag
7. Hemställan om ställningstagande avseende inriktningsbeslut gällande investering av kapacitetsutveckling av Ryaverket KS2017/69
Daniel Aronsson, ekonomichef, Karin van der Salm, VD Gryaab AB 18:00
8. Delårsrapport jan-aug 2022 för SÄRF KS2022/271
9. Lokala trafikföreskrifter om tätbebyggt område i Bollebygd - Tyftet KS2022/273
10. Taxa för kopior och annat utlämnande av allmän handling KS2022/215
Sammanfattning
Nu gällande taxa hittas på hemsidan: [Diarium och arkiv - Bollebygds kommun](#)
11. Kultur- och fritidsplan 2023-2026 för Bollebygds kommun KS2022/296
12. Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning KS2022/324
13. Redovisning av besvarade samt obesvarade medborgarförslag 2022 KS2023/5
14. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval av ledamot (SD) i jävsnämnden KS2022/236

15. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval av ersättare (SD) i samhällsbyggnadsnämnden
KS2022/234

16. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval av ledamot (SD) i stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)
KS2022/238

17. Befrielse från uppdrag som ersättare (KD) i kommunfullmäktige
KS2022/212

18. Befrielse från uppdrag, och kompletteringsval av ledamot (M), i Tolkförmedling Väst
KS2022/250

19. Fråga (C) till utbildningsnämndens ordförande om nämndens representation i fullmäktige
KS2023/47

4. Inkommet medborgarförslag:
Medborgarförslag om SFI för ukrainska
flyktingar KS2023/26

Till kommunstyrelsen i Bollebygd

Medborgarförslag

SFI för Ukrainska flyktingar

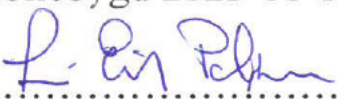
I Bollebygd, Lokes väg, har vi för tillfället 12 flyktingar från Ukraina 8 vuxna och 4 barn/ungdomar. Jag, med flera, har besökt dem vid flera tillfällen och på våra frågor svarar dem att- Vi trivs bra här och har en utmärkt hjälp av Marie-Louise, ”föreståndare”.

Men återkommande är deras frustration om att inte få lära sig svenska och då genom exempelvis SFI! Vi vill komma in i det svenska samhället, kunna kommunicera med svenskar och inte minst få tillgång till arbete.

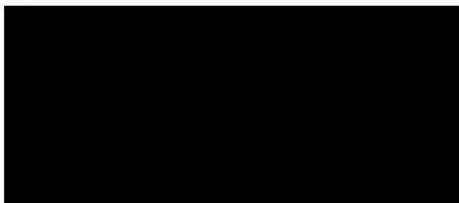
Förslag

För att tillmötesgå ”våra” Ukrainares förslag om ett deltagande i SFI, vilket de inte har Lagstadgad rätt till, föreslår jag att Bollebygds kommun gör som andra kommuner och nu senast Borås kommun, även låter våra flyktingar från Ukraina får ta del av denna SFI utbildningen här i Bollebygd

Bollebygd 2023-01-17

.....
Lars-Erik Pettersson

5. Inkommet medborgarförslag:
Medborgarförslag om dålig belysning vid
återvinningsplats i Bollebygd centrum
KS2022/302

Här skriver du rubriken på ditt medborgarförslag

Belysning vid återvinningen i centrum

Här beskriver du ditt medborgarförslag

Hej tycker att det vore bra med lite belysning runt återvinningen i centrum. Det är jätte mörkt nu på vintern runt återvinningscontainrarna där man slänger tidningar, papper, glas mm. Det räcker om det lyser när någon är i rörelse runt containerna eller att det lyser fram till ex 22.00. Detta kan göra att det inte samlas så mycket skräp utanför continerna då folk hittar till rätt container och att platsen känns tryggare.

Här motiverar du varför kommunen ska genomföra ditt förslag

Se ovan

Dina kontaktuppgifter

Förnamn

Henrik

Efternamn

Johansson

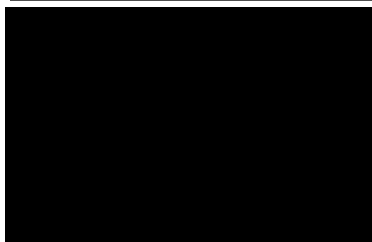
E-post

Telefon

Adress

Postnummer

Ort

7. Hemställan om ställningstagande
avseende inriktningsbeslut gällande
investering av kapacitetsutveckling av
Ryaverket KS2017/69

§12

KS2017/69

Hemställan om ställningstagande avseende inriktningsbeslut gällande investering av kapacitetsutveckling av Ryaverket

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige tillstyrker hemställan från Gryaab AB angående inriktningsbeslut för kapacitetsutveckling vid Ryaverket.

Reservation

Sandra Lindholm (C) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut.

Ärendet

Enligt kommunallagen kapitel 10 § 3 ska fullmäktige få ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas. Ärendet utgör kommunstyrelsens yttrande över Gryaab's hemställan till kommunfullmäktige i delägarkommunerna om ställningstagande till Gryaab's styrelses beslut om inriktning för kapacitetsutveckling vid Ryaverket.

Kapacitetsutveckling vid Ryaverket ("Nya Rya") föreslås utgå ifrån inriktningen att Gryaab ska öka kapaciteten på Ryaverket så att bolaget uppnår förväntade reningskrav i nuvarande miljötillstånd och kan ta emot vatten från cirka 1 300 000 anslutna personer. 2021 var cirka 800 000 personer anslutna till Ryaverket. Kapacitetsutvecklingen uppnås genom att Ryaverket både byggs ut med nya anläggningsdelar på angränsade mark och genom att anpassa processen i dagens verk. Den nya anläggningen planeras att byggas på en fastighet som idag ägs av Göteborgs Hamn AB på mark som angränsar till nuvarande Ryaverket. Kapacitetsutvecklingen ska vara färdigställd 2036 i anslutning till att ett nytt miljötillstånd tas i anspråk.

Den föreslagna kapacitetsökningen innebär en väsentlig ökning av Gryaab's balansräkning. Balansomslutningen kommer att öka från dagens cirka 1,4 miljarder kronor till att hamna i intervallet 5,4-7,4 miljarder kronor. Efter färdigställande av Nya Rya bedöms de årliga kapital- och driftskostnaderna öka med cirka 250-300 miljoner.

Förslaget från Gryaab gällande finansieringsmodell innebär att soliditetsnivån som gäller i dagsläget ska bevaras och även i framtiden uppgå till cirka 10 procent. Denna nivå motiveras av den ekonomiska riskbedömning som Gryaab gjort sedan tidigare och bolaget ser inget behov av en högre soliditet. Inriktningen medför att utbyggnaden ska finansieras till tio procent av aktieägartillskott, vilket för Bollebygds kommun skulle motsvara 4,5- 6,7 miljoner kronor för ett investeringsintervall mellan 4-6 miljarder kronor.

Sedan Bollebygds kommun inträdde som delägare har förberedande utredningar genomförts för en anslutning av spillvattnet. De utredningar som genomförts visar på en kraftigt ökad kostnad jämfört med det underlag som fanns vid tillfället för ansökan om delägarskap. Dessutom finns det i dagsläget inga konkreta planer på att nyttja marken vid befintligt reningsverk för annat ändamål, vilket var ett av skälen till att ansluta till Gryaab. Mot bakgrund av detta tillsattes en styrgrupp av kommunstyrelsen i maj 2022 för att bereda frågan om framtida VA-lösning.

Utifrån de kalkyler som genomförts i samband med beredningen bedömer kommunstyrelseförvaltningen i dagsläget att kostnadsökningen för en anslutning till Gryaab skulle motsvara en taxehöjning på ca 3 500 kr per år och abonnent jämfört med ny-/om-/tillbyggnation av befintligt reningsverk. Kommunstyrelseförvaltningen delar Gryaabs bedömning om att finansieringsmodellen är ändamålsenlig då den säkerställer visst behov av soliditet motsvarande dagens nivå genom att delägarna lämnar kapitaltillskott motsvarande 10 procent av investeringsutgiften och att resterande finansiering sker genom upplåning via Göteborgs kommuns koncernbank. Utifrån de förändrade förutsättningarna för Bollebygd kommuns del har en inledande dialog tagits mellan Gryaab och den styrgrupp som har berett frågan. Gryaab är införstådda i de förändrade förutsättningarna och kommer tillsammans med Bollebygd verkar för att ta fram ett intentionsavtal som beskriver förutsättningarna för det fall Bollebygd inte ska avleda sitt avloppsvatten till Gryaab. På så sätt förtydligas även de olika alternativen för Bollebygds del. Frågan om intentionsavtal har lyfts på Gryaabs ägarråd och ska beredas under våren 2023.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer utifrån ovanstående att hemställan ska tillstyrkas då det innebär en väl avvägning mellan Gryaabs behov av svar på hemställan från sina delägarkommuner samt Bollebygds intresse om att bedriva en effektiv och ändamålsenlig hantering av kommunens spillvatten.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tillstyrker hemställan från Gryaab AB angående inriktningsbeslut för kapacitetsutveckling vid Ryaverket.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Reservation

Sandra Lindholm (C) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut.

Protokollsanteckning

Michael Plogell (FR) får anteckna följande till protokollet: En kompetent jurist bör granska ärendet och ge kommunfullmäktige en beskrivning av de rättsliga konsekvenserna som ett oreserverat bifall till arbetsutskottets förslag till beslut skulle föranleda, att presenteras inför det möte då kommunfullmäktige ska besluta i saken.

Beslutsunderlag

- Hemställan från Gryaab AB angående inriktningsbeslut för kapacitetsutveckling vid Ryaverket
- §3 KSAU Hemställan om ställningstagande avseende inriktningsbeslut gällande investering av kapacitetsutveckling av Ryaverket
- 13c. Hemställan om ställningstagande avseende inriktningsbeslut gällande investering
- Styrelsemöte 220502 Protokollsutdrag § 24 c) Hemställan om ställningstagande avseende investeringsbeslut

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

Styrelsen 2022-02-04

Telefon: [031 64 74 84](tel:031647484)

Diarienummer 0068/16

Mejladress: mikael.sandstrom@gryaab.se

Handläggare: Mikael Sandström och Karin
van der Salm

Hemställen om ställningstagande avseende inriktningsbeslut gällande investering av kapacitetsutveckling av Ryaverket

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta att:

1. Inriktningarna för en kapacitetsutveckling av Ryaverket (Program Nya Rya) i enlighet med vad som framgår av ärendet godkänns.
2. Investeringskostnaden för Program Nya Rya ska finansieras genom ett ovillkorat aktieägartillskott motsvarande 10 % av den totala investeringskostnaden beräknat utifrån kommunens ägarandel i Gryaab AB samt genom extern upplåning genom Göteborgs Stads koncernbank.
3. Ärendet översänds till ägarrådet för Gryaab för samråd.
4. Ärendet överlämnas i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning till Stadshuset för yttrande och för vidarebefordran till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige i Göteborgs Stad för vidare hantering.
5. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i övriga delägarkommuner för vidare hantering.
6. Besluten förklaras omedelbart justerade.

Sammanfattning

Gryaabs nuvarande miljötillstånd är tidsbegränsat till och med år 2036 och innehåller villkor på att bolaget ska utreda och ta fram en handlingsplan för hur Ryaverket ska anpassas för att i framtiden klara skärpta krav. Tillståndsgivaren har i miljötillståndet angivit att ett större reningsverk borde klara reningskrav som är betydligt högre än de krav Gryaab har idag. Som framgick redan i miljötillståndsprocessen visar Gryaabs samlade utredningar och erfarenhet av verket att för att nå sådana utsläppshalter måste avloppsreningsverkets kapacitet ökas utöver vad som är möjligt inom verkets nuvarande område.

Förutom en förväntan om strängare utsläppskrav har befolkningen i Gryaabs delägarkommuner ökat kraftigt de senaste årtiondena och delägarkommunernas prognoser visar en ökning med 56 % under perioden 2019 - 2055.

För att kunna möta den växande befolkningen i ägarkommunerna och förväntade skärpta miljökrav behöver Ryaverkets kapacitet utökas och Gryaab har därför startat program Nya Rya. Storleken på investeringskostnaden för kapacitetsökningen kommer inte finnas tillgänglig förrän förprojekteringen är genomförd år 2028 men uppskattas i detta skede till 4 - 6 miljarder kronor. Då föreliggande ärende behandlar inriktningen och grunderna för finansieringen av ett framtida mycket betydande investeringsbeslut, som också föreslås ske genom bland annat ett kapitaltillskott, bedöms ärendet vara av principiell beskaffenhet. För att frågor kopplade till projektet ska kunna genomföras i tid är det viktigt att samtliga delägares kommunfullmäktige tagit ställning till behovet av en fortsatt kapacitetsutveckling av Ryaverket, inriktningarna för den och hur finansieringen ska ske. Genom kommunfullmäktiges ställningstagande ges styrelsen för Gryaab möjlighet att fatta beslut inom ramen för inriktningsbeslutet.

Nya Rya föreslås utgå ifrån följande inriktningar:

- Gryaab ska öka kapaciteten på Ryaverket så att bolaget uppnår förväntade reningskrav som anges i nuvarande miljötillstånd och kunna ta emot vatten från cirka 1 300 000 anslutna personer.
- Kapacitetsutvecklingen uppnås genom att Ryaverket både byggs ut med nya anläggningsdelar på angränsade mark och att anpassa processen i dagens verk.

- Kapacitetsutvecklingen ska vara färdigställt 2036 i anslutning till att det nya miljötillståndet tas i anspråk.

Den nya anläggningen planeras att byggas på en fastighet som idag ägs av Göteborgs Hamn på mark som angränsar till nuvarande Ryaverk. Gryaab utreder vilken reningsteknik som ska användas och valet kommer att fastställas i en förstudie. Ökad rening, ett stabilare system och en förlängning av livslängden på nuvarande reningsverk kommer även att uppnås genom att den befintliga avloppsreningsanläggningen byggs om och kompletteras.

Gryaab har övervägt att dimensionera anläggningen för andra reningskrav än vad som anges som förväntade i nuvarande miljötillstånd. Miljötillståndet som gäller efter 2036 är ännu inte på plats och Gryaab bedömer att det finns ett visst utrymme att påverka kommande reningskrav i ansökningsprocessen särskilt om de reningskrav som Länsstyrelsen förespråkar skulle innebära orimligt höga kostnader. Alternativet innebär dock ett risktagande då det kommande miljötillståndet kan komma att innehålla strängare krav än vad Gryaab dimensionerat för. Alternativet är dessutom kortsiktigt då Gryaab riskerar att få ett miljötillstånd som är tidsbegränsat på ett sätt som försvårar bolagets arbete och möjligheten att genomföra ytterligare kapacitetsutökningar. Gryaab föreslår därför att Nya Rya ska utgå ifrån inriktningen att Gryaab ska öka kapaciteten på Ryaverket så att bolaget uppnår förväntade reningskrav som anges i nuvarande miljötillstånd.

Nya Rya föreslås finansieras genom ett ovillkorat aktieägartillskott motsvarande 10 % av den totala investeringskostnaden beräknat utifrån kommunens ägarandel i Gryaab AB samt genom extern upplåning genom Göteborgs Stads koncernbank.

Kapitaltillskottets storlek beräknas utifrån att det ska ge Gryaab en soliditet efter genomförd investering uppgående till 10 % vilket bedöms som tillfredställande. Den ekonomiska stabilitet som bolaget förväntas bygga upp under de kommande åren genom obeskattade reserver, kommer, på grund av investeringens tillkommande upplåningskostnader, att förbrukas fram till att Nya Rya färdigställts år 2036. Efter färdigställandet beräknas de årliga kapital- och driftskostnaderna öka med i storleksordningen 250 - 300 mkr. Det innebär att Gryaab's årliga kostnader ökar till närmare det dubbla. Avgiftsuttaget behöver därför också öka i takt med

kostnadsutvecklingen, vilket omsatt i kostnad per innevånare beräknas leda till en ökning med ca en krona per innevånare och dygn.

Gryaab har övervägt alternativet att finansiera hela eller en större del än 90 % av investeringskostnaden genom lån. Nackdelar i form av sårbarhet för oplanerade kostnadsbelastningar och risken för ett mer ryckigt avgiftsuttag talar emot. Gryaab har även övervägt att ordna den långsiktiga tillfredsställande soliditeten genom en nyemission men landat i att fördelarna med ett kapitaltillskott överväger. Till skillnad från en nyemission där kapitaltillskottet från ägarna redovisas över det bundna egna kapitalet, ger ett kapitaltillskott som tillförs det fria egna kapitalet delägarna tillgång till kapitalet. Dessa så kallade fria vinstmedel ger Gryaab större frihet att hantera eventuella tillfälliga förluster och kan därmed också bidra positivt till ett jämnare avgiftsuttag.

Gryaab löser sedan ett flertal år tillbaka sin långfristiga kapitalförsörjning genom Göteborgs stads koncernbank. Gryaab ingår därmed i Göteborgs stads kommunkontosystem. Koncernbanken ansvarar för hela låneskuldens ränte- och finansieringsrisk. Då koncernbankens portfölj består av ett stort antal lån och derivat med varierande förfalltid ges en trögrörlighet i portföljen som skapar förutsägbarhet och trögrörliga räntor jämfört med om Gryaab hade haft enstaka lån med risk för stor exponering vid låneförfallen. Gryaab har övervägt att sköta upplåningen genom en annan långivare men anser att fördelarna med att ha kvar hela upplåningen hos koncernbanken till Gryaabs största delägarkommun överväger.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Utifrån Gryaabs perspektiv innebär en föreslagen kapacitetsutbyggnad en väsentlig ökning av bolagets balansräkning. Omslutningen bedöms öka från dagens ca 1,4 mdkr till att hamna inom intervallet 5,4 – 7,4 mdkr.

Efter färdigställande av Nya Rya bedöms de årliga kapital- och driftskostnaderna öka med cirka 250 - 300 mkr. De sista av Gryaabs ekonomiska reserver i form av obeskattade reserver försvinner då helt och bolaget blir mycket sårbart för oplanerade kostnadsbelastningar. Detta innebär i sin tur att Gryaabs soliditet efter genomförd investering kommer att bli obetydlig och bolagets ekonomiska stabilitet och handlingsberedskap mycket begränsad. Utan en tillfredsställande stabilitet finns också risk för ett ryckigt avgiftsuttag. Enligt Gryaabs nya ägardirektiv, kapitel 2,

paragraf 12 som fastställdes vid bolagsstämman den 8 mars 2022, anges följande: “Bolaget ska i sin ekonomiska planering tillse att låga avgifter går hand i hand med en tillfredsställande soliditet”.

Den föreslagna finansieringen av kapacitetsutbyggnaden genom ett kapitaltillskott från ägarna med 10 %, ger Gryaab en tillfredsställande soliditet i linje med formuleringen i bolagets ägardirektiv. Gryaab bedömer att en soliditet på 10 % är tillräckligt för att ha handlingsberedskap mot oförutsedda händelser och ge finansiell stabilitet över tid. Detta överensstämmer också med kapitel 2, paragraf 10 i Gryaabs ägardirektiv: “Bolaget ska säkerställa en stabil ekonomisk utveckling och skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt och hållbart agerande till nytta för delägande kommuner, dess boende, besökare och näringsliv”.

Gryaab ser också utifrån sin ekonomiska riskbedömning och utifrån det faktum att bolaget enligt Lagen om Allmänna Vattentjänster (LAV) har laglig rätt att ta in avgifter för att finansiera sin verksamhet, inget behov av en högre soliditet.

Till skillnad från en nyemission där kapitaltillskottet från ägarna redovisas över det bundna egna kapitalet, ger ett kapitaltillskott som tillförs det fria egna kapitalet delägarna tillgång till kapitalet. Dessa så kallade fria vinstmedel ger Gryaab större frihet att hantera eventuella tillfälliga förluster och kan därmed också bidra positivt till ett jämnare avgiftsuttag. Gryaab ser inte heller något behov av att öka aktiekapitalet ur ett soliditetsperspektiv då soliditeten påverkas i samma utsträckning oavsett om det egna kapitalet är bundet eller fritt. Ett kapitaltillskott via fritt eget kapital redovisas hos delägarkommunerna som en del av anskaffningsutgiften för aktierna i Gryaab. Ägarandelarna vid aktieägartillskott kommer därför vara oförändrade då man ger tillskott utifrån ägd andel.

För 2022 uppgår Gryaabs avgiftsuttag till 333 mkr vilket motsvarar verksamhetens självkostnader. Efter färdigställandet förväntas de årliga kapital- och driftskostnaderna öka med i storleksordningen 250 - 300 mkr. Det innebär att Gryaabs årliga kostnader kan komma att öka till närmare det dubbla. Avgiftsuttaget behöver därför också öka i takt med kostnadsutvecklingen, vilket omsatt i kostnad per innevånare kan leda till en ökning med ca en krona per innevånare och dygn.

Bedömning ur ekologisk dimension

Gryaabs nuvarande miljötillståndet sträcker sig till 2036 och anger tydliga förväntningar på strängare reningskrav därefter. Kraven avser bland annat hur mycket fosfor, kväve och organisk substans (BOD) som får släppas ut med det behandlade avloppsvattnet.

Länsstyrelsens förväntningar på reningsvillkor för BOD, kväve och fosfor är styrande för projekt Nya Rya tillsammans med dimensionerande inkommande flöden. Under projekttiden, år 2020 – 2036, kan eventuellt ytterligare reningskrav tillkomma, till exempel för läkemedel. Gryaab har utifrån de förslagna inriktningarna möjlighet att komplettera anläggningen om sådana krav skulle komma.

Bedömning ur social dimension

Genom en kapacitetsutveckling av Ryaverket möjliggörs för Gryaab att fortsätta ta emot spillvattnet från sina delägarkommuner även efter 2036. Det är i sin tur en förutsättning för att delägarkommunerna ska kunna bygga nya bostäder och öka infrastrukturen för att kunna möta den växande befolkningen.

Kapacitetsutvecklingen ligger i linje med Göteborgs Stads övergripande budgetmål vilket är att Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro och att ta ansvar för kommande generationers livskvalitet. I övrigt har inte Gryaab funnit några ytterligare särskilda aspekter utifrån denna dimension.

Samverkan

Beslutet har behandlats på samverkansgruppsmöte den 28 januari och den 20 april 2022. Beslutet har även behandlats på möte med ägarrådet den 24 februari 2022.

Ärendet

Ärendet avser förslag till inriktningsbeslut gällande investering av en kapacitetsutveckling av Nya Rya.

Ärendet innehåller frågor som är av principiell beskaffenhet och kräver kommunfullmäktige i delägarkommunernas ställningstagande för att ge Gryaab och styrelsen handlingsutrymme för genomförande inom ramen för beslutet.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Ryaverket invigdes 1972. Sedan dess har verket byggts ut ungefär vart tionde år för att möta nya krav. Vid dessa tillbyggnader har man, bl.a. grund av den närliggande Rya skog, varit begränsad av tillgången på yta på området vilket varit en stor anledning till att reningstekniker som inte kräver så stor yta fått prioriterats framför reningstekniker som ger de lägsta utsläppshalterna. Ryaverket tar idag emot spillvattnet från delägarkommunerna Göteborg, Lerum, Ale, Kungälv, Härryda, Mölndal och Partille. Även Bollebygd's kommun är delägare i Gryaab och förväntas ansluta sitt spillvatten år 2026.

Gryaabs nuvarande miljötillstånd

Gryaabs verksamhet är miljötillståndspliktig. Vid årsskiftet 2021 tog Gryaab ett nytt miljötillstånd i anspråk. Det nya miljötillståndet är tidsbegränsat till och med 2036 och innehåller villkor på att Gryaab ska utreda och ta fram en handlingsplan för hur anläggningen ska anpassas för att i framtiden klara skärpta utsläppsvillkor och uppfylla kravet på bästa möjliga teknik samt medverka till att miljö kvalitetsnormerna för ytvatten kan uppnås.

Av Miljöprövningsdelegationens beslut anges att den generella bedömningen är att ett större reningsverk ska klara följande begränsningsvärden om bästa möjliga teknik används:

- 5 mg/l BOD7 (krav i nuvarande miljötillstånd 10 mg/l)
- 0,2 mg/l tot-fosfor (krav i nuvarande miljötillstånd 0,3 mg/l)
- 6 mg/l tot-kväve (krav i nuvarande miljötillstånd 8 mg/l)

Av miljöprövningsdelegationens beslut framgår bl.a. följande angående kravet på bästa möjliga teknik.

Kravet på att bästa möjliga teknik ska användas gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla det. I dagsläget går det inte att klara de ovan nämnda utsläppshalterna vid Ryaverket, och även om ny teknik som utretts i ansökan skulle tillämpas inom befintlig anläggning bedömer sökanden att möjligheterna att sänka halterna i utgående vatten är små. För att nå de utsläppshalter som Miljöprövningsdelegationen menar motsvarar bästa möjliga teknik i branschen måste avloppsreningsverkets kapacitet ökas utöver vad som är möjligt inom verkets nuvarande område eller så måste ledningsnätet åtgärdas så att mängden tillskottsvatten minskar rejält. Det senare bedöms inte vara möjligt att uppnå inom överskådlig tid. Mot denna bakgrund anser Miljöprövningsdelegationen att det i nuläget inte är rimligt att ställa krav på åtgärder som innebär att bästa möjliga teknik fullt ut kan uppnås inom den befintliga anläggningen. Tillståndet för det befintliga avloppsreningsverket ska i stället tidsbegränsas och riktlinjerna för de fortsatta utredningsinsatserna läggas fast.

Som skäl för att tidsbegränsa tillståndet anfördes även följande.

Sökanden redovisar att det tar minst 16 år innan nya anläggningsdelar kan vara i drift. Miljöprövningsdelegationen finner sökandens tidsplan rimlig och tidsbegränsar tillståndet t.o.m. 2036. Under dessa år ges sökanden tid att genomföra de utredningar som krävs, vid behov skaffa sig rådighet över nya ytor, initiera de detaljplaneändringar och inhämta de tillstånd som krävs, samt bygga och ta i drift nya anläggningsdelar, så att kravet på bästa möjliga teknik tillgodoses och så att verksamheten bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för ytvatten på sikt kan uppnås.

En ökande befolkning

Regionen har haft en kraftig befolkningsökning de senaste årtiondena och prognosen visar på en fortsatt befolkningstillväxt de kommande decennierna. Under 2021 har respektive ägarkommun tagit fram flödesprognoser utifrån befolkningsutveckling, klimatförändringar samt åtgärder på befintligt ledningssystem. Prognosen för befolkningstillväxten är en ökning med 56% från 2019 fram till 2055. År 2024 kommer ägarna att uppdatera flödesprognoserna.

Behovet av en kapacitetsutveckling av Ryaverket

Det finns utifrån Gryaab's miljö tillstånd en tydlig förväntan på betydligt strängare utsläppskrav efter år 2036. Som framgick redan i miljö tillståndsprocessen visar

bolagets utredningar och erfarenhet av verket att även om det nuvarande Ryaverket skulle kompletteras med ny teknik skulle den nuvarande anläggningen inte komma ned i dessa krav så länge vattenmängderna inte minskas rejält. Att vattenmängderna skulle minskas på det sätt som krävs skulle kräva insatser på ledningsnätet på ett sätt som inte bedöms möjligt under denna tidsperiod. Mot den bakgrunden finns ett behov av att Ryaverkets kapacitet utvecklas.

Inriktningsbeslut gällande investering för en kapacitetsutveckling av Nya Rya

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Av 17 § i Gryaab's ägardirektiv framgår att ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska i god tid lämnas till delägarnas kommunfullmäktige för ställningstagande. I 18 § anges ett antal exempel på frågor som är av principiell beskaffenhet. Där anges bland annat:

- Beslut om kapitaltillskott
- Beslut som väsentligt påverkar bolagets eller delägarkommunernas ekonomi eller medför annan risk (till exempel större investeringar eller avyttringar av tillgångar).

Ärendet behandlar inriktningen och grunderna för finansieringen av ett framtida mycket betydande investeringsbeslut som också föreslås ske bland annat genom ett kapitaltillskott. Gryaab bedömer därför att ärendet är av principiell beskaffenhet.

För att utbyggnaden av Nya Rya ska kunna genomföras i tid är det viktigt att samtliga delägares kommunfullmäktige tagit ställning till behovet av en fortsatt kapacitetsutveckling av Ryaverket, inriktningarna för den och hur finansieringen ska ske. Genom kommunfullmäktiges ställningstagande ges styrelsen handlingsutrymme att fatta beslut inom ramen för inriktningarna (se tidplan och beslutsprocess nedan).

Gryaab har vid ett flertal tillfällen diskuterat förslaget till inriktningsbeslut med Teknisk och ekonomisk delegation (TED) som ställt sig positiva till det.

Program Nya Rya – Förslag till inriktningar

Gryaab har påbörjat en utredning för att uppnå en kapacitetsutveckling för Ryaverket, program Nya Rya. I planeringen för programmet ingår att Gryaab år 2024 ska söka ett nytt miljötillstånd som gäller efter år 2037. Det nya miljötillståndet ska enligt planeringen ha vunnit laga kraft år 2026. Gryaab måste dock redan nu planera för omfattning och genomförande av kapacitetsutvecklingen.

Programmet föreslås utgå ifrån följande inriktningar:

- Gryaab ska öka kapaciteten på Ryaverket så att bolaget uppnår förväntade reningskrav i nuvarande miljötillstånd och kan ta emot vatten från cirka 1 300 000 anslutna personer.
- Kapacitetsutvecklingen uppnås genom att Ryaverket både byggs ut med nya anläggningsdelar på angränsade mark och att anpassa processen i dagens verk.
- Kapacitetsutvecklingen ska vara färdigställt 2036 i anslutning till att det nya miljötillståndet tas i anspråk.

Genomförande av inriktningar

Nuvarande avloppsreningsverk (Rya 1) uppgraderas och reningsverket byggs ut (Rya 2) och ger Nya Rya

För att kunna uppnå de reningskrav som Länsstyrelsen angivit att ett större reningsverk bör klara planeras för en utbyggnad av Ryaverket med en ny processarea där en ny avloppsreningsanläggning byggs (Rya 2). Den nya anläggningen planeras att byggas på en fastighet som idag ägs av Göteborgs Hamn på mark som angränsar till nuvarande Ryaverk. Gryaab utreder vilken reningsteknik som ska användas och valet kommer att fastställas i en förstudie. Programmet innefattar även en utökning av verkstäder, förråd, kontor omklädningsrum med mera som kommer av en utbyggnad av reningsverket.

Bilden visar en flygbild över Ryaverket där områdena för utbyggnation är utmärkta med Rya 2.

För att frigöra markyta på fastigheten där befintligt reningsverk ligger kommer eventuellt befintlig slambehandling flyttas. Gryaab planerar i så fall för en ny anläggning som tar mindre plats.

Ökad rening och en förlängning av livslängden på nuvarande reningsverk (Rya 1) kommer även att uppnås genom att den befintliga avloppsreningsanläggningen byggs om och kompletteras. Gryaab utreder bl.a. en ombyggnad av befintlig förbehandling och att en ny pumpstation IN byggs med högre kapacitet än vad dagens pumpstation har. Gryaab planerar även för byggnation av en ny utloppstunnel. Både pumpstation IN och en ny utloppstunnel kommer skapa dubbla anslutningar jämfört med nuvarande system vilket skapar ett säkrare reningssystem. Redundans skapas även av kompletteringen av en avloppsanläggning i sig.

Möjlighet att ta emot fler anslutna personer

2021 var det 800 435 personer som var anslutna till Ryaverket. Efter genomförandet av projekt Nya Rya föreslås att Gryaab ska kunna ta emot vatten från totalt c:a 1 300 000 personer. Uppgiften på 1 300 000 personer är framtagen utifrån delägarkommunernas flödesprognoser för år 2055 och för ytterligare två

delägarkommuner som har lika många anslutna som genomsnittet för nuvarande delägarkommuner (Göteborg ej inkluderat).

Alternativ inriktning – anpassning av ansökan om miljötillstånd

Gryaab har övervägt alternativet att dimensionera anläggningen för andra reningskrav än vad som anges som förväntade i nuvarande miljötillstånd. Miljötillståndet som gäller efter 2036 är ännu inte på plats och Gryaab bedömer att det finns ett visst utrymme att påverka kommande reningskrav i ansökningsprocessen särskilt om de reningskrav som Länsstyrelsen förespråkar skulle innebära orimligt höga kostnader. Alternativet innebär ett risktagande då det innebär att kommande miljötillstånd innehålla strängare krav än vad Gryaab dimensionerat för. Alternativet är dessutom kortsiktigt då Gryaab riskerar att få ett miljötillstånd som är tidsbegränsat på ett sätt som försvårar bolagets arbete och möjligheten att genomföra ytterligare kapacitetsutökningar.

Som framgår ovan saknas alternativ till att genomföra kapacitetsökningen genom en utbyggnad med nya anläggningsdelar. Gryaab's utredningar visade redan inför ansökan om nuvarande miljötillstånd att bolaget inte kan uppnå av Länsstyrelsen angivna reningskrav genom att enbart förbättra nuvarande reningsverk.

Uppskattning av investeringskostnaden

Då programmet är i ett tidigt skede och arbetet med hur anläggningen ska designas inte är färdigt är uppskattningen av investeringens storlek mycket osäker. Efter genomförd förstudie år 2024 kommer en grov uppskattning av investeringskostnaden kunna anges. År 2028 efter genomförandet av förprojekteringen kommer investeringskostnaden kunna uppskattas närmare. I detta skede uppskattas investeringskostnaden till 4 - 6 miljarder kronor och beräknas därför i löpande penningvärde.

Förslag till finansiering av Nya Rya samt en långsiktig strategi för hållbar ekonomisk stabilitet

Investeringen föreslås finansieras genom 90 % upplåning genom Göteborgs stads koncernbank och genom ett 10 % ovillkorat kapitaltillskott från delägarna. Att tillskottet är ovillkorat innebär att det är utan återbetalningskrav. Förslaget säkerställer inte bara finansieringsbehovet för Nya Rya utan utgör också en strategi

för att ge Gryaab en långsiktigt hållbar ekonomisk stabilitet och ökad finansiell handlingsberedskap vilket går också i linje med kapitel 2, paragraf 10 i Gryaabs ägardirektiv: ”Bolaget ska säkerställa en stabil ekonomisk utveckling och skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt och hållbart agerande till nytta för delägande kommuner, dess boende, besökare och näringsliv”.

Långsiktigt tillfredsställande soliditet

Kapacitetsutbyggnaden leder till en väsentlig ökning av Gryaabs balansräkning. Balansomslutningen förväntas öka från dagens ca 1,4 mdkr till att hamna inom intervallet 5,4 – 7,4 mdr. Enligt Gryaabs ägardirektiv, kapitel 2, paragraf 12, anges följande: “Bolaget ska i sin ekonomiska planering tillse att låga avgifter går hand i hand med en tillfredsställande soliditet”. Gryaabs soliditet, beräknat utifrån ett justerat eget kapital uppgick per 2021-12-31 till 9 %. Att det egna kapitalet är justerat innebär att hänsyn tagits till Gryaabs obeskattade reserver. De obeskattade reserverna utgörs av skattemässiga överavskrivningar och har skapats ur det vinstutrymme som genererats genom sidointäkterna från försäljning av råbiogas och spillvärme. Två intäktskällor vars tjänster erbjuds marknaden till marknadsmässiga priser och som kan, i enlighet med Gryaabs ägardirektiv, kapitel 2, paragraf 5, bidra positivt till bolagets långsiktiga ekonomiska utveckling och till att brukarkollektivet erbjuds en långsiktigt låg kostnadsnivå: § 5. “Bolagets utveckling ska ske med långsiktighet. Gryaab AB:s avloppsrening ska drivas kostnadseffektivt i syfte att erbjuda ägarna låga avgifter. Övriga produkter och tjänster ska erbjudas till marknadsmässiga priser och positivt bidra till en låg kostnadsnivå för brukarkollektivet. Investeringar och utvecklingsarbete ska kunna motiveras från såväl ekonomiska som ekologiska utgångspunkter, som av förändrade beteendemönster”.

Enligt den 10-åriga ekonomiska långtidsplan 2023 - 2032 som styrelsen beslutade den 3 december 2021, förväntas Gryaabs ekonomi, genom en fortsatt gynnsam utveckling av Gryaabs sidointäkter, leverera positiva resultat fram till och med 2028. De obeskattade reserverna förväntas därmed öka under dessa år. I takt med att de obeskattade reserverna växer kommer Gryaabs soliditet att fortsätta stärkas. När dock Nya Ryainvesteringens utgifter börjar utöka balansomslutningen och de obeskattade reserverna nyttjas för att finansiera ökade räntekostnader, kommer soliditeten att reduceras helt. De obeskattade reserverna kommer därför endast att kunna utgöra en temporär krockkudde för avgiftsutvecklingen när väl

investeringsutgifterna börjar belasta Gryaab driftsekonomi. Gryaab soliditet kommer efter genomförd investering att bli obetydlig och bolagets ekonomiska stabilitet och handlingsberedskap mycket begränsad. Utan en tillfredställande ekonomisk stabilitet finns risk för ett ryckigt avgiftsuttag.

Mot denna bakgrund ser Gryaab ett behov av att, i samband med frågan om finansieringen av utbyggnaden av Nya Rya, skapa en långsiktig ekonomisk strategi som bygger på en tillfredsställande soliditet. Soliditet behövs för att ha handlingsberedskap mot oförutsedda händelser och därigenom möjliggöra finansiell stabilitet över tid. Gryaab bedömer att en soliditet på 10 % är tillräcklig för att ha handlingsberedskap mot oförutsedda händelser och samtidigt ge finansiell stabilitet över tid. Denna nivå kan i andra sammanhang te sig blygsam men bedöms tillräcklig utifrån det faktum att Gryaab är ett bolag som har laglig rätt att ta ut avgifter för att finansiera sin verksamhet. Gryaab ser inte heller utifrån sin övriga ekonomiska riskbedömning något behov av en högre soliditet. Gryaab bedömer också att en viss soliditet behövs för att skicka nödvändiga signaler till omvärlden i form av utländska såväl som inhemska entreprenörer och leverantörer vilka kan komma att vilja lämna anbud för genomförandet av Nya Rya.

Aktieägartillskott

Gryaab har övervägt för- och nackdelarna med att ordna den långsiktiga tillfredsställande soliditeten genom en nyemission eller via ett formlöst kapitaltillskott, och landat i att fördelarna med ett kapitaltillskott överväger. Till skillnad från en nyemission där kapitaltillskottet från ägarna redovisas över det bundna egna kapitalet, ger ett kapitaltillskott som tillförs det fria egna kapitalet delägarna tillgång till kapitalet. Dessa så kallade fria vinstmedel ger Gryaab större frihet att hantera eventuella tillfälliga förluster och kan därmed också bidra positivt till ett jämnare avgiftsuttag. Gryaab ser inte heller något behov av att öka aktiekapitalet ur ett soliditetsperspektiv då soliditeten påverkas i samma utsträckning oavsett om det egna kapitalet är bundet eller fritt. Ett kapitaltillskott via fritt eget kapital redovisas hos delägarkommunerna som en del av anskaffningsutgiften för aktierna i Gryaab. Ägarandelarna vid aktieägartillskott kommer därför vara oförändrade då man ger tillskott utifrån ägd andel. Kapitaltillskottets storlek beräknas utifrån att det ska ge Gryaab en soliditet efter genomförd investering uppgående till 10 %. För att möjliggöra detta krävs att varje delägarkommun gör ett, utifrån sin

ägarandel i bolaget kapitaltillskott motsvarande 10 % av investeringsvolymen. Resterande del, d.v.s. 90 % av investeringen kommer att finansieras genom lån. Förslaget säkerställer inte bara finansieringsbehovet för Nya Rya utan är också en strategi för att ge Gryaab en långsiktigt hållbar ekonomisk stabilitet efter kapacitetsutbyggnaden.

Aktieägartillskott per delägarkommun

Av tabellen nedan framgår storleken på respektive kommuns aktieägartillskott vid investeringsnivåerna 4 och 6 miljarder kr och vid soliditetsnivån 10 % efter genomförd investering. Investeringsnivåerna utgår ifrån de investeringsantaganden som görs i dagsläget. En exakt siffra på investeringen beräknas finnas färdig efter genomförandet av förprojekteringen år 2028.

Kommun	Ägarandel %	Investering 4 Mdkr 10 %	Investering 6 Mdkr 10 %
Ale	3,3	13,4 mkr	20,0 mkr
Bollebygd	1,1	4,5 mkr	6,7 mkr
Göteborg	70,6	282,5 mkr	423,8 mkr
Härryda	2,8	11,1 mkr	16,7 mkr
Kungälv	5,4	21,6 mkr	32,5 mkr
Lerum	4,7	18,9 mkr	28,4 mkr
Mölndal	7,8	31,3 mkr	46,9 mkr
Partille	4,2	16,7 mkr	25,0 mkr
Summa:	100	400 mkr	600 mkr

Upplåning genom Göteborgs stads koncernbank

Gryaab löser sedan ett flertal år tillbaka sin långfristiga kapitalförsörjning genom Göteborgs stads koncernbank. Gryaab ingår därmed i Göteborgs stads kommunkontosystem. För att delägda bolag som Gryaab ska få använda Göteborgs Stads koncernbank för finansiella tjänster ställer Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten krav på att bolagets lånefinansiering sker fullt ut genom koncernbanken. Koncernbanken ansvarar för hela låneskuldens ränte- och finansieringsrisk. All upplåning och räntesäkring sker via koncernbanken. Reverser

vid utlåning har ersatts med en kontolösning där bolagen drar sitt lånebehov direkt på koncernkontot. Samtliga låntagare får därmed samma ränte- och kapitalbindning.

Då koncernbankens portfölj består av ett stort antal lån och derivat med varierande förfallotid ges en trögrörlighet i portföljen som skapar förutsägbarhet och trögrörliga räntor jämfört med om Gryaab hade haft enstaka lån med risk för stor exponering vid låneförfallen. Gryaab bedömer också att ett fortsatt deltagande i Göteborgs Stads koncernkontosystem ger följande fördelar:

- Stort urval av finansieringsmöjligheter.
- Väl utspridda förfall minskar sårbarheten.
- Stora back-up faciliteter (kreditlöften för kristider) ger trygghet.
- Behöver inte låna upp i förväg utan drar bara på krediten när behov finns.
- Rating innebär tillgång till internationella finansmarknader.
- Finansiering genom gröna obligationer.
- Möjlighet till finansiering genom EU Green Bonds i framtiden (Taxonomi).

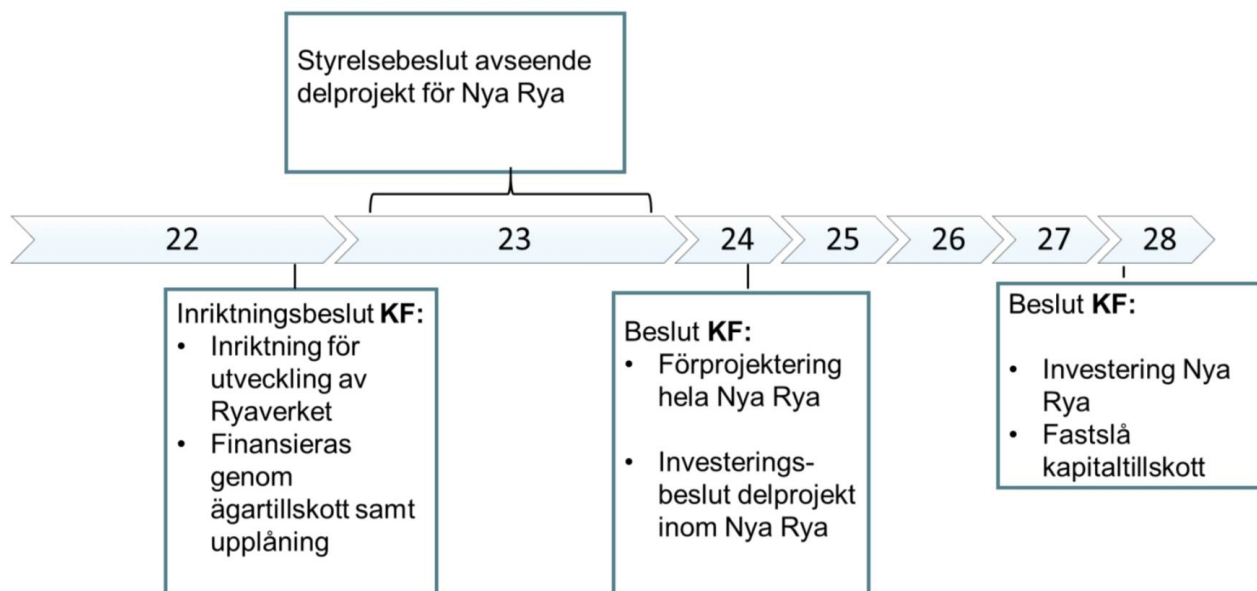
Gryaab har övervägt att sköta upplåningen genom en annan långivare men anser att fördelarna med att ha kvar hela upplåningen hos koncernbanken till Gryaabs största delägarkommun överväger. Gryaab avser dock att med regelbundenhet omvärldsbevaka andra finansieringskanaler och återrapportera till TED samt vid behov till ägarrådet.

Fortsatt tidplan och beslutsprocess för investering av kapacitetsutvecklingen

Då utredningen som ska leda till en kapacitetsutveckling precis påbörjats är det svårt att överskåda alla beslut som kommer aktualiseras. Nedan anges de beslut som Gryaab planerar till och med år 2028.

- 2022-Q4: Nu aktuellt ärende - Inriktningsbeslut gällande investering av kapacitetsutveckling (Beslut av principiell beskaffenhet)
- 2023-2024: Styrelsebeslut avseende delprojekt för Nya Rya inom ramen för inriktningen för kapacitetsutvecklingen av Ryaverket
- 2024-Q4: Beslut att inleda Förprojektering Nya Rya (Beslut av principiell beskaffenhet)
- 2024-Q4: Investeringsbeslut om Genomförande inkommande pumpstation (Beslut av principiell beskaffenhet)

- 2028-Q4: Investeringsbeslut om Genomförande av Nya Rya samt beslut om kapitaltillskott, (Beslut av principiell beskaffenhet)

Kommande beslut av principiell beskaffenhet

År 2024 planeras beslut om förprojektering Nya Rya och investeringsbeslut pumpstation IN vilka bedöms vara beslut av principiell beskaffenhet.

Investeringsbeslut Nya Rya och kapitaltillskott

Innan omfattningen av respektive delägarkommuns kapitaltillskott kan fastställas behöver förprojekteringen genomföras och i samband med den en investeringsbudget tas fram. Förprojekteringen beräknas vara färdig cirka 2028. Alla delägarkommuner behöver därefter fatta ett investeringsbeslut och ett beslut att fastslå respektive kommuns kapitaltillskott. Inbetalningen av kapitaltillskottet kommer därefter ske med utgångspunkt i projektets betalningsplan.

Bolagets bedömning

Genom ärendet står det klart att det finns ett behov av en kapacitetsutveckling av Ryaverket för att kunna möta ökade miljökrav och för att kunna ta emot vattnet från en växande befolkning i delägarkommunerna.

En kapacitetsökning bör dimensioneras efter de reningskrav som tillståndsgivaren nämner i nuvarande miljötillstånd då det är troligt att miljötillståndet efter 2036

kommer att ligga på dessa nivåer. Det är lämpligt att kapacitetsutvecklingen är färdigställd senast 2036 då Gryaab nuvarande miljötillstånd upphör gälla vid denna tidpunkt. Gryaab anser att alternativet att i en kommande miljötillståndprocess försöka påverka kommande reningskrav i en riktning som inte kräver en lika långtgående kapacitetsutveckling är kortsiktigt och innebär ett allt för stort risktagande. Gryaab bedömer även att inriktningen för antalet personer, som bygger på de flödesprognoser som delägarkommunerna gjort, är rimliga. För att uppnå de nivåer på reningskrav som förväntas räcker det inte anpassa processen i dagens reningsverk utan Ryaverket måste även byggas ut med nya anläggningsdelar på angränsande mark.

Programmet föreslås således utgå ifrån följande inriktningar:

- Gryaab ska öka kapaciteten på Ryaverket så att bolaget uppnår förväntade reningskrav i nuvarande miljötillstånd och kan ta emot vatten från cirka 1 300 000 anslutna personer.
- Kapacitetsutvecklingen uppnås genom att Ryaverket både byggs ut med nya anläggningsdelar på angränsade mark och att anpassa processen i dagens verk.
- Kapacitetsutvecklingen ska vara färdigställt 2036 i anslutning till att det nya miljötillståndet tas i anspråk.

Gryaab har i dagsläget en soliditet på cirka 9 %. Gryaab ser utifrån sin ekonomiska riskbedömning inget behov av en betydligt högre soliditet. Samtidigt behövs en viss soliditet för att ha handlingsberedskap mot oförutsedda händelser och därigenom möjliggöra finansiell stabilitet över tid. Efter färdigställandet av Nya Rya kommer de årliga kapitalkostnaderna öka med cirka 250 - 300 mkr och bolagets obeskattade reserver kommer att försvinna helt. För att undvika stora avvikelser i avgiftsuttaget och att ge Gryaab en långsiktigt hållbar ekonomisk stabilitet föreslås att finansieringen av Nya Rya utgörs av ett aktieägartillskott motsvarande 10 % av den totala investeringskostnaden beräknat utifrån kommunens ägarandel i bolaget och att den återstående finansieringen sker genom långfristig upplåning.

Gryaab har i dagsläget hela sin långfristiga kapitalförsörjning genom Göteborgs Stads koncernbank. Gryaab kan inte välja en annan långgivare till det kommande lånet för kapacitetsutvecklingen utan att byta långgivare för hela sin upplåning. Utifrån den

trygghet som ett deltagande i Göteborgs stads kommunkontosystem medför, ställer sig Gryaab positiv till att fortsätta lösa den långfristiga upplåningen på samma sätt.

Ärendet behandlar inriktningen och grunderna för finansieringen av ett framtida mycket betydande investeringsbeslut som också föreslås ske bland annat genom ett kapitaltillskott. Gryaab bedömer därför att ärendet är av principiell beskaffenhet. Ärendet hemställs därför i enlighet med Gryaabs ägardirektiv och kommunallagen (2017:725) till kommunfullmäktige i respektive delägarkommun för ställningstagande.

Övriga beslutspunkter

§ 24 c) Hemställan om ställningstagande avseende investeringsbeslut

VD och Mikael Sandström redogjorde för hemställan om ställningstagande avseende inriktningsbeslut gällande investering av kapacitetsutveckling av Ryaverket, Bilaga F.

Beslut

Styrelsen beslutade

Att godkänna de redovisade inriktningarna för en kapacitetsutveckling av Ryaverket (Program Nya Rya).

Att investeringskostnaden för Program Nya Rya ska finansieras genom ett ovillkorat aktieägartillskott motsvarande 10 procent av den totala investeringskostnaden beräknat utifrån kommunens ägarandel i Gryaab AB samt genom extern upplåning genom Göteborgs Stads koncernbank.

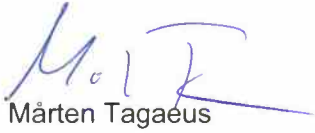
Att ärendet översänds till Gryaab AB:s ägarråd för samråd.

Att ärendet i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning överlämnas till Göteborgs Stadshus AB för yttrande och för vidarebefordran till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i Göteborgs Stad för vidare hantering.

Att ärendet överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i övriga delägarkommuner för vidare hantering.

Beslut under denna punkt förklarades omedelbart justerade.

Vid protokollet

Märten Tagaeus

Sekreterare

Claes Johansson

Ordförande

Peter Rundström

Justerande

8. Delårsrapport jan-aug 2022 för SÄRF KS2022/271

§247

KS2022/271

Delårsrapport jan-aug 2022 för SÄRF

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner delårsrapport för januari-augusti 2022 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF).

Ärendet

SÄRF har upprättat delårsrapport för perioden januari - augusti 2022. Resultatet för perioden visar ett underskott med 5,5 mnkr. Prognosen för hela år 2022 visar ett underskott på 2,1 mnkr och skillnaden mot budget beräknas till +2,0 mnkr. Förbundet har hög följsamhet mot verksamhetens budget men avvikelser finns avseende försäljning av anläggningstillgångar, lägre avskrivningar p.g.a. långa leveranstider samt att förbundet nu får ränta på inlåning till Borås stads koncernkonto.

Direktionen har på sammanträde 2022-10-14, § 70, beslutat att enhälligt godkänna delårsrapporten för perioden januari - augusti 2022, och att översända delårsrapporten, bifogat revisorernas utlåtande och granskningsredogörelse, till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för beslut.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner delårsrapport för januari-augusti 2022 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §211 KSAU Delårsrapport jan-aug 2022 för SÄRF
- § 70 Delårsrapport januari - augusti 2022
- Delårsrapport 2022-08-31 ver 1.2
- Delårsrapport, Revisorernas utlåtande
- Delårsrapport, Rapport granskning Revisionskontoret

Paragrafen är justerad

Justerandes sign

| Utdragsbestyrkande

PROTOKOLLSUTDRAG Sida 1 av 1
DIREKTIONEN
Sammanträdesdatum
2022-10-14

§ 70

Delårsrapport januari – augusti 2022 (Dnr. 2022-000735)

Delårsrapport har upprättats för perioden januari – augusti 2022 enligt bilaga. Resultatet för perioden visar ett underskott med 5,5 mnkr. Prognosen för hela år 2022 visar ett underskott på 2,1 mnkr och skillnaden mot budget beräknas till +2,0 mnkr. Förbundet har hög följsamhet mot verksamhetens budget men avvikelser finns avseende försäljning av anläggningstillgångar, lägre avskrivningar p.g.a. långa leveranstider samt att förbundet nu får ränta på inlåning till Borås stads koncernkonto.

Direktionen beslutar enhälligt

- att godkänna delårsrapporten för perioden januari – augusti 2022
- att översända delårsrapporten bifogat revisorernas utlåtande och granskningsredogörelse till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för beslut

Rose-Marie Liljenby Andersson
ordförande

Börje Eckerlid

Justeringen tillkännagiven på SÄRFs och medlemskommunernas anslagstavlor 2022-10-27

Rätt utdraget betygar;

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Delårsrapport
2022-08-31

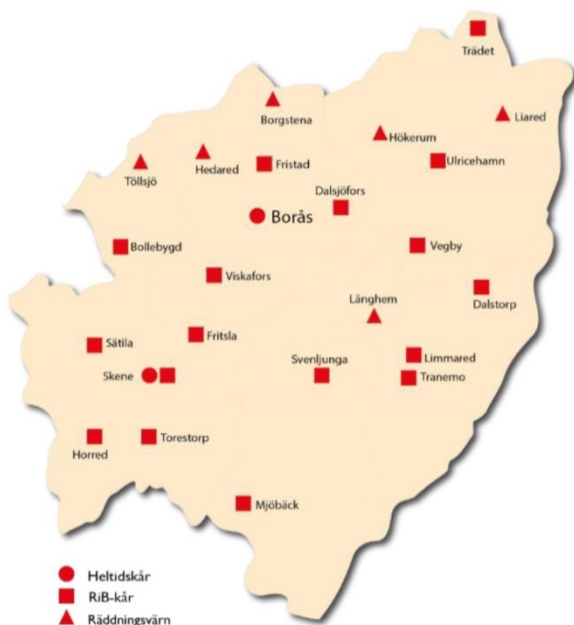
Dokumentnamn:	Giltigt från:
Delårsrapport 2022-08-31	2022-10-14
Diarienummer:	Reviderat:
Upprättad av:	Beslutad av:
Ekonomichef	Direktionen
Målgrupp:	

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Vad vi vill	3
2.1	Våra strategiska inriktningar	4
2.2	Våra Säkerhetsmål.....	4
2.3	Uppföljning av mål	4
2.4	Handlingsprogram	4
2.5	Verksamhetsplan och Internbudget.....	4
3	Förvaltningsberättelse	5
3.1	Händelser av väsentlig betydelse	5
3.2	Förväntad utveckling för helåret.....	6
3.3	Styrning och uppföljning av verksamheten.....	6
3.4	Utvärdering av Ekonomisk ställning	10
3.5	Balanskravsutredning	10
3.6	Risker och möjligheter.....	10
4	Finansiella rapporter	12
4.1	Periodens resultat	12
4.2	Resultaträkning.....	12
4.3.	Balansräkning	12
5	Noter.....	13
5.1	Redovisningsprinciper	13
6	Driftsredovisning	13
6.1.	Verksamhetens intäkter	13
6.2	Verksamhetens kostnader.....	13
6.3	Finansnetto.....	13
7	Investeringsredovisning	13

1 Inledning

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är ett kommunalförbund som organiserar och ansvarar för räddningstjänsten i sex kommuner: Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn. Vi har 24 brandstationer som är fördelade i samtliga medlemskommuner varav två stationer med heltidsanställd räddningspersonal, 17 stationer med räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB) och sex räddningsvårn (frivilliga). Antalet anställda uppgår till cirka 500, varav huvuddelen är hel- eller deltidsanställd räddningstjänstpersonal. Vårt huvudkontor finns i Borås där förbundets övningsanläggning också finns invid Guttasjön.

Förbundets geografi med stationernas spridning i de sex kommunerna som utgör SÄRF.

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) anger att varje kommun ska anta ett handlingsprogram för förebyggande mot brand och andra olyckor samt för kommunal räddningstjänst. Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (SÄRF) handlingsprogram utgår utifrån förbundets uppdrag från medlemskommunerna Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.

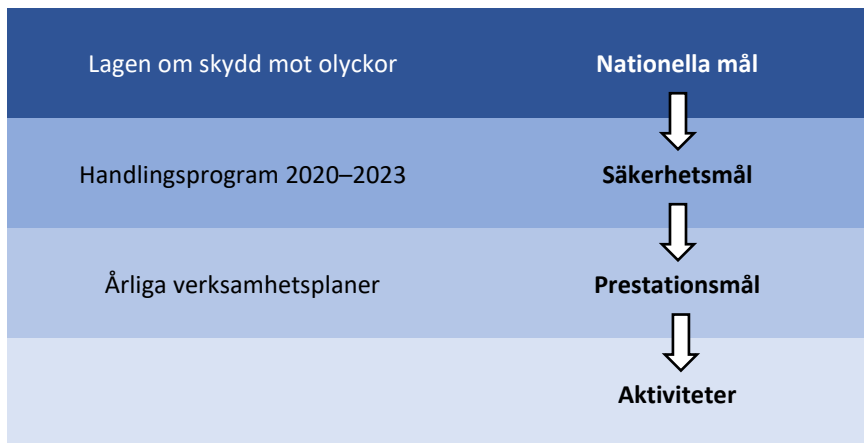
Grundläggande är för både den enskilde och samhället, att det inträffar så få olyckor som möjligt och att konsekvensen av de olyckor som inträffar blir så små som möjligt. Att förebygga olyckor och ge drabbade kunskaper som de behöver för att hantera olyckan kan därför bli avgörande. När individuella resurser inte räcker till ska samhället kunna erbjuda professionella och snabba räddningsinsatser som arbetar i samverkan med varandra.

Räddningstjänstuppdraget regleras i lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt förbundsordningen som är den överenskommelse som de sex medlemskommunerna tecknat i detta avseende.

2 Vad vi vill

Problembilder och risker kopplade till räddningstjänst, förbundsordning, nationella mål i LSO, SÄRF:s vision och strategiska inriktningar samt ett antal Säkerhetsmål för perioden 2020–2023 är styrande för verksamheten.

Kopplingarna mellan de olika styrdokumentens mål illustreras nedan. Det fyraåriga handlingsprogrammets Säkerhetsmål bryts ner till ettåriga prestationsmål i verksamhetsplanen som i sin tur formuleras i aktiviteter.

SÄRF:s styrdokument och hur de hänger samman.

2.1 Våra strategiska inriktningar

För att vara en räddningstjänst i tiden och för framtiden, arbetar SÄRF strategiskt med:

- att med en medarbetardriven organisation utveckla verksamheten mot en modern offentlig förvaltning
- att agera och verka för Ett SÄRF
- att god kommunikation genomsyrar hela organisationens alla led
- att vara en kommunikativ och synlig Räddningstjänst
- att rekrytering och kompetensförsörjning styrs av mottot rätt person på rätt plats
- att ha god ekonomisk hushållning med en ekonomi i balans med intern styrning för god kontroll
- att arbeta effektivt genom att göra rätt saker på rätt sätt

2.2 Våra Säkerhetsmål

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2020–2023. Målen är uppdelade på Före, Under och Efter och framgår i detalj i uppställningen under punkt 3.3.5 Uppföljning av verksamhetens mål.

2.3 Uppföljning av mål

De fyraåriga säkerhetsmålen som syftar till att ge styrning till organisationen, delas upp till prestationsmål i verksamhetsplaner som följs upp årligen. Om prestationsmålen uppfylls anses säkerhetsmålen uppfyllda.

2.4 Handlingsprogram

Direktionen fastställde 2019-12-06 SÄRF:s vision samt övergripande mål i ett fyra-årigt Handlingsprogram för åren 2020 – 2023 samt reviderades programmet 2021-12-10. Visionen beskriver vad förbundet vill uppnå med sin verksamhet och vilken effekt som förväntas. De övergripande målen beskriver de områden som är prioriterade och som leder mot visionen.

2.5 Verksamhetsplan och Internbudget

Direktionen fastställde 2021-12-10 Verksamhetsplan och Internbudget för 2022 som övergripande beskriver hur SÄRF avser att arbeta under året för att uppnå Handlingsprogrammets mål tillika en

övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna i förbundets verksamhet. De övergripande målen har brutits ner till förbundsgemensamma prestationsmål och respektive avdelning arbetar utefter beslutade aktivitetsplaner för att nå dessa mål.

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Händelser av väsentlig betydelse

3.1.1 Guttasjön

Arbetet med att stärka den inre såväl som den yttre miljön på Guttasjön, förbundets övningsområde, och om- och tillbyggnad av anläggningen påbörjades hösten 2021. Under byggnationen 2022 har förbundet haft ökande kostnader i samband med hyra av tillfälliga kontor och utbildningslokaler samt har det varit avbräck i verksamheten så intäkter för extern utbildning har minskat. Även pandemin har påverkat budgeten då flera kurser/utbildningar fick strykas under den kraftiga smittspridningen som skedde i Sverige under våren 2022.

Borås Stads om- och tillbyggnad av Guttasjöns administrativa byggnad har genomförts som stod klart i juli 2022. Lokalerna uppfyller arbetsmiljökraven som gäller för konceptet "friska brandmän" samt att personal- och bekvämlighetsutrymmen för platsbundna medarbetare har anpassade. och arbetsriktiga arbetsplatser som särskiljs från de gemensamma ytorna

3.1.2 Säkerhetsskydd

Enligt säkerhetsskyddslag 2018:585 samt säkerhetsskyddsförordningen 2018:658 åläggs det SÄRF att vidta förebyggande åtgärder för att:

- skydda mot brott som kan hota Sveriges säkerhet
- skydda hemliga uppgifter som rör rikets säkerhet
- skydda mot terrorism

Ansvaret vad gäller säkerhetsskydd regleras även i Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd samt offentlighets- och sekretesslagen.

Enligt säkerhetsskyddslagen, samt säkerhetsskyddsförordningen (2018:658) ska den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet utreda behov av säkerhetsskydd. Det åläggs också att verksamheten planerar och vidtar de säkerhetsskyddsåtgärder som är nödvändiga, samt att man kontrollerar det egna säkerhetsskyddet.

Riskbilden för SÄRF förändras i takt med samhället. SÄRF genomför omvärldsbevakning för att möta samhället nu och i framtiden. SÄRF under 2021 och 2022 arbetat med att genomföra och implementera projektet säkerhet. Syftet med projektet har varit att möjliggöra att SÄRF ska kunna bedriva ett systematiskt säkerhetsskyddsarbete för att säkerställa att verksamheten lever upp till samtliga interna och externa krav avseende säkerhetsskydd.

I februari 2022 fastställdes och beslutades SÄRF:s säkerhetsskyddsanalys av Förbundsdirektören i enlighet med säkerhetsskyddslagen och uppdateras årligen. Samtidigt fastställdes och beslutades också en säkerhetsskyddsplan av SÄRF:s Säkerhetsskyddschef i enlighet med föreskrifterna om säkerhetsskydd och uppdateras årligen.

3.2 Förväntad utveckling för helåret

Prognos för helåret 2022 är minus 2,1 Mnkr och då Internbudgeten är underfinansierad med 4,1 Mnkr beräknas skillnaden mot budget bli plus 2,0 Mnkr.

Underskottet i Internbudget beror på de kostnader som tillkommit på grund av förändringar i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) samt att medlemsbidraget inte har ökat i samma omfattning.

Prognos helår 2022	Belopp
Belopp i Tkr	
Resultat enligt Internbudget	-4 149
Resultatförbättring	+2 074
Prognos 2022 helår	-2 075

3.3 Styrning och uppföljning av verksamheten

3.3.1 Intern styrning och kontroll

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med beslutade mål och riktlinjer samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

De ska också tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt (KL 2017:725).

Förbundet ska genom att upprätta en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys ringa in de rutiner och processer som är viktiga att följa upp enligt en, av direktionen årligen fastställd, kontrollplan.

Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner. Den årliga Internkontrollplanen beslutas av direktionen i mars varje år och uppföljning redovisas i Årsredovisningen.

3.3.2 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att förbundet följer beslutad budget och samtidigt visar att säkerhetsmålen enligt handlingsprogrammet uppfylls. Förbundets Handlingsprogram och uppsatta Säkerhetsmål avser perioden 2020 – 2023 och målen bryts ner till prestationsmål för varje enskilt år.

Prognos för årets finansiella resultat visar på ett negativt resultat på minus 2,1 Mnkr vilket är en förbättring jämfört med budget med plus 2,0 Mnkr. Förbättringen beror på försäljning av anläggningstillgångar, lägre avskrivningar p.g.a. långa leveranstider samt att förbundet nu får ränta på inlåning till Borås stads koncernkonto. Följsamheten mot verksamhetens budget är hög men det finns avvikelser då kostnad för el och bränsle har stigit, övningsanläggningen Guttasjön har genererat lägre intäkter och högre kostnader under ombyggnationstiden men förbundet arbetar med att minimera påverkan på resultatet genom att arbeta med besparingar och att vakanshålla tjänster.

SÄRF har en god soliditet på grund av tidigare års vinster och med en god ekonomisk hushållning bör det egna kapitalet användas till att täcka tillfälliga förluster. Med hänvisning till att medlemsbidraget 2023 har, utöver ökning med PKV, fått en nivåökning med 8,9 Mnkr för att självfinansiering ska uppnås föreslås att direktionen för helåret 2022 beslutar att kvarvarande underskott tas mot Eget kapital samt att det egna kapitalet ej ska återställas.

Uppfyllandegraden för verksamhetens prestationsmål 2022 prognosticeras till ca 100 %.

Förbundets samlade bedömning avseende uppföljning av verksamhet och ekonomi är att målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås under 2022.

3.3.3 *Finansiellt mål*

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt rambudget och Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är ett nollresultat varje enskilt år. Direktionen beslutade 2021-06-11 om en rambudget för 2022 på 178,4 Mnkr vilket inte täcker verksamhetens kostnader. Underskottet i Internbudget beror på de kostnader som tillkommit på grund av förändringar i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).

SÄRF redovisar ett negativt resultat för perioden januari t.o.m. augusti 2022 på 5,5 Mnkr.

Prognosen för hela 2022 är ett negativt resultat med 2,1 Mnkr vilket är plus 2,0 Mnkr jämfört med budget.

3.3.4 *Verksamhetens mål*

SÄRF har utvecklat planering och uppföljning av verksamheten genom att bryta ner det fyraåriga Handlingsprogrammet till en verksamhetsplan med årliga prestationsmål. De fyraåriga säkerhetsmålen är uppdelade på Före, Under och Efter. Varje Säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål.

Som stöd för uppföljning av prestationsmål används % -andel av färdigställande.

Detaljer om vad som har utförts för att uppnå årets Prestationsmål kommer att redovisas i årets Årsredovisning.

Nedanstående prestationsmål har i snitt uppfyllts till ca 44 % och uppfyllandegraden kommer att öka till 100 % vid årets slut.

3.3.5 *Uppföljning av verksamhetens mål*

Säkerhetsmål 2020 - 2023, Före Händelse	Prestationsmål 2022	Måluppfyllnad per 31/8	Prognos helår 2022
Den enskildes och verksamhetens förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas.	Den enskildes och verksamhetens förmåga att förebygga och hantera bränder och andra olyckor ska stärkas genom att samordna och utveckla SÄRF:s utbildning, rådgivning och information	56 %	100 %
Det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor ska stärkas i byggnader och andra anläggningar via information, rådgivning, tillsyn, myndighetssamverkan och deltagande i plan- och byggprocessen.	Effektivisera tillsyns- informations- och rådgivningsarbetet för att få bättre effekt och stärka det förebyggande skyddet mot brand och andra olyckor hos verksamheter och fastighetsägare.	56 %	100 %
	Bibehålla, stärka och fördjupa relationerna med förbundets samtliga byggnadsnämnder i syfte att få bättre och effektivare hantering mot bygglovssökare.	50 %	100 %
	Stärka kommunernas kunskap om räddningstjänstens intresseområde i planprocessen och/eller riskhantering vid detaljplanering.	0 %	100 %

	Personal ska ha den kompetens som behövs för att kunna agera inom det förebyggande arbetet i förekommande arbetsuppgifter.	28 %	100 %
Verksamheters förmåga att hantera kemikalier, brandfarlig vara och explosiv vara på ett säkert och riskminimerande sätt ska stärkas genom information, rådgivning, tillsyn och tillstånd.	För verksamheter klassade enligt LSO 2 kap 4§ eller omfattas av LBE ska nödvändiga åtgärder kontinuerligt vidtas för att minska risken och hindra eller begränsa konsekvenserna av en olycka. Även otillåten och felaktig hantering av brandfarlig och explosiv vara i samhället ska minska.	0 %	100 %
Allmänheten ska ha tillgång till uppdaterad information om riskerna vid verksamheter som hanterar kemikalier i en större omfattning.	Information om farliga verksamheter som överskrider gränsvärdena i lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagstiftningen) ska vara aktuell och tillgänglig.	66 %	100 %
Brandskyddet i byggnader och andra anläggningar ska stärkas genom att sotning och brandskyddskontroll genomförs inom föreskrivet intervall.	SÄRF ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 95 % av rengöring (sotning) i respektive kommun eller minst 95 % som helhet samt ska ha en uppfyllnadsgrad om minst 90 % av brandskyddskontroller i respektive kommun eller minst 90 % som helhet.	100 %	100 %
	SÄRF ska möjliggöra för enskilda att ha förmåga att använda, rengöra och detektera fel på uppvärmningsanordningar.	50 %	100 %

Säkerhetsmål 2020 - 2023, Under händelse	Prestationsmål 2022	Måluppfyllnad per 31/8	Prognos helår 2021
Räddningsinsatser ska planeras, förberedas och genomföras med en god och likvärdig kvalitet utefter de lokala förhållandena.	Operativa funktioner ska vara dimensionerade enligt kontinuerligt bedömd riskbild och avtal.	10 %	100 %
	Fastställd operativ förmåga uppfylls genom kvalitetssäkrade utbildningar övningar, funktioner och utrustning.	66 %	100 %
	Säker arbetsmiljö för egen personal vid insatser.	46 %	100 %
Ha förmågan att under insats skydda känsliga miljöområden, dricksvattentäkter och reningsverk från verkningar av	Genom kompetensinhämtning och -utveckling om lagar, regelverk, rutiner och metoder för att kunna	66 %	100 %

släckvatten och kemikalier vid olyckor.	fatta rätt beslut vid pågående insats.		
Via samverkan ha en god förmåga att hantera stora händelser med gemensamma ledningsresurser och gränslös räddningstjänst inom och utanför förbundets område.	Organisationen ska vara anpassad enligt gällande lagstiftning.	66 %	100 %
SÄRF ska vid påfrestningar på samhällets infrastruktur, bibehålla en god beredskap för att rädda och skydda befolkningen samt civil egendom från verkningar av brand och andra olyckor.	Genom samverkan och samarbete med andra aktörer i kris ska förbundets samlade förmåga resultera i proportionerliga inriktningsbeslut.	0 %	100 %
	Lägsta acceptabla nivå för verksamheten ska definieras och kvalitetssäkras.	0 %	100 %
Planera för att SÄRF vid krig eller höjd beredskap ska kunna skydda och rädda befolkningen samt civil egendom genom upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden samt indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel.	Ska ha förmåga till samverkan och samarbete med andra aktörer vid höjd beredskap och krigshändelse samt förmåga till proportionerligt inriktningsbeslut.	66 %	100 %

Säkerhetsmål 2020 - 2023, Efter händelse	Prestationsmål 2022	Måluppfyllnad per 31/8	Prognos helår 2021
Genomföra brand-, olycksundersökningar och insatsutvärderingar i syfte att lära av inträffade händelser och utveckla räddningstjänsten i stort.	Förbättringsförslag i gjorda olycksundersökningar följs upp och återkopplas till verksamheten i syfte att öka den operativa effektiviteten.	37 %	100 %
Efter avslutad räddningsinsats stödja drabbade med information kring behov av bevakning, restvärdesskydd, sanering och återställning.	Kontakt med drabbade för återkoppling och uppföljning.	66 %	100 %
	Förmåga att efter en räddningsinsats bedöma om det finns behov av att utföra tillsyn vid de byggnader eller andra anläggningar som omfattas av insatsen.	42 %	100 %

Kategori	Måluppfyllnad per 2022-08-31	Prognos utfall för helår
Före händelse	45 %	100 %
Under händelse	40 %	100 %
Efter händelse	48 %	100 %
Totalt	44 %	100 %

3.4 Utvärdering av Ekonomisk ställning

Förbundets egna kapital uppgick efter 2022 års bokslut till 57,4 Mnkr.

Prognosen för resultat 2022 är minus 2,1 Mnkr och prognosen för Eget kapital per 2022-12-31 är 55,3 Mnkr vilket ska täcka ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser före 1998 samt förbundets risker.

Eget kapital Belopp i Tkr	Belopp
Ingående balans 2022-01-01	57 413
Prognos 2022	-2 075
Utgående balans eget kapital 2022-12-31 prognos	55 338
Ansvarsförbindelse 2022-12-31 prognos	-12 166

3.5 Balanskravsutredning

Uppgift om årets balanskravsresultat ska redovisas och ska rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Förbundet använder inte Resultatutjämningsfond (RUR).

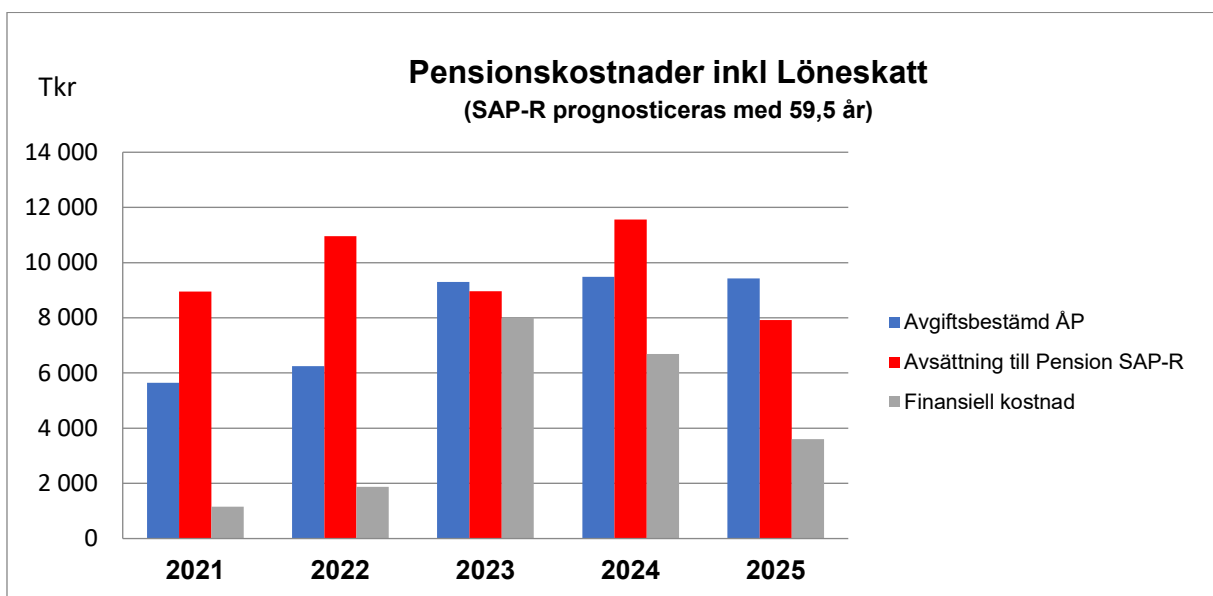
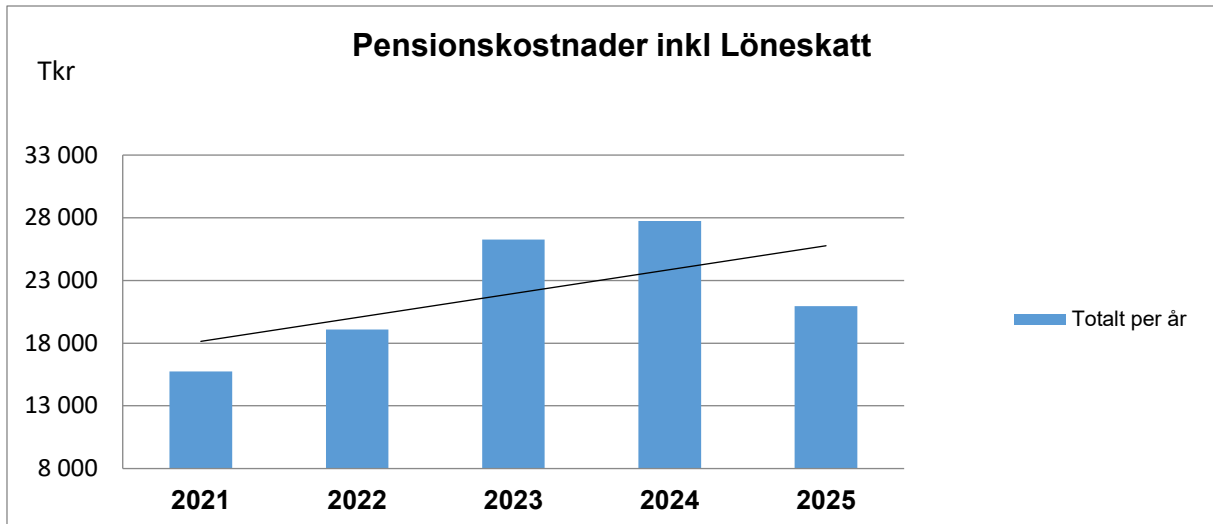
SÄRF har en god soliditet på grund av tidigare års vinster och med en god ekonomisk hushållning bör det egna kapitalet användas till att täcka tillfälliga förluster. Kommunalförbundet redovisar ett prognosticerat balanskravsresultat på 0 för 2022.

Beräkning av Balanskravsresultat Belopp i Tkr	Belopp
Ingående balanskravsresultat från 2021	-182
Prognos för årets Resultat 2022	- 2 075
Reducering av jämförelsestörande poster	0
Reducering av samtliga realisationsvinster	- 475
Prognos av årets resultat 2022 efter balanskravsjusteringar	- 2 550
Användning av medel från Eget kapital	2 732
Prognos av utgående balanskravsresultat 2022-12-31	0

3.6 Risker och möjligheter

3.6.1 Pensioner

Enligt prognos från KPA per 2022-08-31 beräknas pensionskostnad för 2022 att vara oförändrad jämfört med budget.

Slutlig kostnad för helåret 2022 kommer att baseras på prognos från KPA per 2022-12-31.

3.6.2 *Självrisk vid stor skada*

I händelse av stor skada är SÄRF:s självrisk vid Räddningsinsats 0,02 % av aktuell kommuns sammanlagda skatteunderlag föregående år vilket betyder en risk på max ca 4,8 Mnkr per skada.

3.6.3 *Personal*

Det pågår en generationsväxling inom förbundet och under 2022 har fem medarbetare avgått med avtalspension (SAP-R) och ytterligare fem har möjlighet att gå.

3.6.4 *Prisökningar*

Det har varit höga kostnader på el och bränsle under året och ytterligare prisökningar är att vänta samtidigt som priser på andra inköp också blir påverkade.

4 Finansiella rapporter

4.1 Periodens resultat

Direktionen beslutade 2021-06-11 om en rambudget för 2022 på 178,4 Mnkr vilket är en höjning av medlemsbidraget med 2,4 % samt beslutades 2021-12-10 i samband med beslut om förbundets internbudget att förbundet tillfälligt kan använda eget kapital till att täcka det budgeterade underskottet på 4,1 Mnkr varav budgeterat underskott för perioden januari – augusti är 2,7 Mnkr.

SÄRF redovisar ett negativt resultat för perioden januari t.o.m. augusti 2022 på 5,5 Mnkr. Resultatet är därmed minus 2,7 Mnkr jämfört med budget.

Medlemsbidraget har höjts med 2,4 % samt är både verksamhetens övriga intäkter och kostnader högre än samma period föregående år.

4.2 Resultaträkning

Resultaträkning för perioden Belopp i Tkr	Budget Helår 2022	Budget jan - aug 2022	Utfall jan – aug 2022	Utfall jan – aug 2021	Prognos Helår 2022
Verksamhetens intäkter	24 697	16 464	15 654	14 361	25 172
Verksamhetens kostnader	-195 841	-130 805	-133 848	-127 460	-195 841
Avskrivningar	-9 562	-6 374	-5 125	-4 834	-8 462
Verksamhetens Nettokostnader	-180 706	-120 715	-123 319	-117 933	-179 131
Medlemsbidrag	178 442	118 961	118 961	116 203	178 442
Finansiella intäkter	0	0	113	0	500
Finansiella kostnader	-1 886	- 1 012	-1 309	-735	-1 886
Resultat	-4 149	-2 766	- 5 554	- 2 465	-2 075

4.3 Balansräkning

Balansräkning Belopp i Tkr	2022-08-31	2022-01-01
Maskiner och inventarier	43 591	49 151
Pågående investering	12 763	3 618
Långfristiga fordringar	19	4
Anläggningstillgångar	56 373	52 773
Kortfristiga fordringar	23 557	16 095
Kassa och Bank	86 973	99 347
Omsättningstillgångar	110 530	115 442
SUMMA TILLGÅNGAR	166 903	168 215
Ingående Eget kapital	57 452	57 412
Resultat	-5 554	40
Eget Kapital	51 898	57 452
Avsättningar	79 922	74 575
Kortfristiga skulder	35 083	36 188
Skulder	35 083	36 188
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	166 903	168 215
Ansvarsförbindelse	12 735	13 289

5 Noter

5.1 Redovisningsprinciper

Samma redovisnings- och värderingsprinciper har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Budgetuppföljning för utfall i jämförelse med internbudget visar på avvikelser som hänförs till säsongsvariationer, budget är jämnt fördelad över årets månader men utfall sker till stor del under vår och höst.

6 Driftsredovisning

6.1. Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter är lägre än Internbudget då SÄRF:s avtal med medlemskommunerna avseende Krisberedskapshandläggare är vilande samt är intäkter från extern utbildning lägre på grund av den ombyggnation som har pågått av Guttasjöns övningsanläggning under perioden.

6.2 Verksamhetens kostnader

Personalkostnader är högre än internbudget på grund av säsongsvariationer men det finns några avvikelser på årsbasis såsom att SÄRF:s avtal med medlemskommunerna avseende Krisberedskapshandläggare är uppsagt samt att tjänster hålls vakanta i syfte att minimera årets budgeterade förlust.

Det pågår en generationsväxling inom förbundet och fem medarbetare av tio möjliga har per 2022-08-31 avgått med avtalspension (SAP-R).

Pensionskostnader baseras på uppgifter från pensionsbolaget KPA och ligger i nivå med Internbudget.

Kostnader för materiel och tjänster är totalt högre än budget då det varit prisökningar på el och bränsle samt att kostnader för Guttasjön övningsanläggning har varit högre på grund av den ombyggnation som pågått under perioden.

Avskrivningar är lägre än budget då det är långa leveranstider på grund av brist på halvledarkomponenter.

6.3 Finansnetto

De finansiella intäkterna avser avkastning på förbundets likvida medel. Förbundets medel är inlånade till Borås Stads koncernkonto och räntan är en månads Stibor vilket för augusti blev 0,733 %.

De finansiella kostnaderna utgör till största delen ränta på pensionsskulden för värdesäkring av tidigare avsättningar.

7 Investeringsredovisning

Förbundets investeringar består till största delen av fordon och materiel för den operativa verksamheten. Vid bildandet av SÄRF bestämdes det att förbundet inte ska äga några fastigheter utan detta är en uppgift som kvarstår för respektive medlemskommun. I undantagsfall görs investeringar i inventarier som är kopplat till lokaler och övningsanordningar.

Investeringar görs efter en långsiktig plan för att på det sättet säkerställa en jämn kvalitet och en ekonomisk balans.

Förbundet tillämpar komponentavskrivning av sina tillgångar. Förbundets befintliga anläggningstillgångar med värde som uppgår till väsentligt belopp består framför allt av brandbilar. Fordonen har i sin helhet samma förbrukning och nyttjandeperiod och förbundets bedömning är att varje fordon består av en komponent.

Årets investeringar Belopp i Tkr	Utfall 2022-08	Budget 2022 (inkl. pågående investeringar per 2022-01-01)	Prognos utfall helår
Höjdfordon		7 000	7 000
Släck/Räddningsbil 3st	4 300	12 600	12 600
Lastväxlartank 2 st.		3 310	3 310
Transportbilar 2 st.		975	975
Personbilar 2 st.	172	475	475
Övriga fordon (Terräng, RCB, FIP) och Båt		4 620	4 620
Band till bandvagnar	876	1 500	1 500
It, teknik	119	3 120	3 120
Ledningscentral teknik	705	930	930
Ombyggnation Guttasjön, Inventarier	986	1 400	1 400
Reningsverk, slangtvätt	1 518	1 500	1 500
Utbildningscontainer	2 959	3 500	3 500
Räddningsutrustning	692	2 045	2 045
Summa	12 327	42 975	42 975

Till Kommunfullmäktige i:

Bollebygds Kommun
Borås Stad
Marks Kommun
Svenljunga Kommun
Tranemo Kommun
Ulricehamns Kommun

Utlåtande delårsbokslut 31 augusti 2022 avseende Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer för kommunalförbundet Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (org. nr 222000-0810), ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål samt mål för verksamheten som Direktionen beslutat. Vårt uppdrag har sin utgångspunkt i kommunallagens och lagen om kommunal bokföring och redovisnings bestämmelser om granskning av delårsrapport.

Vi har granskat delårsrapporten för januari – augusti 2022. Kommunallagen ställer krav på att det både för ekonomin och verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För att kunna uttala oss om huruvida Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har en god ekonomisk hushållning har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning per den 31 augusti 2022. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till granskning av årsredovisning. Granskningen omfattar resultaträkning, balansräkning, underlaget för periodiseringar, efterlevnad av regelverk samt måluppfyllelse och har genomförts med biträde av sakkunniga.

Kommunalförbundet har i "Handlingsprogram 2020-2023" samt i "Verksamhetsplan och internbudget för 2022" ett antal mål och aktiviteter i enlighet med de lagkrav som ställs på förbundet, bl.a. att verksamheten ska bedrivas effektivt och ekonomiskt. I delårsrapporten genomförs en uppföljning avseende samtliga 20 prestationsmål som Direktionen fastställt för 2022. Sammantaget är 20 av 20 prestationsmål inte helt uppnådda. Förbundet skattar i delårsrapporten måluppfyllelsen totalt sett till 44 procent som genomförts hittills under året. Prognosen för helåret 2022 är att uppfyllandegraden kommer öka till 100 procent måluppfyllelse. Resultatet för perioden är ett underskott om 5,5 mnkr. Prognosen för helåret 2022 är ett negativt resultat om 2,1 mnkr.

Vi bedömer sammanfattningsvis att den av kommunalförbundet upprättade delårsrapporten uppfyller lagstiftarens krav och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer avseende innehåll och utformning. Det har i den översiktliga granskningen av delårsrapporten inte framkommit några väsentliga avvikelser från god redovisningssed. Resultatet i delårsrapporten bedöms i huvudsak vara förenligt med de mål Direktionen beslutat om.

BORÅS 2022-10-25

Nils-Gunnar Blanc
Ordförande

Marijke Hallencreutz
Vice ordförande

Jan-Åke Andersson

Bengt-Olof Magnusson

Sture Ernstsson

Nils Gösta Sjörén

Bilagor:

Rapport avseende granskning av delårsbokslut Januari-Augusti 2022, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

**Granskning av
Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbunds
delårsrapport
Januari-Augusti 2022**

Revisionskontoret • Borås

Rapport

Stefan Sjöblom
Anna Sandström

20
22

Innehåll

1 INLEDNING	3
1.1 Syfte och revisionsfrågor	3
1.2 Revisionskriterier	3
1.3 Ansvarig nämnd/styrelse	3
1.4 Metod	3
1.5 Projektorganisation	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Lagar och rekommendationer	5
2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	6
2.2.1 Redovisningsprinciper	6
2.3 Resultat- och balansräkning	6
2.4 Förvaltningsberättelse	6
2.5 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat	7
2.6 Måluppfyllelse	7
2.7 Investeringsredovisning	9
2.8 Intern kontroll	9
2.9 Övriga iakttagelser	10
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	11

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna i förbundet ska även bedöma om delårsbokslutet är förenligt med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av delårsbokslutet inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads Revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Delårsrapporten och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att pröva om delårsrapporten och räkenskaperna är rättvisande. Granskningen ska ge revisorerna underlag för sin delårsbedömning. Delårsgranskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är delårsrapporten upprättad enligt gällande lagstiftning, rekommendationer och god redovisningssed?
- Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning för förbundet?
- Ger delårsrapporten en samlad bedömning om huruvida resultat/måluppfyllelse kommer att kunna uppnås?
- Finns större bedömningsposter eller komplexa transaktioner som behöver särskild uppmärksamhet inför årsbokslutet?

1.2 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionssed i kommunal verksamhet samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation (RKR) R17 om Delårsrapport. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen har grundats på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen har innefattat att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapssammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Granskningen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentrerats till områden där risken för väsentliga fel är störst. Bedömning av om delårsrapporten är rättvisande har genomförts.

Granskningen är genomförd med kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd.¹ Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser mellan delåren 2021 och 2022 har utförts. Stickprov har framförallt gjorts på konton som inte granskats vid föregående delårsrapport. Totalt har en genomgång av 16 kontons verifikationer genomförts.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodiseringar har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av anläggningsreskontran, moms- och skatteredovisning utförts. Förbundets pensionsavsättning och prognos för pensioner har granskats översiktligt.

Intervju och avstämning har skett med förbundets ekonomiavdelning.

1.5 Projektorganisation

Stefan Sjöblom är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Sandström.

¹ Revisionskontoret i Borås, Revisionskontoren i Norrköping, Linköping, Gävle, Helsingborg, Malmö och Revisionsenheten i Sörmlands läns landsting använder ett gemensamt systemstöd för granskning av delårsbokslut och årsredovisning

2 Granskningsresultat

2.1 Lagar och rekommendationer

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten och ekonomin från räkenskapsårets början. En årsprognos ska ingå.²

Delårsrapporten ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av förbundets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Upplysning ska lämnas om förhållanden som är viktiga för bedömningen av förbundets resultat eller ställning och händelser av väsentlig betydelse för förbundet som har inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.³

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. I förarbetena anger regeringen att delårsrapporten är ett viktigt styrdokument som används av fullmäktige för uppföljning av ekonomi och verksamhet.⁴ Delårsrapporten ska enligt kommunallagen (KL) 11 kap. 16 § överlämnas till revisorer och kommunfullmäktige senast två månader efter rapportperiodens slut.⁵

Delårsrapporten ska innehålla:⁶

- en resultaträkning
- en balansräkning
- en förenklad förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under rapportperioden.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17 som berör delårsrapport kan förbundet välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i sin delårsrapport. Delårsrapporten ska också enligt RKR R17 innehålla en samlad men översiktlig beskrivning av drifts- och investeringsverksamhet.⁷

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen ska tillämpas vid upprättandet av delårsrapporten.⁸

Enligt bestämmelserna i kommunallag (2017:725) ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som Direktionen beslutat om och om den uppfyller lagstiftarens krav och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer (RKR) avseende innehåll och utformning.

Direktionens delårsrapport och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge respektive kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.⁹

² LKBR, Kap 1. 3§

³ RKR R 17

⁴ Ibid

⁵ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 141

⁶ LKBR, Kap 13. 2§

⁷ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 142

⁸ Ibid

⁹ Se ex. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), kommunala samverkansformer, 2009, s.102-103

2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan delårsbokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.2.1 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.3 Resultat- och balansräkning

Enligt 13 kap. 3 § LKBR ska för varje post eller delpost i resultaträkningen i en delårsrapport redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår.

I samma paragrafs andra stycke anges att för varje post eller delpost i balansräkningen i en delårsrapport ska redovisas belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskaps utgång.

Uppställningen i delårsrapporten bör överensstämma med resultaträkning och balansräkning enligt årsredovisningen för det närmast föregående räkenskapsåret. Delårsrapporten bör också innehålla jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år.

SÄRF upprättar sin delårsrapport per 31 augusti vilket är en period av åtta månader. Detta är inom den tidsram som anges i LKBR.

Delårsrapporten innehåller:

- Resultaträkning
- Resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår
- Balansräkning
- Balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut
- Förenklad förvaltningsberättelse
- Översiktlig beskrivning av drift- och investeringsverksamhet
- Helårsprognos
- Årsbudget

Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkningar för SÄRF överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen.

2.4 Förvaltningsberättelse

Enligt RKR R17 behöver inte delårsrapporten innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse.

Delårsrapportens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. Revisionskontoret bedömer att

förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av SÄRF:s verksamhet, upplysning om ekonomi och ställning, händelser av väsentlig betydelse, förväntad utveckling samt andra förhållanden av vikt.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen om god ekonomisk hushållning kommer uppnås och följts i enlighet med RKR R17. Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen i SÄRF:s delårsrapport innehåller en sammanställning av mål och uppdrag och att framställningen i allt väsentligt är deskriptiv. I delårsrapporten genomför Direktionen en samlad bedömning om målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås under 2022.

2.5 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat

Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF) redovisar ett underskott om 5,5 mnkr för perioden 1 januari 2022 till 31 augusti 2022. Budgeten för 2022 är underfinansierad med 4,1 mnkr.¹⁰

Den underfinansierade budgeten beror i huvudsak på kostnader som tillkommit på grund av förändringar i lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) samt att medlemsbidraget inte har ökat i samma omfattning som kostnaderna. Direktionen föreslås att för helåret 2022 besluta om att kvarvarande underskott tas mot eget kapital och att det egna kapitalet ej ska återställas.

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt beslutad rambudget. Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är nollresultat varje enskilt år. I beslutad rambudget ingår kostnad för SAP-R (Särskild Avtalspension inom Räddningstjänst) enligt prognos per föregående årsskifte.

Prognosen för helåret 2022 är ett negativt resultat om 2,1 mnkr (budget: -4,1 mnkr). Förbättring jämfört med budget beror enligt förbundet på försäljning av anläggningstillgångar, lägre avskrivningar på grund av långa leveranstider samt att förbundet numera får ränta på inlåning till Borås Stads koncernkonto.

Revisionskontoret noterar att det finansiella målet om ett nollresultat inte prognostiseras att uppnås för helåret.

Verksamhetens budgetföljsamhet är hög men det finns avvikelser då kostnader för el och bränsle har stigit. Därutöver har övningsanläggningen Guttasjöns ombyggnation påverkat förbundet.¹¹

Det pågår en generationsväxling inom förbundet. Vid tiden för delårsbokslutet hade fem medarbetare av tio som uppnått pensionsålder avgått med avtalspension (SAP-R). Pensionskostnader från KPA ligger i nivå med budget.

2.6 Måluppfyllelse

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds målarbete

Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska vara i balans och att budget och flerårsplan ska innehålla finansiella mål, samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska följas upp kontinuerligt, och det är Direktionens ansvar att i delårsrapporten och årsredovisningen utvärdera måluppfyllelsen.

Södra Älvsborgs Räddningstjänsts (SÄRF) förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet och fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige. Direktionen beslutar om ett handlingsprogram som reglerar målsättning och ambitioner för SÄRF för varje mandatperiod.

¹⁰ SÄRF Delårsrapport, 2022-08-31 sid 6.

¹¹ Ibid. sid 6-7.

Direktionen tog beslut 6 december 2019 om handlingsprogrammet för perioden 2020-2023. Handlingsprogrammet har reviderats under 2021 och beslutas av Direktionen.

Handlingsprogrammet syftar till att vara ett strategiskt styrdokument för SÄRF som kan anpassas utefter rådande förhållanden och förändringar som sker i samhället. Programmet beskriver SÄRF:s förebyggande-, operativa- och stödverksamhet samt drar upp breda riktlinjer för de kommande fyra åren. De övergripande målen i handlingsprogrammet bygger på räddningstjänstens uppdrag som bryts ned till mål i årliga verksamhetsplaner.

Säkerhetsmålen beskriver den nivå av skydd och säkerhet som SÄRF vill uppnå i samhället för perioden 2020-2023. Hur detta ska genomföras beskriver SÄRF i den årliga verksamhetsplanen.¹² De fyraåriga säkerhetsmålen (totalt 12 stycken) är uppdelade i tre kategorier; före händelse, under händelse och efter händelse. Varje säkerhetsmål är uppdelat på ett eller flera årliga prestationsmål. Prestationsmål för 2022 fastställdes av Direktionen 10 december 2021 i Verksamhetsplan och internbudget för 2022. Sammantaget fastställdes 20 prestationsmål för 2022 uppdelat på kategorierna; före händelse (9 st.), under händelse (8 st.) och efter händelse (3 st.).

I delårsredovisningen redovisas uppföljning och utfall av prestationsmål per 31 augusti 2022 i sammanfattad form. I uppföljningen framgår säkerhetsmålen som gäller för perioden 2020-2023 samt de prestationsmål som är beslutade för 2022.

Samtliga beslutade prestationsmål i verksamhetsplanen följs upp tillsammans med en skattning av måluppfyllelsen/genomförandet. Förbundet genomför även en skattning i % av hur stor del av målet som är uppfyllt fram till 31 augusti 2022 och en prognos över genomförandet för helåret 2022.

Måluppfyllelsen per 31 augusti 2022 redovisas i enlighet med nedanstående:

Förbundets prestationsmål 2022 för säkerhetsmål, Före händelse

0 9 0 av 9 prestationsmål 2022

Förbundets prestationsmål 2022 för säkerhetsmål, Under händelse

0 8 0 av 8 prestationsmål 2022

Förbundets prestationsmål 2022 för säkerhetsmål, Efter händelse

0 3 0 av 3 prestationsmål 2022

Sammantaget redovisar förbundet i delårsrapporten följande måluppfyllelse per 31 augusti 2022

0 20 1 av 20 prestationsmål 2022

Sammantaget är 20 av 20 prestationsmål inte helt uppfyllda per 31 augusti 2021. Förbundet skattar i delårsrapporten måluppfyllelsen totalt sett till 44 % uppfyllt hittills under året. Prognosen för helåret 2022 är att uppfyllandegraden kommer öka till 100 %.

¹² SÄRF, Verksamhetsplan och internbudget 2022, beslutad av Direktionen 10 december 2021

2.7 Investeringsredovisning

Revisionskontoret har i denna granskning av delårsrapporten särskilt granskat processen för investeringsredovisningen. En av anledningarna är att RKR har reviderat sin rekommendation för drift- och investeringsredovisning RKR R14 i december 2021.

Enligt 10 kap. 2 § LKBR ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av investeringsverksamheten. Det framgår även av RKR R 14 att investeringsredovisningen ska utformas så att utfallen på ett överskådligt sätt kan stämmas av mot budget och andra för investeringsverksamheten relevanta beslut. Vidare framgår att investeringsredovisningens poster avseende utfall och budget ska vara beräknade enligt samma metoder och principer, samt även i övrigt vara jämförbara.

Revisionskontoret har särskilt granskat förbundets investeringar för åren 2021 och 2022. Förbundet redovisar årets investeringar på sidan 14 i delårsrapporten. Investeringar görs enligt förbundet efter en långsiktig plan för att säkerställa en jämn kvalitet och en ekonomisk balans.

Förbundets investeringar hittills under året består främst av släck/räddningsbil (3 stycken) men även av utbildningscontainer. Förbundet redovisar ett utfall på 12,3 mnkr för investeringarna hittills genomförda under året. Prognos för helåret är att förbundet ska genomföra samtliga investeringar som är upptagna i budget.

Stickprov har genomförts på konton som rör investeringar och inventarier. Resultatet av genomförda stickprov samt genomgång av anläggningsregistret visar inte på några avvikelser. Ett fåtal kontrollfrågor har stämts av med förbundets ekonomiavdelning.

Årets investeringar som genomförts hittills framgår av nedanstående tabell:

Årets investeringar Belopp i Tkr	Utfall 2022-08	Budget 2022 (inkl. pågående investeringar per 2022-01-01)	Prognos utfall helår
Höjdfordon		7 000	7 000
Släck/Räddningsbil 3st	4 300	12 600	12 600
Lastväxlartank 2 st.		3 310	3 310
Transportbilar 2 st.		975	975
Personbilar 2 st.	172	475	475
Övriga fordon (Terräng, RCB, FIP) och Båt		4 620	4 620
Band till bandvagnar	876	1 500	1 500
It, teknik	119	3 120	3 120
Ledningscentral teknik	705	930	930
Ombyggnation Guttasjön, Inventarier	986	1 400	1 400
Reningsverk, slangtvätt	1 518	1 500	1 500
Utbildningscontainer	2 959	3 500	3 500
Räddningsutrustning	692	2 045	2 045
Summa	12 327	42 975	42 975

Tabell 1. Årets investeringar per 2022-08-31.¹³

2.8 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

¹³ SÄRF Delårsrapport, 2022-08-31 sid 14.

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har en plan för intern kontroll för 2022 som antagits av Direktionen 18 mars 2022. Förbundet har genomfört en riskanalys som grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Direktionen har 13 oktober 2017 antagit en policy för intern styrning och kontroll.

Förbundet har genomfört en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten för 2022 genom att identifiera de rutiner och processer som är väsentliga för verksamheten att följa upp. Dessa har samlats i planen för intern kontroll.

Processen för förbundets arbete med intern kontroll beskrivs i bilden nedan.

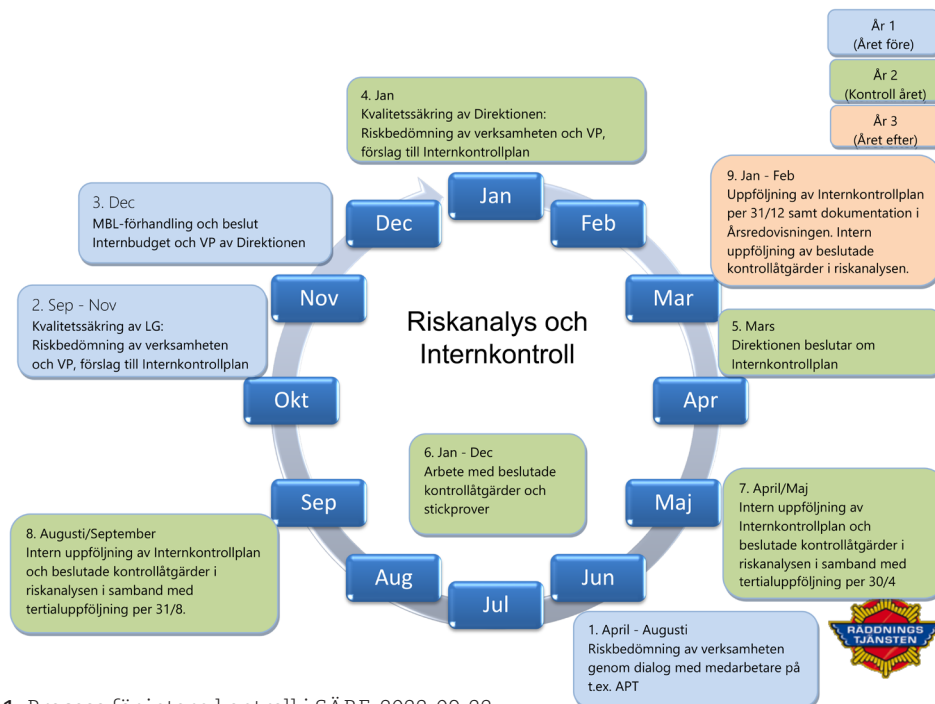

Bild 1. Process för intern kontroll i SÄRF, 2022-09-22

Arbetet i förbundet med intern kontroll har fortsatt löpande under året. En tjänsteperson från kansliet leder den interna internkontrollgruppen. En från varje avdelning ingår i gruppen (avdelning kansli, avdelningen för skydd och samhälle, avdelningen för insats och beredskap, avdelningen för utbildning och avdelningen för teknik och fastighet). Gruppen väljer att utföra kontroller utifrån riskanalys. Gruppen gör bland annat stickprovskontroller på löner och redovisning. En del kontrollåtgärder ska utföras och en viss nivå av stickprov ska göras enligt riskanalys/intern kontrollplan för 2022 men gruppen kan själv bestämma att utföra flera stickprov än dessa. Gruppen går ut till varandras avdelningar och stämmer av arbetet med intern kontroll. Man ser verksamheten med ”nya ögon” och kan exempelvis ställa frågor om varför en avdelning arbetar på ett visst sätt. Gruppen skriver åtgärdsrapporter och arbetar delvis med förbättringsarbete.

Det görs en intern uppföljning av Internkontrollplan och beslutade kontrollåtgärder i riskanalysen i samband med tertialuppföljning. SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll i årsredovisningen.

Revisionskontoret noterar att Policy för intern kontroll inte uppdaterats sedan 2017.

2.9 Övriga iakttagelser

Revisionskontoret noterar att SÄRF för närvarande åter erhåller ränta på förbundets medel om 86,9 miljoner¹⁴ som är insatt hos internbanken i Borås Stad. Räntan är för närvarande 0,733 procent.

¹⁴ Enligt mail från förbundets ekonomichef 2022-10-19

3 Sammanfattande bedömning

I granskning av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds delårsbokslut 31 augusti 2022 ska de förtroendevalda revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som Direktionen beslutat om. Ett viktigt underlag är Direktionens analys i förvaltningsberättelsen. Kommunallagen ställer inte samma krav på granskning av en delårsrapport som på en årsredovisning. De förtroendevalda revisorernas bedömning baseras på en genomgång av Direktionens redovisning och analys i delårsrapporten, och på en översiktlig granskning av Direktionens delårsbokslut som presenteras i innevarande rapport.

Revisionskontoret i Borås Stad bedömer att SÄRF:s delårsrapport i huvudsak är upprättad i enlighet med God redovisningssed, lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen och RKR R17. Vidare konstateras att förbundets delårsrapport är upprättad i enlighet med de krav som finns gällande uppställningsformer för resultat- och balansräkningar. Delårsrapporten innehåller en förenklad förvaltningsberättelse och lämnar upplysning om finansiella mål. Resultatet för perioden är ett underskott om 5,5 mnkr. För helåret 2022 redovisar SÄRF en prognos om ett underskott på 2,1 mnkr, vilket är 2 mnkr bättre jämfört med budget (budget -4,1 mnkr). Revisionskontoret noterar att prognosen som lämnas inom ramen för delårsbokslutet innebär att det finansiella målet om ett nollresultat prognostiseras att inte uppnås under året.

Revisionskontoret konstaterar att Direktionen behandlar delårsrapporten i oktober månad. Detta medför att tiden för att vidta styrande åtgärder före årets slut blir mycket kort.

Sammantaget konstateras att SÄRF i sin delårsrapport per 31 augusti 2022 genomfört uppföljning avseende samtliga 20 prestationsmål som Direktionen fastställt för 2022. Sammantaget är 20 av 20 prestationsmål inte uppnådda. Förbundet skattar i delårsrapporten måluppfyllelsen totalt sett till 44 % som genomfört hittills under året. Prognosen för helåret 2022 är att uppfyllandegraden kommer öka till 100 % måluppfyllelse.

Revisionskontoret i Borås Stad bedömer att Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund inom ramen för delårsbokslutet redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Samtliga av Direktionens särskilda aktiviteter följs upp på ett enhetligt sätt i delårsrapporten och Revisionskontoret bedömer mot denna bakgrund att redovisningen av verksamhetsresultatet i delårsrapporten i huvudsak är förenlig med de mål som Direktionen beslutat om. Revisionskontoret rekommenderar de förtroendevalda revisorerna att godkänna den av förbundet upprättade delårsrapporten.

Borås den 25 oktober 2022

Andreas Ekelund,
Revisionschef, Revisionskontoret
Borås Stad

Stefan Sjöblom
Certifierad kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret
Borås Stad

BORÅS
STAD

REVISIONSKONTORET

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

9. Lokala trafikföreskrifter om tätbebyggt område i Bollebygd - Tyftet KS2022/273

§244

KS2022/273

Lokala trafikföreskrifter om tätbebyggt område i Bollebygd - Tyftet

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 3 och 3 § första stycket 1 i Trafikförordningen (1998:1276) att de delar av Bollebygd som anges i kartbilaga (bilaga 2) ska vara tätbebyggt område.

Denna nya föreskrift ersätter föreskriften 1443:2011:02, daterad 2011-10-19.

Ärendet

Önskemål om att sänka högsta tillåtna hastighet från 70 km/h till 50 km/h på Töllsjövägen (väg 1758) mellan Gaddenhallen och Tyftet har framförts från flera håll sedan många år tillbaka. Det föreslagna åtgärdsområdet innefattar förutom denna vägsträcka (cirka 400 meter) lokalgator i Tyftet. Kommunen beslutar om gräns för tätbebyggt område och beslutar alla hastighetsgränser inom tätbebyggt område, oavsett väghållare. Åtgärdsområdet är idag beläget utanför tätbebyggt område, vilket påverkar möjligheten att reglera hastighetsbestämmelsen då Trafikverket är väghållare för väg 1758.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade på sammanträde 2022-11-14, § 203, att omfattningen av tätbebyggt område ska utökas.

Det föreslagna åtgärdsområdet har sedan detaljplanen för Erikstorp 1:4 m.fl., Tyftet fick laga kraft förvandlats från tätortsnära landsbygd till centrumnära tätort, vilket påverkar trafikmiljön på och kring Töllsjövägen. Sänkning av högsta tillåtna hastighet från 70 km/h till 50 km/h mellan Gaddenhallen och avtagsvägen till Nässlehult skulle markant öka tryggheten och säkerheten för de boende i området samt ge bullerminskande bieffekter. Det är tydligt i den fysiska miljön att Bollebygds tätort nu för tiden har sin yttre gräns vid Tyftet. Översiktsplanen gör samma gränsdragning mellan tätort och landsbygd. Samhällsbyggnadsförvaltningens tolkning är att tätortpreciseringen är god grund till att klassificera det föreslagna åtgärdsområdet som tätbebyggt område. Översiktsplanen rekommenderar att marken norr om åtgärdsområdet fortsättningsvis skall vara landsbygd, vilket innebär att en ytterligare förlängning av tätbebyggt område norrut inte är aktuell under överskådlig tid.

Motortrafikanter som passerar genom hela åtgärdsområdet drabbas av något längre restid (cirka 20 sekunder), vilket kan upplevas som en negativ förändring. Den sammanlagda bedömningen är att en utvidgning av tätbebyggt område ger en omedelbar och stadigvarande effekt där de positiva effekterna är betydligt högre än de negativa.

Töllsjövägens utformning med goda siktlinjer och breda körfält tenderar att skapa en falsk trygghet hos motortrafikanter. Detta resulterar i överhastigheter som sänkt hastighetsgräns inte till fullo kommer att råda bot på. För att tydligare markera tätortens yttre gräns och tillgodose så hög hastighetsefterlevnad som möjligt bör i ett senare skede en tätortsportal eller liknande skapas i Tyftet.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 3 och 3 § första stycket 1 i Trafikförordningen (1998:1276) beslutar att de delar av Bollebygd som anges i kartbilaga (bilaga 2) ska vara tätbebyggt område. Denna nya föreskrift ersätter föreskriften 1443:2011:02, daterad 2011-10-19.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §207 KSAU Lokala trafikföreskrifter om tätbebyggt område i Bollebygd (Tyftet)
- Lokala trafikföreskrifter om tätbebyggt område i Bollebygd - Tyftet
- Trafikföreskrift Tätbebyggt område Bollebygd 2011
- Bilaga 1
- Bilaga 2
- Bilaga 3
- Bilaga 4
- Bilaga 5
- Bilaga 6

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelseförvaltningen

Lars Carlsson | Samhällsplanerare
073-464 71 10 | lars.carlsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Lokala trafikföreskrifter om tätbebyggt område i Bollebygd – Tyftet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 3 och 3 § första stycket 1 i Trafikförordningen (1998:1276) beslutar att de delar av Bollebygd som anges i bifogad kartbilaga (bilaga 2) ska vara tätbebyggt område. Föreskriften föreslås träda i kraft omgående och ersätter från och med denna tidpunkt föreskriften 1443:2011:02, daterad 2011-10-19.

Ärendet

Önskemål om att sänka högsta tillåtna hastighet från 70 km/h till 50 km/h på Töllsjövägen (väg 1758) mellan Gaddenhallen och Tyftet har framförts från flera håll sedan många år tillbaka. Det föreslagna åtgärdsområdet innefattar förutom denna vägsträcka (cirka 400 meter) lokalgator i Tyftet.

Kommunen beslutar om gräns för tätbebyggt område och beslutar alla hastighetsgränser inom tätbebyggt område, oavsett väghållare. Åtgärdsområdet är idag beläget utanför tätbebyggt område (bilaga 1), vilket påverkar möjligheten att reglera hastighetsbestämmelsen då Trafikverket är väghållare för väg 1758.

Åtgärdsområdet blev en del av Bollebygds tätort i och med att detaljplanen för Erikstorp 1:4 m.fl., Tyftet fick laga kraft 2011 och sedermera bebyggdes. Hastighetssänkning från 70 km/h till 50 km/h föreslås i denna detaljplan men har aldrig blivit realiserat (s. 11 i bilaga 5). Vägverket (nuvarande Trafikverket) argumenterade i utställningsskedet att hastighetsgränsen bör ses över och att tätortsentréer vid Erikstorp och Tyftet bedöms som lämpliga (bilaga 4).

Översiktsplan anger rekommendationen T1, centrumnära tätort (bilaga 3).

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-11-14 § 203 beslutade att omfattningen av tätbebyggt område skall utökas (bilaga 6).

Ekonomiska förutsättningar

Förslaget till åtgärd påverkar inte kommunens budget.

Bedömning

Det föreslagna åtgärdsområdet har sedan detaljplanen för Erikstorp 1:4 m.fl., Tyftet fick laga kraft förvandlats från tätortsnära landsbygd till centrumnära tätort, vilket påverkar trafikmiljön på och kring Töllsjövägen. Sänkning av högsta tillåtna hastighet från 70 km/h till 50 km/h mellan Gaddenhallen och avtagsvägen till Nässlehult skulle markant öka tryggheten och säkerheten för de boende i området samt ge bullerminskande bieffekter.

Det är tydligt i den fysiska miljön att Bollebygds tätort nu för tiden har sin yttre gräns vid Tyftet. Översiktsplanen gör samma gränsdragning mellan tätort och landsbygd. Förvaltningens tolkning är att tätortpreciseringen är god grund till att klassificera det föreslagna åtgärdsområdet som tätbebyggt område. Översiktsplanen rekommenderar att marken norr om åtgärdsområdet fortsättningsvis skall vara landsbygd, vilket innebär att en ytterligare förlängning av tätbebyggt område norrut inte är aktuell under överskådlig tid.

Motortrafikanter som passerar genom hela åtgärdsområdet drabbas av något längre restid (cirka 20 sekunder), vilket kan upplevas som en negativ förändring.

Den sammanlagda bedömningen är att en utvidgning av tätbebyggt område ger en omedelbar och stadigvarande effekt där de positiva effekterna är betydligt högre än de negativa.

Töllsjövägens utformning med goda siktlinjer och breda körfält tenderar att skapa en falsk trygghet hos motortrafikanter. Detta resulterar i överhastigheter som sänkt hastighetsgräns inte till fullo kommer att råda bot på. För att tydligare markera tätortens yttre gräns och tillgodose så hög hastighetsefterlevnad som möjligt bör i ett senare skede en tätortsportal eller liknande skapas i Tyftet.

Barnkonsekvensanalys

Förslaget möjliggör tryggare, säkrare och mer självständig mobilitet för barn och unga. Färre barn och unga riskerar att skadas eller förolyckas av motorfordon.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Bilaga 1 – Tätbebyggt område, november 2022.

Bilaga 2 – Tätbebyggt område enligt förslag till beslut

Bilaga 3 – Utdrag ur översiktsplan

Bilaga 4 – Vägverkets utställningsyttrande 2009-12-07 (BMN2010/4-95)

Bilaga 5 – Planbeskrivning tillhörande detaljplan för Erikstorp 1:4 m.fl., Tyftet (BMN2010/4-4)

Bilaga 6 – Utdrag från samhällsbyggnadsnämndens sammanträde 2022-11-14.

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Lars Carlsson

Samhällsplanerare

Register

Beteckning:

1443 2011:02

Rubrik:

Bollebygds kommuns lokala trafikföreskrifter om tätbebyggt område inom Bollebygds tätort

Bemyndigande:

10 kap. 1 § andra stycket 3 trafikförordningen (1998:1276)

10 kap. 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276)

Dag för ikraftträdande:

2011-10-19

Övriga uppgifter

Dag för beslut:

2011-10-19

Föreskriften berör:

Västra Götaland - Bollebygd

Publicerat på webbplatsen Svensk trafikföreskriftssamling:

2011-10-25

Har strukturerad information:

Ja

Har vägnätsanknytning:

Ja

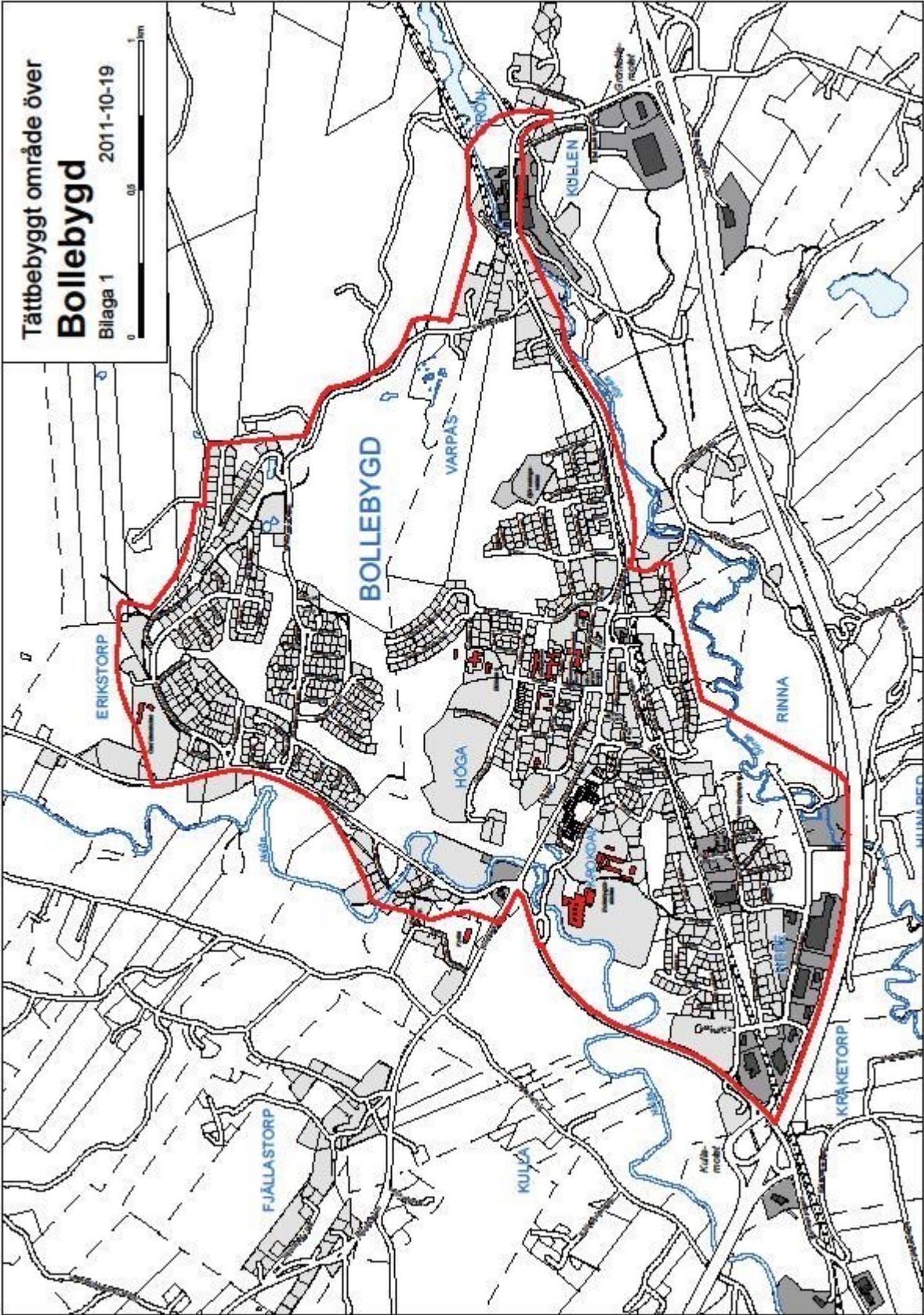
Bollebygds kommuns lokala trafikföreskrifter om tättbebyggt område inom Bollebygds tätort;

Beslutade den 19 oktober 2011

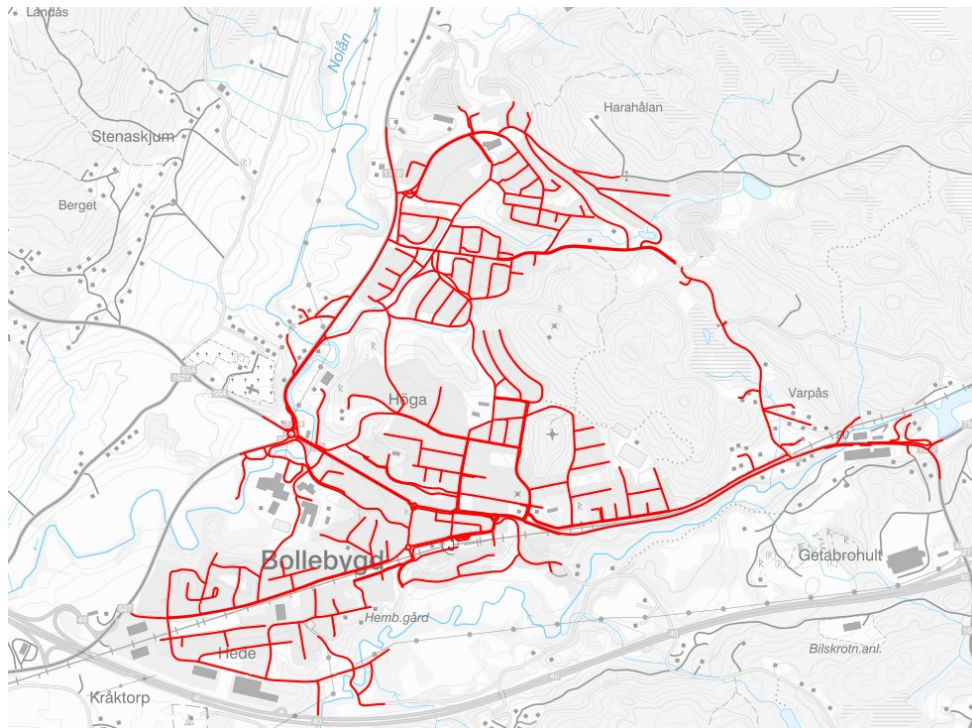
Bollebygds kommun föreskriver med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket punkt 3 och 3 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) följande.

Det område i Bollebygd som anges i kartbilaga 1 till dessa föreskrifter skall vara tättbebyggt område.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 19 oktober 2011. och ersätter föreskrifterna 1996:59, 1996:61, 1996:62 och 2000:01.

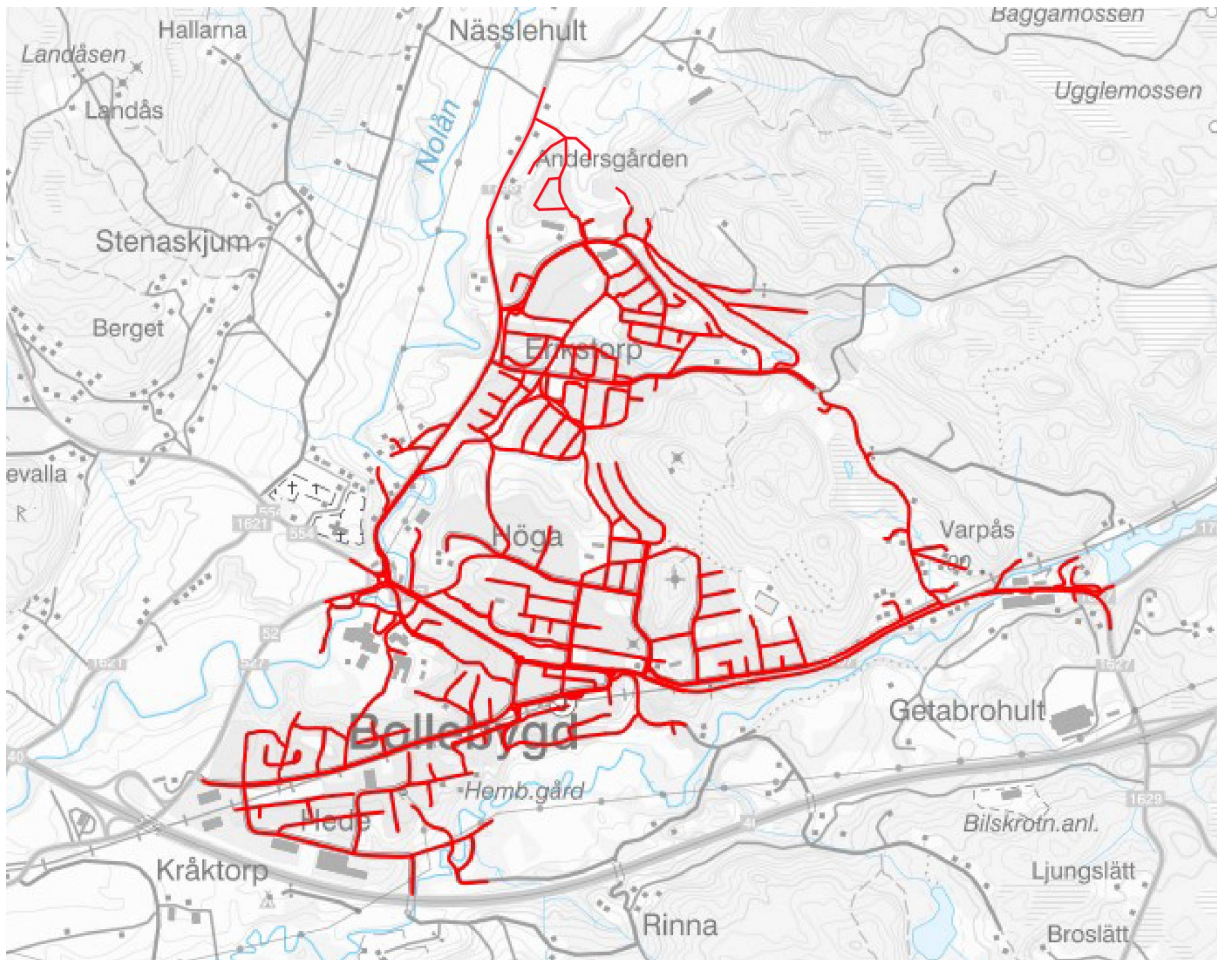

Bilaga 1

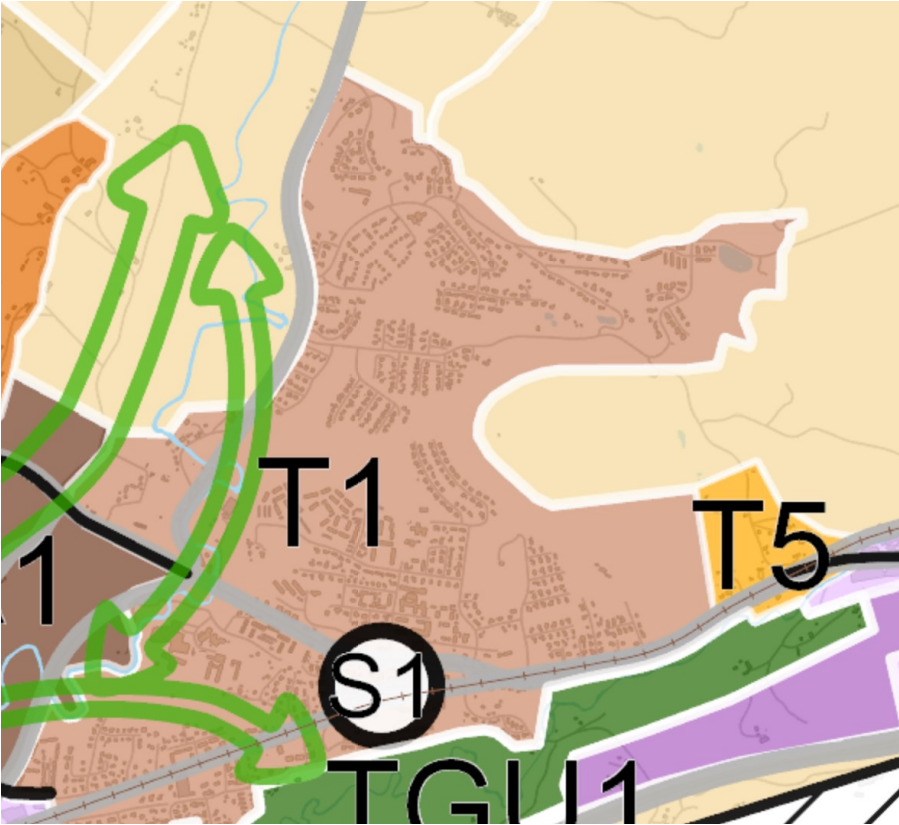
Tättbebyggt område Bollebygd, november 2022 (källa: NVDB)

Bilaga 2

Tättbebyggt område Bollebygd enligt förslaget till beslut. (Originalkarta hämtad från NVDB, tillägg gjorda av samhällsbyggnadsförvaltningen)

Bilaga 3

Utsnitt ur översiktsplan

Bollebygds kommun
Byggnads- och miljönämnden
517 83 Bollebygd

A, Lst, CG

Detaljplan för Erikstorp 1:4 m fl Tyftet, Bollebygds kommun

En överenskommelse mellan Vägverket och kommunen bör upprättas angående planering och genomförande av ny anslutning. Överenskommelsen skall vara klar innan detaljplanen antas. Ekonomi, genomförande m m skall framgå av avtalet.

Under förutsättning att ingen ny mark tas i anspråk som Vägverket skall vara väghållare för, behövs inte förstudie och arbetsplan. Anslutningen regleras då antingen genom ett släpp i utfartsförbudet eller genom tillstånd till anslutning enligt väglagen.

Släppet i utfartsförbudet är otydligt på plankartan och bör förtydligas.

Hastighetsgränsen bör se över i samband med hastighetsöversynen. En eventuell åtgärd i form av t ex tätortsentréer vid Erikstorp och Tyftet bedöms som lämplig och kommer att diskuteras i fortsatt samverkan med kommunen.

Med vänlig hälsning

Christina Gustafsson

PLANBESKRIVNING

Detaljplan för Erikstorp 1:4 m fl TYFTET Bollebygds Kommun, Västra Götalands län

Antagandehandling

2010-01-26

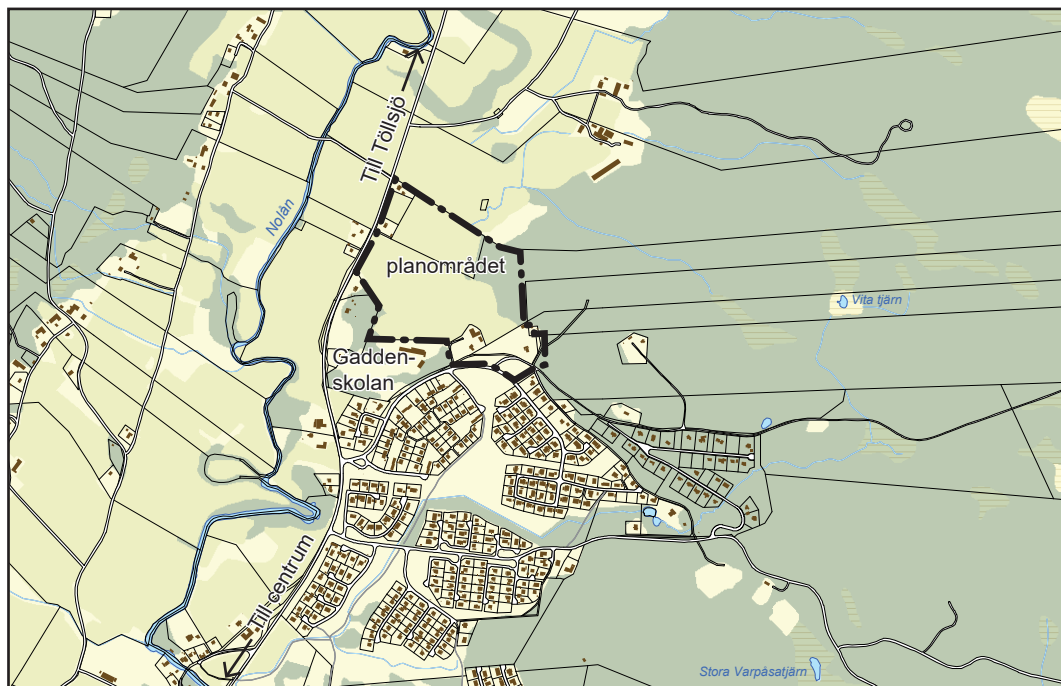

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

En planbeskrivning skall underlätta förståelsen för planförslagets innebörd och redovisa de syften och förutsättningar planen har. Planbeskrivningen skall också redovisa eventuella avsteg som gjorts från kommunens översiktsplan eller upprättat planprogram. I beskrivningen skall skälen till planens utformning och de bestämmelser som valts motiveras.

Planbeskrivningen har ingen egen rättsverkan.

Detaljplan för Erikstorp 1:4 m fl, TYFTET

Kartan visar områdets läge och avgränsning i den norra delen av Bollebygds tätort.

HANDLINGAR

Detaljplanen består av:

- plankarta i skala 1:2000 med tillhörande bestämmelser

Planhandlingarna består i övrigt av:

- planbeskrivning (denna handling)
- genomförandebeskrivning
- illustrationskarta

Övriga handlingar i ärendet är:

- fastighetsförteckning
- program
- redogörelse för programsamråd
- samrådsredogörelse
- utställningsutlåtande
- Geoteknisk undersökning, 2009-02-26, Tellstedt i Göteborg AB
- Naturvärdesbedömning, Tyftet, 2008-12-08, SWECO
- Kompletterande naturvärdesbedömning vid Tyftet, Bollebygds kommun 2009-08-31, Norconsult

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Kommunstyrelsen har 2007-06-28 uppdragit åt byggnads- och miljönämnden att upprätta förslag till detaljplan för Erikstorp 1:4 m fl, Tyftet.

Det råder stor efterfrågan på bostäder i Bollebygds kommun och framförallt i centralorten. Det har länge varit brist på kommunala tomter för självbyggeri och att få fram sådana har därför hög prioritet. Syftet med detaljplanen är att skapa tomter för friliggande villor/parhus. Ambitionen är också att skapa en utbyggnad av befintligt bostadsområde i Erikstorp med hus som präglas av den omgivande landsbygden.

MILJÖPÅVERKAN

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska upprättas enligt Plan- och bygglagen (PBL) 5:18 och Miljöbalken (MB) 6:11-18 om genomförandet av en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

För att bedöma om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan genomfördes en behovsbedömning för föreslagna förändringar enligt detaljplaneprogrammet för Erikstorp 1:4 m fl, Tyftet (2008-09-23). Behovsbedömningen mynnade i ställningstagandet att en detaljplan ej antas medföra en betydande miljöpåverkan. Det motiverade ställningstagandet till bedömningen finns redovisat i programmet. Behovsbedömningen var föremål för samråd med Länsstyrelsen under samma tid som detaljplaneprogrammet.

Byggnads- och miljönämnden beslutade 2008-11-25 §125 att detaljplanen inte antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning kommer således inte att upprättas. De frågor som i behovsbedömningen dock bedömdes vara relevanta att utreda vidare för detta planområde var geoteknik, dagvattenhantering, trafikmatning, och naturvärden. Dessa frågor har behandlats genom upprättande av geoteknisk undersökning, studier av dagvattenlösning, studier av trafik- och bullersituationen, samt av en översiktligt naturvärdesbedömning.

Samhällsbyggnadsavdelningen bedömer även att den föreslagna bebyggelsen inte är betydande till sin storlek, dels inte är ensidigt inriktad på bilåkande, eftersom det finns goda kollektivtrafikmöjligheter i anslutning till området. Bebyggelsestillskottet bedöms därför inte utgöra en olämplig lokalisering i det regionala sammanhanget även med hänsyn taget till miljökvalitetsnormerna.

PLANDATA

Planområdet är beläget i den norra delen av Bollebygds tätort i nära anslutning till befintligt bostadsområde i Erikstorp. Avståndet till Bollebygds centrum är knappt två kilometer. Området ligger öster om Töllsjövägen, länsväg 1758.

Planområdet omfattar cirka 15 hektar.

Erikstorp 1:4 ägs av kommunen. Fastigheter i den södra och västra delen av planområdet är i privat ägo.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer

I kommunens översiktsplan, ÖP 2002, finns planområdet angivet som framtida område för bostäder. En fördjupning av översiktsplanen finns över området, Fördjupad översiktsplan för Erikstorp (antagen 2004-04-22), där cirka 40 småhus/radhus föreslås.

Detaljplaner

Området är inte tidigare detaljplanlagt. I söder angränsar det till detaljplan för Erikstorp 5:12 (antagen 1997-11-27), som omfattar Gaddenskolans område samt till Detaljplan för del av Erikstorp 1:4, ny förskola (antagen 2007-06-20). Vidare gränsar planområdet i söder till en detaljplan för bostäder, Utvidgning av stadsplan för del av Bollebygd, del av Erikstorp Övregården 1:4 m fl (fastställd 1980-08-29).

Utställning

Ett planförslag har varit föremål för utställning under tiden 2009-11-10 till 2004-12-07.

Länsstyrelsens rekommenderade en annan formulering i planbestämmelsen angående geoteknik. Vägverket framförde att en överenskommelse mellan Vägverket och kommunen bör upprättas angående planering och genomförande av ny anslutning.

Backa 1:3 och Erikstorp 5:30 framförde att området inte bör bebyggas och istället bevaras som odlings- och betesmark.

Ändringar från utställningen

Planbestämmelserna kompletteras med en planbestämmelse angående geoteknik.

I övrigt har bestämmelsen om största möjliga byggnadsarea ändrats till 30% av tomtstorleken.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Allmänt

Planområdet ligger i ett vackert kulturlandskap där ett aktivt jordbruk bedrivs. En mjölkgård är belägen norr om området med anslutande betesmarker. Kommunens ambition med föreslagen markanvändning är att skapa ett bostadsområde med de värden som omkringliggande åker- och betesmarker ger. Att jordbruket fortsätter att drivas som idag ses som en tillgång och möjlighet att skapa ett attraktivt naturnära boende i nära anslutning till tätortens service.

Det böljande odlingslandskapet i Nolåns dalgång. Bild tagen från den västra sidan av Nolån med planområdet längst till höger i bilden.

Natur

Mark och vegetation

Huvuddelen av planområdet arrenderas idag och används till bete för kor och vallproduktion. Marken är delvis kuperad och i öster finns branta skogssluttningar klädda med barrskog. I brynzonen växer flera vidkroniga lövträd och delar av området har troligen tidigare betats, vilket det rika markskiktet antyder om. Åkermarken i området är täckdikad men i lågpunkter finns fuktiga områden.

Den norra halvan av planområdet ligger inom den yttre skyddszonen för Bollebygds grundvattentäkt, Backa i Bollebygds kommun. Vad som gäller inom den yttre skyddszonen finns samlat i Länsstyrelsen framtagna skyddsföreskrifter för området (15 FS 1995:109). Bland annat får infiltrationsanläggningar för hushållsspillvatten, markvärmeanläggningar inte anläggas och schaktningsarbeten inte ske utan tillstånd från byggnads- och miljönämnden. För att inte riskera skador på grundvattnet föreskriver detaljplanen en utökad lovplikt och att marklov skall krävas för all schakning och fyllning inom området och att dagvatten samlas och leds bort via kommunala dagvattenledningar.

Detaljplanens ambition är att så långt som möjligt bevara områdets lantliga karaktär, genom att spara stor del av den befintliga vegetationen. Skogsbrynet i öster föreslås bilda en naturlig gräns mot den nya bebyggelsen med möjligheter att utvecklas som strövområde med gångvägar, sittplatser mm.

Naturvärden

En naturvärdesbedömning har utförts i området (SWECO dec 2008) och en kompletterande naturvärdesbedömning i den östra delen av planområdet av Norconsult (aug 2009).

Av inventeringen framkom att naturvärdena utgörs av löv- och blandskogen i områdets östra del. Området består av en gles löv- och blandskog som sedan tidigare delvis är avverkad eller kraftigt utgallrad. I södra delen dominerar medelgrov björk och asp. Mellan dessa träd finns rikligt med uppväxande, klen asp, gran, ek och rönn. Floran karakteriseras av arter som örnbräken, hallon, tuvtåtel, blåttåtel och vårfryle. I norra delen av inventeringsområdet dominerar gran och ek. Denna del ansluter till en äldre granskog som vidtar mot norr. Floran utgörs av arter som blåbär, kruståtel, ekorrhår, ängskovall, örnbräken, harsyra och blåttåtel. Samtliga noterade växtarter är allmänt förekommande i trakten och föranleder inte några förändrade bedömningar i jämförelse med den inventering som gjordes i december 2008.

Det som finns anledning att notera är en ek med en stamomkrets på knappt 2,5 meter, belägen i det inventerade områdets östra del, i kanten mot det befintliga hygget. Eken bedöms ha ett lokalt naturvärde.

För att säkerställa naturmiljön föreslås att huvuddelen av skogsområdet i den nordöstra delen bevaras. Området med ekarna förses med en planbestämmelse som anger att ekar med en stamdiameter större än 20 centimeter, mätt 1,5 meter ovan mark skall bevaras.

Geoteknik

Geoteknisk undersökning som underlag för detaljplanen har upprättats av Tellstedt i Göteborg AB (2009-02-26). De fastigheter som inte undersökts inom planområdet är Erikstorp 2:14, Erikstorp 2:13 och Erikstorp 5:30.

Stabiliteten inom planområdet bedöms som tillfredsställande. De sonderingar och provtagningar som utförts visar att marken inom planområdet utgörs överst av mulljord. Härunder följer ett mäktigt jordlager. Under detta lager följer lera. Lermäktigheten är som störst i områdets centrala del. Under lerlagret följer ett mäktigt lager av morän. Leran är siltig med rikligt förekommande lager och körtlar, troligen av silt och finsand. Leran är mycket fast med en odränerad skjuvhållfasthet.

Inom planområdets östra del förekommer rikligt med större stenar och block. Blocken ligger på bergslutningen och längs med bergslänten ned mot åkermarken. Den fria grundvattenytan i det ytliga friktionsmaterialet ligger ca 1 meter under markytan. Grundvattenytan kan antas fluktuera med årstiderna.

Ingen undersökning har utförts i området beträffande förekomsten av radon. Planområdet bedöms som normalriskområde för markradon, enligt ÖP 2002.

Rekommendationer

Innan grundläggningsarbeten påbörjas skall all mulljord först schaktas bort. Aktuella byggnader kan sedan grundläggas i de mycket fasta jordlagren med hel kantförstyvad bottenplatta på packad fyllning av friktionsmaterial. För värmeisolering bör plattan gjutas på ca 0,3 meter cellplast. Eventuellt fyllnadsmaterial under planerade byggnader avskiljs från de naturliga jordlagren med hjälp av en geotextil och packas enligt anvisningarna i Anläggnings AMA 98.

Inom området och runt byggnaderna är det mycket viktigt att det sörjs för en rätt dimensionerad och utformad dränering då mycket avrinning sker från intilliggande höjdparti i öster.

Befintliga jordmassor är tjälfarliga och flytbenägna. Alla schaktarbeten bör därför utföras under perioder med lite nederbörd och låga grundvattennivåer. Släntlutningarna för schaktningsarbeten är oftast till stor del beroende av schaktdjupet, väderleken och hur stor nederbörden är samt grundvattennivån bör därför bedömas för rådande förhållanden på plats. Vid eventuell schaktning under grundvattenytan erfordras någon form av tillfällig grundvattensänkning.

Större stenar bör flyttas bort och eventuella block bör undersökas innan sprängnings- och schaktningsarbeten påbörjas inom området.

För de fastigheter som inte omfattats av ovanstående geoteknisk undersökning måste geotekniken klargöras vid förändringar av belastningar på markytan genom byggnation, fyllning eller schaktning. Detta säkerställs genom planbestämmelse.

Ny bebyggelse, förutom komplementbyggnader, skall utföras med radonskyddande utförande, såvida inte särskild utredning påvisar att radon förekommer endast i ringa omfattning.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns registrerade inom planområdet.

Bebyggelse

Befintliga bostäder

Området är till största del obebyggt. Befintliga villor finns i den västra delen, längs med Töllsjövägen och i den södra delen längs med Skräddaregårdsvägen. Dessa är uppförda i två våningar med trä- och tegelfasader. Söder om planområdet ansluter Erikstorpområdet, som i huvudsak byggts ut under 1970-80-talen.

På en höjd i den södra delen ligger en äldre gård med ett vackert boningshus med ljusa träfasader och en större ladugårdsbyggnad. Huvudbyggnaden har en välbevarad karaktär. Bostadshusets byggnadshistoriska och arkitektoniska värde gör att den fått en skyddsbestämmelse i planen med k₁, vilken anger att ändring av byggnaden inte får förvanska dess karaktär.

Befintliga bostadsfastigheter inom planområdet ges en planbestämmelse om största tillåtna byggnadsarea som motsvara en utbyggnad av ca 20% av nuvarande byggnadsarea. Vidare möjliggörs avstyckning av den gamla gårdsfastigheten. Vid nybyggnad gäller de bestämmelser som sammanfattas nedan.

Ny bebyggelse

Inom området föreslås cirka 55 nya bostäder iform av friliggande villor eller parhus lokaliserade i tre mindre områden med omgivande grönområden. Storleken på tomterna är mellan cirka 800 och 1300 kvm.

Tomterna kan bebyggas med hus i två våningar, inklusive suterrängvåning och inredningsbar vind. Högst 30% av tomten får bebyggas. Vid uppförande av komplementbyggnad är största tillåtna byggnadsarea per tomt 50 kvm.

Huvuddelen av tomterna i den västra delen är svagt lutande och det är därför mycket viktigt med en medveten anpassning av husen till den rådande terrängen. I den nordöstra delen där det sluttar kraftigt bör husen förses med suterrängvåning.

För att undvika fula och svårhanterliga uppfyllander får tomtmark inom 4.5 meters avstånd från gräns mot gata inte höjas eller sänkas så att dess nivå avviker mer än 1.0 meter från nivå på närmaste del av gatan. Inte heller tomtmark inom 4.5 meters avstånd från övriga tomtgränser får höjas eller sänkas så att dess nivå avviker mer än 1.0 meter från grundkartans marknivå vid närmaste del av gränsen.

Huvudbyggnad skall placeras minst 4.5 meter från tomtgräns mot gata eller grann-tomt. Mot naturområde får huvudbyggnad placeras närmast 2 meter från tomtgräns. Garage eller annan komplementbyggnad skall placeras minst 4,5 meter från gata och minst 1 meter från övriga tomtgränser. Dock skall garage- eller carportöppning ligga minst 6 meter från infartsgata för att möjliggöra parkering framför. Fristående komplementbyggnader får sammanbyggas i tomtgräns.

Husens grundläggning, konstruktion mm skall med hänsyn till den höga grundvat-tennivån särskilt bevakas i samband med bygglov. Det är därför endast tillåtet med källarlösa hus.

Gestaltning

Området kommer att vara väl exponerat från norr och blir det första mötet med Bollebygd för resande norrifrån. Bebyggelsen bör därför ha vissa gemensamma drag. Fasader bör utföras i ljusa eller dova kulörer som harmonierar med den omgivande naturens färgskala. Klara eller starka färger som framhäver bebyggelsen i förhållande till natur och intilliggande bebyggelse, t ex rent vitt, får inte användas.

Takbeläggning skall vara i färgerna rött eller grått. Även sedumtak får anordnas på mindre utbyggnader eller på komplementbyggnader.

Service

Offentlig service

Service iform av matvarubutiker och annan detaljhandel finns i Bollebygds centrum cirka två kilometer söder om planområdet. Här finns även bibliotek, vårdcentral mm.

Gaddenskolan, en f-6 friskola, ligger strax söder om planområdet. Bollebygdsskolan, en f-9 skola ligger knappt två kilometer söder om planområdet. Förskolor finns i Bollebygds tätort. Vidare planeras en ny förskola vid Skraddaregårdsvägen i direkt anslutning till planområdet i söder.

Friytor

Ambitionen är att bevara så mycket som möjligt av det idag karaktäristiska öppna landskapsrummet samt spara så mycket av den befintliga vegetationen. Merparten av de förslagna bostäderna har direkt koppling till naturmark på minst en sida och delar av bebyggelsen får utsikt över Nolåns dalgång.

Det centrala grönområdet föreslås utformas med strövstigar som leder ut i skogen och till befintliga gångvägar i söder. Området benämns i planen som parkmark med naturkaraktär, där ängskaraktären skall bevaras.

I den norra delen av planområdet säkerställs nuvarande användning, som är odlings- och betesmark.

Lek

En nyligen upprustad kommunal lekplats finns strax söder om planområdet.

Närrekreation

Skogsbrynet i öster föreslås bilda en naturlig gräns mot den nya bebyggelsen med möjligheter att utvecklas som strövområde med gångvägar, sittplatser mm.

Trafik

Biltrafik

Planområdet föreslås i huvudsak trafikmatas från väster via Töllsjövägen, länsväg 1758, via en ny tillfartsväg. Trafiken till bostäderna i den östra delen föreslås ledas via Skraddaregårdsvägen.

Hastighetsbegränsningen på Töllsjövägen i höjd med planområdet är 70 km/h men begränsas till 50 km/h där Skraddaregårdsvägen ansluter till Töllsjövägen. Kommunen avser i samband med ett antagande av detaljplanen med stöd av 10 kap 3 § trafikförordningen utöka tätbebyggt området att också omfatta en ny anslutning till l1758. Detta medför att sträckan där 50 km/h gäller utökas fram till aktuellt planområde.

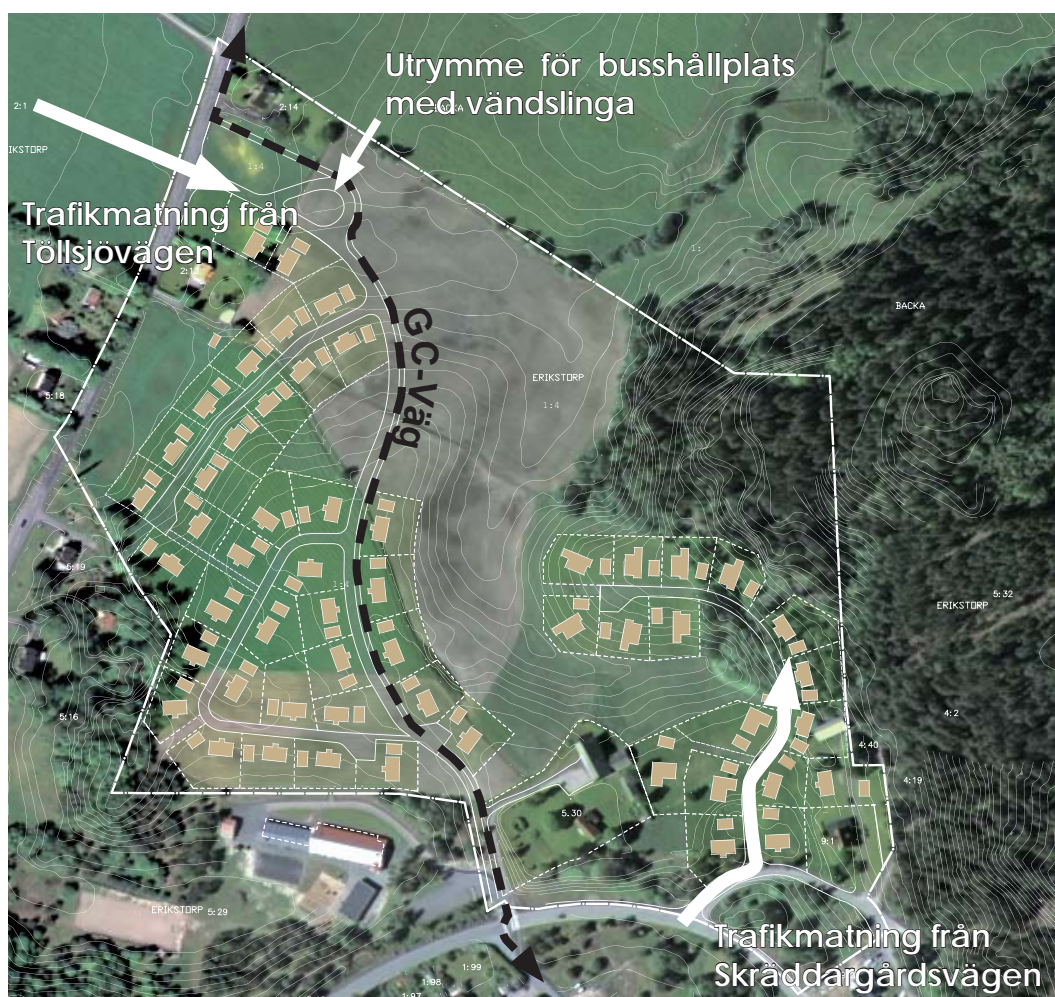
Den nya vägen ansluter på en raksträcka där det råder god sikt i båda riktningarna. Korsningen har utformats enligt VV Publikation 2004:80.

De föreslagna bostäderna i den östra delen avses trafikmatas via Skräddaregårdsvägen. Vägen är en mellan sju till nio meter bred lokalgata utan gångbanor och hastighetsbegränsad till 50 km/h. Medelhastigheten har bedömts ligga runt 42 km/h. Antalet fordon som trafikerar gatan uppgår idag till cirka 1 200 fordon medelvardagsdygn. Föreslagen bebyggelse innebär en ökning av cirka 75 fordon/dygn på gatan.

I samband med planarbetet för del av Erikstorp 1:4, Ny förskola, genomfördes en trafikutredning (Gatubolaget Konsult, 070404). De beräkningar som genomfördes visade inte på några kapacitetsproblem i korsningen Skräddaregårdsvägen/Bjälkvägen med den trafikökning som förskolan bedömdes medföra. I samband med genomförande av förskolan avses dessutom en rad trafiksäkerhetshöjande åtgärder på Skräddaregårdsvägen.

Vidare innebär de föreslagna bostäderna en ökad belastning på korsningen Töllsjövägen/Skräddaregårdsvägen. Korsningen har studerats utifrån VV Publikation 2004:80. Korsningen motsvarar de kriterier som ställs på denna typ av korsning vad gäller sikt, trafikbelastning mm. Den ökade belastningen bedöms som marginell och ytterligare mark behöver inte tas i anspråk.

Vid ett genomförande av aktuell planområde kommer en del av de trafiksäkerhetshöjande åtgärder som föreslås i detaljplanen för del av Erikstorp 1:4, Ny förskola, åtgärdas, såsom anläggande av separat gång- och cykelväg längs Skräddaregårdsvägen.

Trafikstruktur

Gång- och cykeltrafik

Separata gång- och cykelvägar finns inom Erikstorp som ansluter till Bollebygds centrum. Norrut från planområdet finns behov av att anlägga en gång- och cykelväg längs Töllsjövägen mot ridskolan eftersom den utgör en stor målpunkt bland framförallt barn och ungdomar.

Nya gång- och cykelvägar föreslås inom området som anknyter till befintligt gång- och cykelnät i Erikstorpsområdet och längs Töllsjövägen. En gång- och cykelväg föreslås genom planområdet norrut för att på sikt kunna fortsätta mot ridhuset, golfbanan och Hestrafors IF.

Kollektivtrafik

En busshållplats finns 400 meter söder om området vid Skräddaregårdsvägens anslutning till Töllsjövägen. Den trafikeras med en matarbuss till Bollebygds centrum ungefär en gång i timmen samt med buss till Töllsjö.

Vidare ges det i detaljplanen möjlighet till att anlägga en busshållplats med vändslinga i anslutning till Töllsjövägen.

Parkering

Parkering skall anordnas inom varje fastighet.

Störningar

Jordbruk

Strax norr om planområdet finns ett jordbruk med cirka 40 mjölkkor och runt 50 ungdjur. Ladugårdsbyggnaderna är belägna cirka 300 meter norr om planområdet med ett skogsbeklätt höjdparti däremellan. Betes- och odlingsmark finns i direkt anslutning till planområdet i norr. Cirka 2,1 ha i den norra delen av planområdet avsetts som odlings- och betesmark. På grund av allergirisk tillåts dock inte hästhållning inom detta område. Att jordbruket fortsätter att drivas som idag ses som en tillgång och möjlighet att skapa ett attraktivt landbyggs- och naturnära boende i anslutning till tätortens service.

Enligt Boverkets allmänna råd 1995:5 med titeln "Bättre plats för arbete" ges rekommendationer på skyddsavstånd till jordbruksfastigheter på 500 meter. De störningar som kan uppkomma i samband med djurhållning är framförallt lukt (hantering av gödsel och fekalier, ventilationsluft från stallar samt vissa fordonstyper), ansamling av flugor och buller (fläktljud, läten från djur). Dessa rekommendationer är väldigt generella utan hänsyn till terrängformationer och vindriktning mm och de har ofta inte fungerat i praktiken utan andra riktlinjer har tagits fram, av Länsstyrelsen i Skåne bland andra.

Byggnads och miljönämnden antog 2008-04-22 nya riktlinjer för hästhållning i Bollebygds kommun. Riktlinjerna är utarbetade med utgångspunkt från den policy för hästar och bebyggelse som Länsstyrelsen i Skåne antog 2004. Här anges att vid

medelstora anläggningar (10-30 hästar) bör skyddsavståndet från bostäder, skolor och dyl vara minst 100-200 meter till stall och gödselhantering och minst 50-100 meter till område där hästar vistas. I riktlinjerna anges även att övrig djurhållning inte berörs eftersom allergiproblemen i allmänhet inte är lika påtagliga.

I samband med detta planarbetet har Västra Götalandsregionens miljömedicinskt centrum (2008-11-10, Karl Forsell) gjort en bedömning angående eventuella hälsorisker med betesområden med kor nära familjehus. I bedömningen framhålls att föreslagna bostäder inte ökar risken för insjuknande i allergi, eftersom allergi mot kor är extremt sällsynt. De eventuella problem som kan uppstå är i form av lukt och flugor. Därför föreslår de att bostäder inte placeras närmare än 50 meter samt att gödsling bör undvikas inom ett avstånd på 100 meter. Dock påpekas att dessa råd inte är vetenskapligt prövade.

Bedömning

Fyra av de föreslagna bostäderna placeras närmare än 50 meter till odlings- och betesmarken. Samhällsbyggnadsavdelningen gör den bedömningen att betesdjur, och i detta fall kor, i närheten av de nya bostäderna skapar mervärden för boende i området. Djur ses ofta som ett positivt inslag och berättar bland annat om att det finns en levande landsbygd i direkt anslutning till området.

Störning från ladugårdsbyggnaden i form av lukt och buller bedöms inte påverka planområdet på grund av avståndet och terrängen. Vad djuren kan medföra för de boende närmast betesmarken är lukt och flugor.

Eftersom gödsling av marken sker så sällan bedöms denna störning som mycker ringa. Dessutom är den förhärskande vindriktning från sydväst vilket innebär att eventuell lukt i allmänhet blåser bort från området. Dock har en planbestämmelse som anger att gödsling av naturgödsel inte får ske närmare än 25 meter från närmaste bostad inarbetats i detaljplanen.

Buller

Föreslagen bebyggelse bedöms öka trafikmängden på Töllsjövägen med cirka 260 fordon/dygn. En bullerberäkning har gjorts för den föreslagna bebyggelsen närmast Töllsjövägen i två punkter med hjälp av Buller VÄG version 8.6 Trivector AB. Punkt A är belägen cirka 24 meter öster om Töllsjövägen, strax söder om den tilltänkta infartsvägen. Punkt B ligger mer söderut i västslutningen cirka 40 meter öster om Töllsjövägen. Beräkningen har gjorts utifrån nuvarande hastighetsbegränsning på 70 km/h samt om hastighetsbegränsning sänks till 50 km/h.

Beräkning av bullernivåer för ny bebyggelse utmed Töllsjövägen				
	70 km/h		50 km/h	
	Ekvivalentnivå dBA	Maxnivå dBA	Ekvivalentnivå dBA	Maxnivå dBA
Punkt A	57 dBA	76 dBA	53 dBA	74 dBA
Punkt B	55 dBA	72 dBA	51 dBA	70 dBA

Naturvårdsverket rekommenderade riktvärde för ekvivalent ljudnivå är 55 dBA och för maxnivå 70 dBA.

Resultatet visar att föreslagen bebyggelse i anslutning till punkt B har bullernivåer där ekvivalentnivån ligger på eller strax under de rekommenderade riktvärdena medan maximalnivån ligger på eller nära över det rekommenderade gränsvärdet. För husen som ligger i anslutning till den planerade infarten ligger den beräknade ekvivalentnivån på eller strax över rekommenderat riktvärde medan maxnivån ligger över det rekommenderade riktvärdet.

Bullernivåerna bedöms inte vara avgörande för hur området utformas. Vissa åtgärder kan komma att behövas i form av bulleråtgärder vid uteplats i anslutning till bostad osv. För befintlig- och ny bebyggelse närmast Töllsjövägen införs en planbestämelse som anger att fasader skall utformas så att ekvivalent ljudnivå utanför fasad vid boningsrum och vid balkong/uteplats inte överskrider 55 dBA och maximalnivån 70 dBA.

Den trafikutredning som genomfördes i samband med planarbetet för del av Erikstorp 1:4, Ny förskola, redovisade även en bedömning av trafikbuller på Skräddaregårdsvägen. Beräkningarna visade att nivåerna klart låg under riktvärdet på med den trafikökning som förskolan bedömdes alstra. Vidare redovisade utredningen att en framtida trafikökning med ytterligare några hundra fordon och en sänkning av medelhastigheten för personbilar från beräknade 42 till 32 km/h inte påverkar resultatet nämnvärt. Både för ekvivalentnivån och för maxnivån ger detta bara ett tillskott med 1 till 2 dBA.

Teknisk försörjning

El och värme

Fjärrvärme kan idag inte erbjudas i området. Krav kommer att ställas på att nya byggnader ska ha ett energieffektivt utförande. För de tomter som ägs av kommunen kommer kraven att regleras i överlåtelsehandlingen och sedan följas upp vid bygglovprövningen.

Kraven kan innebära att byggnaden ska vara konstruerad så att en viss energiåtgång per kvadratmeter och år för uppvärmning och varmvattenberedning inte överskrids. Uppvärmning av de nya byggnaderna får ske med individuella lösningar, men energisnåla och förnyelsebara lösningar förespråkas.

Vatten- och avlopp

Den nya bebyggelsen skall anslutas till kommunens vatten och avloppsnät. Vatten- och avloppsledningar finns i Skräddaregårdsvägen. Vattenledning finns även i Töllsjövägen.

Kommunen bygger ut VA-ledningar för självfall. Några fastigheter i den östra delen av planområdet har ingen eller liten möjlighet att anlägga servis med självfall. För de fastigheter som inte klarar avloppsfrågan genom självfall åligger det fastighetsägaren själv ombesörja pumpning av avloppet fram till kommunens ledningar.

Dagvatten

Bollebygds kommun föreskriver att dagvatten i första hand skall omhändertas lokalt. Eftersom stora delar av planområdet ligger inom skyddsområde för kommunens vattentäkt avses dag- och dränvatten från ny bebyggelse ledas i ledningar och sedan infiltreras i angränsande grönområden innan det leds ut i Nolån.

E/

Vattenfall Eldistribution AB svarar för elförsörjningen i området. Plats för en transformatorstation har anvisats i detaljplanen.

KONSEKVENSER

Natur

Den föreslagna utbyggnaden bedöms inte påverka några dokumenterade naturvärden. En liten del av skogsområdet i öster tas i anspråk för den föreslagna bebyggelsen. Vidare medför planförslaget att andelen öppen åker- och ängsmark minskar.

Trafik och buller

Ingen ny bebyggelse föreslås närmare än 30 meter från Töllsjövägen. Bullernivåerna bedöms inte vara avgörande för hur området utformas. Vissa åtgärder kan komma att behövas i form av bulleråtgärder vid uteplats i anslutning till de bostäder som föreslås närmast den nya infarten. En sänkning av hastigheten från 70 km/h till 50 km/h på Töllsjövägen visar endast på en marginell sänkning av bullernivåerna. Dock bedöms en sänkning av hastigheten leda till att trafiksäkerheten ökar.

På Skräddaregårdsvägen kommer trafikmängden att öka. Gatan är idag utformad som en matargata, det vill säga en tilltagen gatubredd och mycket få direktutfarter från enskilda fastigheter. De 15 bostadshusen som föreslås trafikmatas via Skräddaregårdsvägen bedöms endast innebära en marginell ökning.

Dagvatten

Utbyggnad av bebyggelse och vägar innebär att de hårdgjorda ytorna i området ökar och därmed även mängden dagvatten. Dagvatten från bostadsområden har normalt en låg föroreningsgrad. Planförslaget bedöms inte innebära någon risk för skada på Nolåns växt- och djurliv eftersom dagvattnet avses ledas via infiltrationsytor och öppna diken innan det rinner ut i ån.

Att området ligger inom ett skyddsområde för grundvattentäkt utgör i sig inget hinder för att det byggs bostäder om det kan ske utan allvarlig risk för råvattnet. Eftersom dagvattnet avses ledas bort och omhändertas utanför det inre skyddsområdet bedöms föreslagen utbyggnad kunna ske utan allvarlig risk för råvattnet.

Hälsa och säkerhet

Den föreslagna bebyggelsen föreslås i nära anslutning odlings- och betesmark. Betesdjur i närheten av de nya bostäderna bedöms skapa mervärden för boende i området. Djur ses ofta som ett positivt inslag och kan bland annat berätta om att det finns en levande landsbygd i direkt anslutning till området.

Störning från ladugårdsbyggnaden i form av lukt och buller bedöms inte påverka planområdet på grund av avstånd och terräng. Betande djur i närheten av bostäder kan leda till lukt och flugor. Vidare kan lukt spridas i samband med gödselspridning. Förhärskande vindriktning är från sydväst vilket innebär att eventuell lukt i allmänhet blåser bort från aktuellt planområde. Eftersom det idag främst handlar om betande kor och att hästbete inte tillåts inom planområdet bedöms risken för att insjukna i allergi som osannolik.

Nollalternativ

Med nollalternativ bibehålls de nuvarande förhållandena, alltså odlings- och betesmarken. Det innebär att ny bostadsbebyggelse inte blir av inom området. Detta påverkar Bollebygds möjligheter att inom en snar framtid kunna erbjuda tätortsnära tomter för självbyggeri, och därmed klara önskad befolkningstillväxt.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Genomförandetid

Genomförandetiden kommer att vara 5 år från det datum detaljplanen vinner laga kraft.

MEDVERKANDE

Detaljplanen har utarbetats av samhällsbyggnadsavdelningen, Bollebygd kommun genom Michaela Kleman, planchef och kommunarkitekt.

Michaela Kleman

Planchef/ Kommunarkitekt

§203

SBN2022/241

Utökat tättbebyggt område för Bollebygds tätort - Tyftet

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att omfattningen av tättbebyggt område utökas enligt bilaga 1.

Ärendet

Önskemål om att sänka högsta tillåtna hastighet från 70 km/h till 50 km/h på Töllsjövägen (väg 1758) mellan Gaddenhallen och Tyftet har framförts från flera håll sedan många år tillbaka. Det föreslagna *åtgärdsområdet* innefattar förutom denna vägsträcka (cirka 400 meter) de lokalgator som redovisas i bilaga 1.

Kommunen beslutar om gräns för *tättbebyggt område* och beslutar alla hastighetsgränser inom tättbebyggt område, oavsett väghållare. Åtgärdsområdet är idag beläget utanför tättbebyggt område (bilaga 1), vilket påverkar möjligheten att reglera hastighetsbestämmelsen då Trafikverket är väghållare för väg 1758.

Åtgärdsområdet blev en del av Bollebygds tätort i och med att detaljplanen för Erikstorp 1:4 m.fl., Tyftet fick laga kraft 2011 och sedermera bebyggdes. Hastighetssänkning från 70 km/h till 50 km/h föreslås i denna detaljplan men har aldrig blivit realiserat (s. 11 i bilaga 4). Vägverket (nuvarande Trafikverket) argumenterade i utställningsskedet att hastighetsgränsen bör ses över och att tätortsentréer vid Erikstorp och Tyftet bedöms som lämpliga (bilaga 3).

Översiktsplan anger rekommendationen *T1, centrumnära tätort* (bilaga 2).

Ekonomiska förutsättningar

Förslaget till åtgärd påverkar inte kommunens budget.

Bedömning

Det föreslagna åtgärdsområdet har sedan detaljplanen för Erikstorp 1:4 m.fl., Tyftet fick laga kraft förvandlats från tätortsnära landsbygd till centrumnära tätort, vilket påverkar trafikmiljön på och kring Töllsjövägen. Sänkning av högsta tillåtna hastighet från 70 km/h till 50 km/h mellan Gaddenhallen och avtagsvägen till Nässlehult skulle markant öka tryggheten och säkerheten för de boende i området samt ge bullerminskande bieffekter.

Det är tydligt i den fysiska miljön att Bollebygds tätort nu för tiden har sin yttre gräns vid Tyftet. Översiktsplanen gör samma gränsdragning mellan tätort och landsbygd. Förvaltningens tolkning är att tätortspreciseringen är god grund till att klassificera det föreslagna åtgärdsområdet som tättbebyggt område. Översiktsplanen rekommenderar att marken norr om åtgärdsområdet fortsättningsvis skall vara landsbygd, vilket innebär att en ytterligare förlängning av tättbebyggt område norrut inte är aktuell under överskådlig tid.

Motortrafikanter som passerar genom hela åtgärdsområdet drabbas av något längre restid (cirka 20 sekunder), vilket kan upplevas som en negativ förändring.

Den sammanlagda bedömningen är att en utvidgning av tätbebyggt område ger en omedelbar och stadigvarande effekt där de positiva effekterna är betydligt högre än de negativa. Töllsjövägens utformning med goda siktlinjer och breda körfält tenderar att skapa en falsk trygghet hos motortrafikanter. Detta resulterar i överhastigheter som sänkt hastighetsgräns inte till fullo kommer att råda bot på. För att tydligare markera tätortens yttre gräns och tillgodose så hög hastighetsefterlevnad som möjligt bör i ett senare skede en tätortsportal eller liknande skapas i Tyftet.

Barnkonsekvensanalys

Förslaget möjliggör tryggare, säkrare och mer självständig mobilitet för barn och unga. Färre barn och unga riskerar att skadas eller förolyckas av motorfordon.

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att omfattningen av tätbebyggt område utökas enligt bilaga 1.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av samhällsplanerare Lars Carlsson.

Beslutsunderlag

- Utökat tätbebyggt område-Tyftet
- Bilaga 1 till TS
- Bilaga 2 till TS
- Bilaga 3 - Utställningsyttrande Vägverket (2009)
- Bilaga 4 - Planbeskrivning, Tyftet

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

10. Taxa för kopior och annat utlämnande av allmän handling KS2022/215

§248

KS2022/215

Taxa för kopior och annat utlämnande av allmän handling

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar förslag till ny taxa för kopior och annat utlämnande av allmän handling, daterat 2022-11-24.

Kommunstyrelsen föreslår även att kommunfullmäktige upphäver sitt tidigare beslut 2010-03-04, § 35, om taxa för kopiering m.m. av allmänna handlingar.

Ärendet

Bollebygds kommun har enligt tryckfrihetsförordningen (1949:105) skyldighet att på begäran tillhandahålla kopia eller avskrift av allmänna handlingar under förutsättning att det inte finns några undantag, som t ex sekretessbelagda handlingar. För detta arbete har kommunen rätt att ta ut en avgift. Kommunens avgifter för kopior m.m. av allmänna handlingar har till stor del sin grund i bestämmelserna i avgiftsförordningen (1992:191).

Taxan/avgifterna gäller för Bollebygds kommuns samtliga nämnders hantering av kopior av allmänna handlingar. Avgift ska tas ut vid utlämnande av kopia, utskrift eller avskrift av allmän handling efter särskild begäran. Huvudregeln är att allmänna handlingar ska lämnas ut i pappersform. Allmänna handlingar får utlämnas per e-post eller i annan elektronisk form om myndigheten bedömer att det är lämpligt i det enskilda fallet.

När avgift tas ut för kopia, utskrift eller avskrift ska även avgift för att *sända* den begärda handlingen tas ut där det är aktuellt. I enskilda fall får nämnden besluta att avgift enligt denna taxa ska betalas helt eller delvis innan kopian, utskriften eller avskriften lämnas ut. Ett beslut om förskottsbetalning kan exempelvis aktualiseras om en begäran om utlämnande av kopior av allmänna handlingar som avser ett större antal handlingar eller på annat sätt är omfattande och därmed resurskrävande. Myndigheten kan då avvakta med att skriva ut eller kopiera handlingarna till dess att avgiften har betalats.

Förvaltningen gör följande bedömning: Det är snart 13 år sedan kommunfullmäktige fattade beslut om taxa för kopiering av allmänna handlingar. Avgifterna har under de åren inte höjts, och vid en omvärldsbevakning kan konstateras att Bollebygds kommun ligger efter inom vissa delar av taxområdet. Därav föreslår kommunstyrelseförvaltningen en ny taxa, även om det inte finns behov av en höjning inom alla områden. I nya taxan tas också höjd för avgift för elektronisk kopia av allmänna handlingar, en del som föreslås införas då alltmer dokument skapas och förvaras elektroniskt inom kommunens verksamheter.

Förslag till beslut**Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar förslag till ny taxa för kopior och annat utlämnande av allmän handling, daterat 2022-11-24.

Kommunstyrelsen föreslår även att kommunfullmäktige upphäver sitt tidigare beslut 2010-03-04, § 35, om taxa för kopiering m.m. av allmänna handlingar.

Arbetsutskottets förslag bifalls av Jonas Ahlgren (S) och Fredrik Olofsson (C).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §210 KSAU Taxa för kopior och annat utlämnande av allmän handling
- Taxa för kopiering m.m. av allmänna handlingar
- Taxa för kopior och annat utlämnande av allmän handling

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Taxa för kopiering m.m. av allmänna handlingar

§ 1 Avgift för kopiering av allmänna handlingar

Svartvitt A4

Om en beställning omfattar tio sidor eller mer ska avgift för kopiering tas ut.

1-9 sidor	kostnadsfritt
10 sidor	60 kr
Varje sida därutöver	2 kr/sida

Svartvitt A3

A3 per sida	20 kr
-------------	-------

Kopia färg

A4 per sida (1-9 sidor)	10 kr
Varje sida därutöver	15 kr

A3 per sida	30 kr
-------------	-------

Kopiering från mikrofilm¹

A3	45 kr
A4	35 kr

Avgiften gäller även när handlingen sänds till beställaren via e-post eller fax.

§ 2 Avgift för elektronisk kopia av allmänna handlingar

Elektroniskt lagrade dokument som skickas via e-post	Kostnadsfritt
Inskanning av 1-9 sidor	Kostnadsfritt
Inskanning av 10 sidor	50 kr
Inskanning av 11 och fler sidor	2 kr/styck

§ 3 Avskrift av allmän handling, bestyrkta avskrifter och bestyrkta kopior

Avskrift av allmän handling	125 kr per påbörjad fjärdedels arbetstimme
Bestyrkt avskrift av handling	125 kr per påbörjad fjärdedels arbetstimme
Bestyrkt kopia av handling (per kopia)	2 kr per kopia

§ 4 Portokostnad

För avgiftsbelagda kopior ska ersättning för faktisk portokostnad tas ut om försändelsen väger mer än 50 gram samt för eventuell postförskottsavgift eller annan särskild kostnad för att med post, bud eller liknande förmedling sända den begärda handlingen eller kopian till mottagaren.

¹ Kopior från mikrofilm tas fram av Borås stad. Faktura till beställaren skickas därför från Borås stad.

11. Kultur- och fritidsplan 2023-2026 för Bollebygds kommun KS2022/296

§10

KS2022/296

Kultur- och fritidsplan 2023-2026 för Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar förslag på kultur- och fritidsplan 2023-2026 för Bollebygds kommun.

Kommunstyrelsens beslut

Materialet revideras redaktionellt utifrån dagens diskussion, inför behandling i kommunfullmäktige.

Ärendet

Utbildningsnämnden har fått i uppdrag att ta fram en fritidsplan för Bollebygds kommun. Kultur- och fritidschefen initierade 2019 ett arbete att ta fram en kulturplan. Dessa två områden tangerar varandra och det finns stora fördelar men att ta fram en kombinerad kultur- och fritidsplan.

Kultur- och fritidsverksamheten är i huvudsak helt frivillig för kommunerna att bedriva. Någon statlig reglering genom lagar och föreskrifter förekommer i princip inte, med undantag av bibliotekslagen. Detta gör att en kultur- och fritidsplan blir än viktigare. Kultur- och fritidsplanen baseras på kommunens vision, kommunens mål samt andra beslut som rör verksamhetsområdet kultur och fritid, men också de workshops som genomfördes med ungdomsrådet och kommunens olika föreningar.

Kommunen är en viktig aktör och initiativtagare när det gäller utveckling av kultur och fritidsutbudet. Samverkan inom kommunens verksamheter och med medborgare, civilsamhälle, näringsliv, destinationsbolag och andra är avgörande för att utveckla kultur- och fritidsutbud i kommunen.

Utbildningsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2022-11-16, § 86, och föreslår att kommunfullmäktige antar förslag på kultur- och fritidsplan 2023-2026 för Bollebygds kommun.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker utbildningsnämndens förslag; kommunfullmäktige antar förslag på kultur- och fritidsplan 2023-2026 för Bollebygds kommun.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker. Ordföranden konstaterar även att materialet revideras redaktionellt utifrån dagens diskussion, inför behandling i kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- §11 KSAU Kultur- och fritidsplan 2023-2026 för Bollebygds kommun
- Förslag kultur- och fritidsplan 2023-2026(165652)
- §86 UN Kultur- och fritidsplan 2023-2026(166428)
- Kultur- och fritidsplan 2023-2026(165586)
- Sammanfattning workshops(165651)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kultur- och fritidsplan 2023 - 2026

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	2
2	SYFTE	2
3	MÅL	2
4	KULTUR OCH FRITID, VAD ÄR DET?	3
4.1	KULTUR	3
4.2	FRITID.....	3
5	DROGFRI KULTUR- OCH FRITID	3
6	KULTUR, FRITID OCH HÄLSA	4
7	IDROTT, KLIMAT OCH MILJÖ	4
8	JÄMSTÄLLDHET, JÄMLIKHET OCH MÅNGFALD	5
9	SAMVERKAN	5
9.1	SAMVERKAN UNGDOMSGÅRD	5
9.2	SAMVERKAN BESÖKSNÄRINGEN	5
9.3	SAMVERKAN SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN	5
9.4	SAMVERKAN SKOLA OCH FÖRSKOLA.....	5
10	NATIONELLA OCH REGIONALA UTGÅNGSPUNKTER	6
10.1	AGENDA 2030 OCH DE GLOBALA MÅLEN	6
10.2	BARNKONVENTIONEN.....	6
10.3	KONVENTIONEN OM RÄTTIGHETER FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING.....	6
10.4	NATIONELLA KULTURPOLITISKA MÅL.....	7
10.5	UNGDOMSPOLITISKA MÅL	7
10.6	NATIONELLA IDROTTSMÅL IDROTTSRÖRELSENS - "STRATEGI 2025"	8
10.7	VÄSTRA GÖTALANDS KULTURSTRATEGI OCH REGIONAL KULTURPLAN.....	8
10.8	REGIONAL BIBLIOTEKSPLAN	9
10.9	KULTURPLAN BORÅSREGIONEN SJUHÄRADS KOMMUNALFÖRBUND.....	9
11	KULTUR- OCH FRITIDSPLANENS KOPPLINGAR TILL KOMMUNALA STYRDOKUMENT	10
12	BOLLEBYGD KOMMUNS VISION 2035	10
13	KULTUR OCH FRITIDS ÖVERGRIPANDE MÅL	11
14	KULTUR OCH FRITIDS VERKSAMHETSOMRÅDEN	11
14.1	VERKSAMHETSOMRÅDE ALLMÄNKULTUR	11
14.1.1	<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	11
14.2	VERKSAMHETSOMRÅDE STUDIEFÖRBUND	11
14.2.1	<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	11
14.3	VERKSAMHETSOMRÅDET BARN OCH UNGDOMSKULTUR.....	12
14.3.1	<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	12
14.4	VERKSAMHETSOMRÅDEN FOLKBIBLIOTEK OCH SKOLBIBLIOTEK	12
14.4.1	<i>Folkbibliotek</i>	12
14.4.2	<i>Skolbibliotek</i>	12
14.5	VERKSAMHETSOMRÅDE KULTURSKOLAN.....	13
14.5.1	<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	13
14.6	VERKSAMHETSOMRÅDE FRITID	13
14.6.1	<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	13
14.7	VERKSAMHETSOMRÅDET LOVAKTIVITETER	13
14.7.1	<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	14
15	UPPFÖLJNING	14

1 Inledning

Grunden för kulturen och fritiden är enskilda människors intresse. Alla kommunens invånare ska därför erbjudas möjlighet att få utöva, delta i och uppleva olika former av kultur och fritid. Verksamheterna ska uppmuntra och stimulera ideella krafter, stödja utvecklingen av mötesplatser och ge möjligheter till möten med det professionella. Arrangemang som till exempel bokprat, sagostunder, författarbesök, teater, föreläsningar, musikprogram, drogfria arrangemang för ungdomar och utställningar ska regelbundet anordnas.

Aktiviteter inom kultur och fritid skapar förutsättningar för delaktighet, individuell utveckling, fantasi, självständigt tänkande, empati, respekt för andra och större förståelse för omvärlden. Därför är det särskilt viktigt att alla barn och ungdomar under uppväxten regelbundet får lika möjligheter att möta ett rikt utbud av kultur och möjligheten att själva få skapa. Lika så att alla barn och ungdomar har rätt till en aktiv fritid. Kulturskolan och folkbiblioteket fungerar som en bas för att stimulera barn och unga att delta i kommunens kulturliv och har stor betydelse för barns och ungas utveckling och trivsel.

Kultur- och fritidsplanen är den första i sitt slag för Bollebygds kommun. Syftet med planen är att ange riktningen för kommunens kultur- och fritidsarbete de kommande åren. I Bollebygds kommun har utbildningsnämnden det politiska ansvaret för verksamheter inom kultur- och fritidsområdet. I enheten kultur och fritid ingår bibliotek, skolbibliotek, kulturskola, fördelning av föreningsbidrag samt föreningsutveckling.

Kultur- och fritidsverksamheten är i huvudsak helt frivillig för kommunerna att bedriva. Någon statlig reglering genom lagar och föreskrifter förekommer i princip inte, med undantag av bibliotekslagen. Med denna bakgrund är det särskilt viktigt med en antagen kultur- och fritidsplan som en kommunal målsättning för just dessa frågor. Kommunen är en viktig aktör och initiativtagare när det gäller utveckling av kultur och fritidsutbudet. Samverkan sker inom kommunens verksamheter och med medborgare, civilsamhälle, näringsliv och andra som vill utveckla ett hållbart och attraktivt kultur- och fritidsutbud som en del av arbetet med att skapa en god livsmiljö för samtliga invånare i kommunen.

Kultur- och fritidsplanen är framtagen tillsammans med utbildningsnämnden och dess presidium samt civilsamhället. Planen bygger till stor del på de workshops som genomfördes våren 2022.

2 Syfte

Syftet med planen är att formulera en gemensam vilja kring våra kultur- och fritidsfrågor, ta tillvara de resurser som finns i kommunen samt skapa en beredskap för framtiden och stimulera till utveckling.

3 Mål

Kultur- och fritidsplanen anger kommunens målsättningar för de medel som avsätts för kultur- och fritidsområdet och fungerar på så vis som planeringsunderlag för politiker och tjänstepersoner. Planen redovisar de områden som anses särskilt viktiga att vidareutveckla inom kommunens framtida kultur- och fritidssatsningar.

4 Kultur och fritid, vad är det?

"De färdigheter som vi behöver lära våra barn är värderingar, tro, självständigt tänkande, lagarbete och omsorg om andra. Det lär man sig inte teoretiskt. Det är därför vi ska lära våra barn sport, musik, målning, konst – för att se att vi människor är olika. Allt vi lär oss ska vara skilt från vad maskiner kan göra." Fritt översatt från Jack Ma, kinesisk grundare av Alibaba Group Holding Limited, affärsmagnat och filantrop. World Economic Forum, Davos 2018.

4.1 Kultur

Ordet kultur kommer från latinets cultura som betyder ungefär 'bearbetning', 'odling' och 'bildning' och som i sin tur härstammar från colo 'odla'. Begreppet har fått en väldigt vid betydelse och avser i vid bemärkelse all mänsklig aktivitet. Kultur har dock främst två betydelser: andlig (konstnärlig) odling eller socialt överförda levnadsmönster. Inom kulturgeografi används den bredare betydelsen som all mänsklig aktivitet.

Kultur definieras även som livsmönster till exempel språk, konst, värderingar och institutioner hos en population som överförs socialt från generation till generation. Kultur har kallats "levnadssättet hos ett helt samhälle". Som sådant inkluderar det beteendemönster, seder, klädsel, religion, ritualer, lekar, normer för lagar och moraliska system, liksom trossystem och konstarterna. Kultur refererar ofta till en universell mänsklig kapacitet för att klassificera och kommunicera erfarenheter materiellt och symboliskt. Den höga kulturella förmågan har betraktats som en definierande egenskap hos människan.

I samtal med civilsamhället definieras de kultur som mötet mellan människor, utbyte av kunskap och traditioner. Upplevelser som berikar och utvecklar oss som människor nämns också. Kulturen kan skapa förståelse mellan generationer, ursprung med mera. Kulturen kan binda oss samman, men också skapa avstånd mellan människor.

4.2 Fritid

Fritid kallas den del av dygnet och veckan som inte upptas av arbete, måltider eller sömn. Fritid är således i strikt mening all den tid som en person förfogar över själv. I praktiken är den upplevda fritiden avsevärt mindre när en stor del av tiden åtgår för hushållsarbete och resande till och från arbete eller fritidsaktiviteter. Fritidsbegreppet kom till i samband med industrialiseringen. Tidigare hade jordbrukssamhället inte innehållit tid för någon "fritid".

Föreningar med flera i Bollebygd definierar fritid som den tid man inte arbetar eller studerar. Vad fritiden är i regel självvalt, det vill säga ingen annan styr över ens fritidsaktiviteter. Vad som upplevs som fritid för en person kan upplevas som arbete/studier av en annan. "Fri tid", tid vi inte måste fylla med "måsten" eller arbete/studier.

5 Drogfri kultur- och fritid

För många barn är föreningen, näst efter hemmet och skolan, den viktigaste basen för en trygg uppväxt. Ledaren/tränaren är en viktig social förebild. Ledarens/tränarens förhållningssätt till bland annat alkohol och tobak kan påverka värderingar som barnen och ungdomarna bär med sig. Det är bra om ungdomarna utan att använda alkohol får lära sig prata med killar/tjejer, dansa, fira segrar, sörja förluster, vara på läger och umgås med andra. För barn och ungdomar som växer upp i en otrygg hemmiljö står ledaren/tränaren ofta för en trygghet som saknas. Föreningen ska vara en plats där barn och ungdomar ska kunna lita på de vuxna.

Alkoholen påverkar den egna upplevelseförmågan samt gruppens sammanhållning och laganda och konsumtion av alkohol ger försämrade idrottsresultat. Idrotten får stöd från samhället och i det stödet ingår det att arbeta drogförebyggande. Miljön för barn och ungdomar måste vara

trygg och säker. Berusade/bakfulla ledare eller ungdomar ökar risken för osämja, olyckor, skador eller att andra negativa händelser inträffar. Därför är det viktigt att miljön omkring föreningen är alkoholfri så långt upp i åldrarna som möjligt. Detta kan möjliggöras genom att föreningarna arbetar fram riktlinjer eller policyer om en drogfri kultur- och fritid.

Droger är substanser som är sinnesförändrande och/eller beroendeframkallande. Enligt denna definition ingår följande:

- Tobak
- Alkohol
- Narkotika
- Lättflyktiga lösningsmedel och gas (sniffning)
- Dopningspreparat (Ex. Anabola androgena steroider)
- Vissa läkemedel

6 Kultur, fritid och hälsa

Forskning visar på tydliga samband mellan kultur och hälsa. Kultur ger upplevelser, insikt, delaktighet och inflytande i samhället och kan på så sätt motverka och förebygga ohälsa. Positivt engagemang är en friskfaktor och möjligheter att påverka sitt liv har betydelse för hälsan. Att öka människors delaktighet, att ge medel för människor att uttrycka sin mening, att påverka, ifrågasätta och förändra är därför centralt. De levnadsvanor och mönster som grundläggs i tidig ålder följer ofta med och påverkar resten av livet. Att tidigt skapa goda kulturvanor kan därför ses som en investering i god hälsa. Kulturella aktiviteter kan fungera förebyggande och skydda mot ohälsa av olika slag, vilket är viktigt för att skapa ett åldrande med livskvalitet. Äldre människors deltagande i kulturverksamheter bidrar till ökade sociala kontaktytor och har en positiv effekt på hälsan.

All form av rörelse kan påverka vår hälsa positivt. Vi blir piggare, starkare och minnet kan förbättras. Dessutom sover vi bättre. När vi börjar träna regelbundet ökar hjärnans prestationsförmåga. Enligt nya amerikanska riktlinjer får vi också bättre impuls kontroll och mindre ångest. När vi rör på oss regelbundet minskar risken att bli sjuk i de allra flesta folksjukdomarna, exempelvis: hjärt- och kärlsjukdomar, diabetes, cancer och olika typer av benbrott.

7 Idrott, klimat och miljö

En av vår tids största utmaningar är att skapa ett hållbart samhälle där vår livsstil inte bidrar till negativa klimat- och miljöeffekter. Idrott kan både vara avlastande och belastande för klimat och miljö. Idrottsanläggningar och idrottsmiljöer har i många fall en positiv effekt på miljön, när det kommer till bevarande av natur- och kulturvård, samt skapande och bevarande av grönytor. Friluftsliv är klimatsmart och hållbart eftersom anläggningarna kan skapas utan större inverkan på klimat och miljö.

Till de negativa aspekterna hör anläggningars påverkan på luft, mark och vatten. Denna påverkan sker bland annat genom transporter till och från anläggningar, val av byggmaterial vid nybyggnationer, val av energikällor för drift av anläggningar och val av material för verksamheterna. Dessa negativa aspekter kan dock påverkas och minimeras genom goda och väl genomarbetade val.

Tillgången till busskommunikationer mellan kommundelarna påverkar i hög grad invånarnas tillgång till idrottsanläggningar. Om möjligheten att exempelvis att åka buss till och från aktiviteten är begränsad, medför det att bilen måste användas i större utsträckning.

Korta resor inom kommunen sker oftast mellan hemmet och affären, skolan, arbetet eller fritidsaktiviteten. Det görs dagligen många resor till och från idrottsanläggningar. Om resorna görs med bil medför det en negativ klimatpåverkan. Ett utbyggt gång- och cykelnät ökar däremot möjligheterna att gå eller cykla till idrottsanläggningarna, vilket är positivt för både miljön och hälsan.

8 Jämställdhet, jämlikhet och mångfald

Alla invånare har inte samma förutsättningar att vara med i de kultur- och föreningsaktiviteter som finns. Bollebygds kommun ska arbeta för att alla ska ha samma möjlighet att delta på sina villkor. Det är i mötet med andra som vi lär känna och får respekt för varandras kultur och historia.

Bredden på aktiviteter gynnar mångfalden. Möjligheten till att kunna välja fritidsaktivitet efter intresse och förutsättning medför att fler blir och kan ha en aktiv fritid. Det skapar också en mer jämställd och jämlik fritid för de som bor i kommunen.

9 Samverkan

En stor framgångsfaktor och god utveckling av verksamheterna inom Kultur och fritid bygger till stor del på samverkan, både internt med övriga förvaltningar och externt med föreningar, studieförbund, olika näringar med flera.

9.1 Samverkan ungdomsgård

Alla ungdomar vill eller har av olika anledningar inte möjlighet att delta i föreningslivet. Genom ungdomsgårdens verksamhet finns det en möjlighet för dem att få en aktiv fritid, ett sammanhang. Ungdomsgården har också möjlighet att fånga upp intressen bland ungdomarna och vara en del i att utveckla dessa. Samverkan mellan ungdomsgården och kultur- och fritid är viktig. Denna samverkan kan se ut på olika sätt. Exempelvis genom att skapa olika prova-på aktiviteter på ungdomsgården.

9.2 Samverkan besöksnäringen

Besöksnäringen utgör basen i att få besökare till Bollebygd. Genom att samverka med besöksnäringen, så finns möjligheten att utveckla kommunens kultur- och fritidsarbete. Samverkan kan innebära gemensamma arrangemang, projekt med mera. En samverkan som gynnar kommunen, besöksnäringen samt utbudet av kultur- och fritid i kommunen.

9.3 Samverkan samhällsbyggnadsförvaltningen

I Bollebygds kommun är det samhällsbyggnadsförvaltningen som sköter och utvecklar kommunens badplatser, idrottshallar/platser, grillplatser med mera. Detta gör att förvaltningen är en viktig part att samverka med. Kultur- och fritid ansvarar för uthyrningen av idrottshallar och samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar skötsel och underhåll.

9.4 Samverkan skola och förskola

Barn tillbringar en stor del av dagen i skolan eller förskolan. Detta gör att skola och förskola är viktiga parter att samverka med. Samverkan sker redan idag genom skolbiblioteken, folkbiblioteket, kulturskolan. Samverkan mellan kultur- och fritid, skola och förskola kan utvecklas på fler plan såsom exempelvis gemensamma projekt, arrangemang och gemensam kompetensutveckling.

10 Nationella och regionala utgångspunkter

Det finns en rad olika nationella, regionala och delregionala planer, lagar, strategier, mål med mera som kommunen ska eller bör förhålla sig till när det gäller kultur och fritid.

10.1 Agenda 2030 och de globala målen

De 17 globala målen antogs av världens ledare 2015. Målen ska bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och vara uppnådda till år 2030 i världens alla länder. Alla mål är viktiga för att skapa en hållbar utveckling, och målen är odelbara och integrerade. Flera av målen är beroende och direkt kopplade till varandra, vilket innebär att om vi bidrar till framgång för ett av målen ger det positiva effekter på andra mål.

Flera av målen har direkt eller indirekt koppling till kultur- och fritid. Flera av målen påverkar också framtida arbete. Mål som är kopplade till kultur- och fritid är bland annat:

- Mål 3: God hälsa och välbefinnande
- Mål 3: Jämställdhet
- Mål 10: Minskad ojämlikhet
- Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

10.2 Barnkonventionen

Sverige ratificerade barnkonventionen 1990 och vi har haft förpliktelser att följa konventionen sedan dess. Från och med januari 2020 är FN:s konvention om barnets rättigheter även svensk lag, vilket ytterligare stärker barnets rättigheter. Konventionen definierar barn som varje människa under 18 år. Barnkonventionen talar om vilka rättigheter som borde gälla för alla barn i hela världen. Definitionen ska gälla i alla samhällen, oavsett kultur, religion, etnicitet, funktionshinder eller andra särdrag.

FN har valt ut fyra artiklar som fungerar som grundprinciper. Tillsammans formar de en attityd till barn som kan beskrivas som konventionens barnsyn.

- Artikel 2: Icke diskriminering
- Artikel 3: Barnets bästa i främsta rummet
- Artikel 6: Rätten till liv, överlevnad och utveckling
- Artikel 12: Rätten till delaktighet och inflytande

Barnkonventionens 54 artiklar skapar tillsammans en helhet. Några artiklar som berör kultur- och fritidsområdet dagligen är:

- Artikel 15: Barn har rätt att delta i föreningar och fredliga sammankomster.
- Artikel 23: Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp till att aktivt delta i samhället.
- Artikel 31: Barnet har rätt till lek, vila, fritid och rekreation samt fritt delta i det kulturella livet.

10.3 Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning¹ har alla rätt att leva ett självständigt liv och delta i samhället på lika villkor. Funktionshinderspolitiken handlar om att skapa ett samhälle med full delaktighet och att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning.

¹ Konventionens fullständiga namn är ”Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och fakultativt protokoll till konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning”. Regeringen beslutade den 15 mars 2007 att underteckna konventionen och det fakultativa protokollet.

Främst berörs kultur- och fritidsverksamheten av: artikel 9, Tillgänglighet. Artikeln belyser att ändamålsenliga åtgärder görs för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får tillgång på lika villkor som andra till den fysiska miljön, till transporter, till information och kommunikation, innefattande informations- och kommunikationsteknik. Samt artikel 30, Deltagande i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott. Vilket innebär att personer med funktionsnedsättning ska på lika villkor som andra delta i kultur och idrottslivet och ska vidta alla ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning möjliggör tillgång till exempelvis teatrar, bibliotek, idrottshallar med flera.

Kommunens ska vidta ändamålsenliga åtgärder för att personer med funktionsnedsättning ska få möjlighet att utveckla och använda sin kreativa, artistiska och intellektuella förmåga, inte endast i eget intresse utan även för samhällets berikande.

För att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att på lika villkor som andra delta i rekreations- och fritidsverksamhet och idrott, ska kommunen bland annat uppmuntra och främja deltagande i största möjliga utsträckning. Säkerställa att personer med funktionsnedsättning har möjlighet att organisera, utveckla och delta i idrott och rekreation som är särskilt anpassade för personer med funktionsnedsättning samt att säkerställa att barn med funktionsnedsättning har lika möjligheter som andra barn att delta i lek, rekreation, fritidsverksamhet och idrott.

10.4 Nationella kulturpolitiska mål

De nationella kulturpolitiska målen beslutades av riksdagen 2009. Målen ska styra den statliga kulturpolitiken men ska även kunna vägleda kulturpolitiken i kommuner och regioner. Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- Främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- Främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- Främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- Främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- Särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur

10.5 Ungdomspolitiska mål

Ungdomspolitikens mål är att alla ungdomar mellan 13 och 25 år ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Med goda levnadsvillkor menas att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor med utgångspunkt i ungdomars rätt att komma i åtnjutande av de mänskliga rättigheterna såsom de uttrycks i grundlagarna och i Sveriges konventionsåtaganden på området. Individerna ska ha tillgång till utbildning, arbete, bostad, hälsa, trygghet, kultur, fritid, sitt språk, möjlighet till delaktighet och inflytande samt ett liv fritt från diskriminering.

Med makt att forma sina liv menas att alla ungdomar ska kunna bli delaktiga och inkluderas utifrån sina olika förutsättningar, önskemål och behov, att alla ungdomar oberoende av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder har samma möjligheter till utveckling och att kunna vara självständiga, göra självständiga val och kunna ta ansvar för sina handlingar.

Med inflytande över samhällsutvecklingen menas att det ska vara en uttalad målsättning att ungdomar ska finnas med i samhällsbygget och att ungdomar har en uttalad rätt till inflytande. Ungdomars kunskaper, erfarenheter och värderingar måste tas tillvara som en resurs och beaktas för att en hållbar samhällsutveckling ska uppnås.

10.6 Nationella idrottsmål Idrottsrörelsens - "Strategi 2025"

Riksidrottsförbundet har antagit en vision för idrottens utveckling och en strategi för genomförande. Idrottspolitikerna ska sträva efter att uppmuntra och ge möjligheter till barns, ungdomars och vuxnas motion och idrott i syfte att främja en god folkhälsa. En viktig utgångspunkt för politiken är att alla oavsett ålder, kön, sexuell läggning samt social, etnisk och kulturell bakgrund och eventuell funktionsnedsättning ska vara lika välkomna i den idrottsliga gemenskapen.

Syftet med strategin är att skapa en hållbar och långsiktig utveckling för idrotten att anpassa idrottsrörelsen till dagens förutsättningar. Strategin har även utvecklats för att komma till rätta med faktorer inom idrottsrörelsen som bidragit till exkludering, till exempel tävlingsmoment, tidiga elitsatsningar och bristande jämställdhet. Arbetet handlar om att öka demokratiseringen inom idrottsrörelsen och göra den tillgänglig för alla.

Förändringen innebär att alla oavsett ålder och ambitionsnivå har möjlighet att idrotta i förening under hela livet. I den förändrade idrottsrörelsen finns en koppling mellan bredd- och elitidrott men verksamheten kompletteras med en utvecklad verksamhet för människor under hela livet. Den nya idrottsrörelsen kan därför illustreras som en rektangel. Utvecklingen kännetecknas av, så många som möjligt, så länge som möjligt i en så bra verksamhet som möjligt.

Idrottsrörelsen har beslutat om fem övergripande mål inom fyra strategiska områden:

- Livslångt idrottande
 - Svensk idrott ska vidareutveckla verksamheten så att barn, unga, vuxna och äldre väljer att idrotta i förening under hela livet.
 - Svensk idrott ska nå fler idrottsliga framgångar internationellt.
- Idrottens värdegrund är vår styrka
 - Alla lever och leder enligt svensk idrotts värdegrund.
- Idrott i förening
 - Svensk idrott ska vidareutvecklas, samverka med andra aktörer och ge goda möjligheter att idrotta i förening
- Idrotten gör Sverige starkare
 - Idrottsrörelsen är en ännu starkare samhällsaktör.

Målen bygger på varandra. För att nå målet om livslång idrott i förening, behöver svensk idrott stärka arbetet med värdegrunden och vidareutveckla föreningsidrotten genom att sätta fokus på engagemang och medlemskap. Sammantaget kommer det att göra Sverige starkare.

10.7 Västra Götalands kulturstrategi och regional kulturplan

Kulturstrategin styr, tillsammans med Regionfullmäktiges årliga budget, Västra Götalandsregionens satsningar inom kulturområdet 2020–2023. Kulturstrategin fungerar som vägledning för de organisationer som möjliggör och utvecklar kulturen i Västra Götaland. Kulturstrategin samspelar med Västra Götalandsregionens övergripande styrdokument för visionen om ett gott liv i Västra Götaland. Kulturplanen visar Västra Götalandsregionens prioriteringar för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen. Den är ett verktyg för dialog och samverkan med myndigheter, kommuner och kommunalförbund samt aktörer inom de konst- och kulturområden som ska utvecklas. Den fungerar också som grunden för Västra Götalandsregionens förhandlingar om statliga medel via kultursamverkansmodellen.

Fem perspektiv är vägledande för Västra Götalandsregionens kulturpolitik. Tillsammans ska de fem perspektiven bidra till att invånarna i Västra Götaland kan delta i ett kulturliv som rör och berör just dem:

- Demokratisk öppenhet
- Konstnärlig kvalitet
- Social relevans
- Ekonomisk potential
- Regional profilering

För att de vägledande perspektiven ska bli verklighet är fem strategiska områden av särskild vikt. De samspelar med de globala megatrenderna och Västra Götalandsregionens utvecklingsuppdrag:

- Vidga deltagandet
- Gynna nyskapande
- Utveckla kapaciteter
- Nyttja tekniken
- Öka internationaliseringen

10.8 Regional Biblioteksplan

Kommuner och regioner ska enligt bibliotekslagen (2013:801, 17 §) anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Västra Götalandsregionens regionala biblioteksplan identifierar prioriterade utvecklingsområden och strategiska inriktningar. Planen är styrande för den regionala biblioteksverksamheten och vägledande för kommunala biblioteksplaner. Dessutom ger den underlag för att stärka samverkan mellan biblioteken för att förverkliga visionen om Det goda livet. Den regionala biblioteksplanen är en del av Kulturstrategi Västra Götaland – och regional kulturplan 2020-2023.

Prioriteringar inom den regionala biblioteksplanen:

- Öka möjligheterna för likvärdig tillgång till information, kultur och kunskap genom att bidra till bred samverkan mellan bibliotek och andra samhälleliga aktörer samt främja utveckling av bibliotekens arbetsmetoder
- Främja ökat läsande genom att synliggöra och utveckla bibliotekens läsfrämjande arbete för att inspirera till läsupplevelser, stärka litteraturens ställning och öka läs- och språkförståelsen
- Främja invånarnas digitala kompetens och medie- och informationskunnighet samt stärka invånarnas tillgång till biblioteksverksamhet genom riktade fortbildningsinsatser och ökad samverkan gällande bibliotekens infrastruktur
- Skapa bättre förutsättningar för människors livslånga lärande genom att medverka till fler gemensamma mötesplatser och projekt för biblioteken samt att främja utveckling av arbetssätt

10.9 Kulturplan Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund arbetar för kommunernas gemensamma intressen och utvecklar gränsöverskridande samarbeten. De kommuner som samverkar är Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Varberg och Vårgårda. Varbergs kommun samverkar inte med Boråsregionen inom ramen för Kultursamverkansmodellen. Kommunalförbundet arbetar med frågor som berör tillväxt och regional utveckling, infrastruktur och transporter, kultur, miljö, samhällsplanering, utbildning samt social välfärd och hälsa. Målet är att skapa gränsöverskridande möten och främja samverkan, innovation och nytänkande.

Samarbetet har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv och har som mål att stärka Sjuhärad som ett bra område att bo, arbeta och leva i. Boråsregionen och Västra Götalandsregionen tecknar årligen en överenskommelse om samverkan och finansiering för att tillsammans uppfylla målen i den regionala utvecklingsstrategin VG2020 och Kulturstrategi Västra Götaland. Enligt överenskommelsen finansierar Västra Götalandsregionens kulturnämnd del av en tjänst för delregional kultursamverkan samt medel till kulturutvecklingsprojekt som ska skapa delregionalt mervärde, stärka den kulturella infrastrukturen och stärka samverkan med övriga tillväxtområden.

Kommunerna i Boråsregionen lyfte fem prioriterade områden för kultursamverkan:

- Bibliotek och läsfrämjande
- Kulturskolan
- Offentlig konst och gestaltad livsmiljö
- Platsutveckling och besöksnäring
- Folkbildning och civilsamhälle

11 Kultur- och fritidsplanens kopplingar till kommunala styrdokument

Kommunfullmäktige har delegerat ansvaret gällande kultur- och fritid till utbildningsnämndens. I nämndens reglemente står det bland annat "Utbildningsnämnden är huvudman för kommunens bibliotek enligt bibliotekslag (2013:801). Utbildningsnämnden ska samarbeta med i kommunen verksamma föreningar och organisationer samt inom ramen för av fullmäktige beviljade anslag och fastställda normer fördela bidrag till föreningar och organisationer".

Utbildningsnämnden de ansvarar för:

- Kulturverksamheten i kommunen
- Kulturskolan,
- Registrering enligt 6 kap. 9 § spellag (2018:1138).

Enheten Kultur- och fritid styrs även av Biblioteksplanen för Bollebygds kommun samt Riktlinjer för kommunens stöd till föreningar.

12 Bollebygd kommuns vision 2035

Bollebygd är en kommun under utveckling och tillväxt. Här bor 12 000 invånare.

Leva och bo i Bollebygds kommun.

Här får du en by- och småstadskänsla. Det finns bostäder för alla och i hela kommunen. Närheten, oavsett om det är till stad, flygplats eller natur, är påtaglig. Vi har vatten och luft av god kvalitet, vackra dalgångar och blandad skog. Kraften vi får från naturen ger oss livskvalitet. Detta bevarar vi för kommande generationer. En av kommunens många fördelar är att alla känner alla. Det är enkelt att samtala med varandra – invånare, politiker och kommunens anställda. Kommunen genomsyras av öppenhet, tillgänglighet och delaktighet. Samtal och det goda mötet är förutsättningen för bra relationer och tryggheten i vår kommun. Här lever vi tryggt och säkert. Närheten till varandra skapar tillit och samhörighet. Vi är engagerade och bryr oss om kommunens framtid. Här finns mötesplatser, kultur och fritidsaktiviteter för alla. Kommunen stöttar och uppmuntrar civilsamhällets initiativ och dess engagerade ledare. Här trivs vi och lever gott!

Arbeta och verka i Bollebygds kommun.

Här finns goda förutsättningar för ett rikt näringsliv både på landsbygden och i tätorterna med kreativa och innovativa företagare. Kunskap, engagemang och entreprenörsanda skapar förutsättningar för en hållbar kommun där idéer utvecklas. Våra skolor i toppklass utbildar

framtidens företagare och medarbetare. Satsningar på hela utbildningskedjan lägger grunden för en kommun präglad av kunskap, innovation och kreativitet. Oavsett om du åker inom, till eller från kommunen kan du göra det på ett säkert och hållbart sätt. Utbyggda gång- och cykelvägar och en väl fungerande kollektivtrafik gör det enkelt ta sig till skola, arbete, aktiviteter och rekreation. Bollebygd är en attraktiv kommun för besökare. Vår natur, närhet till sjöar och utbudet av aktiviteter erbjuder något för alla att uppleva och välkomnar gäster från när och fjärran. I samverkan går vi framåt!

13 Kultur och fritids övergripande mål

Bollebygds kommun ska vara en kommun som erbjuder förutsättningar för ett jämlikt och berikande kultur- och fritidsutbud för hela befolkningen i livets alla skeden.

14 Kultur och fritids verksamhetsområden

I kultur- och fritids verksamhetsområden ingår bland annat allmänskultur, barnkultur, kulturskola, folkbibliotek, lovaktiviteter och föreningsliv. I uppdraget finns också skolbibliotek. Flera av verksamhetsområdena kräver samverkan med andra aktörer såsom: andra kommunala verksamheter, region- och delregion, civilsamhället med flera.

14.1 Verksamhetsområde allmänskultur

Ett brett kulturutbud skapar mångfald, bildning och bidrar till ett mer jämlikt, demokratiskt, socialt och hållbart samhälle. Kommunen själva har inte möjlighet att tillskapa bredden av allmänskultur, vilket i sin tur gör att kommunen är beroende av civilsamhället. Genom att exempelvis utveckla kulturskolan, tillskapa kulturaktiviteter för både barn och vuxna, stödja kulturföreningar, stödjade studieförbund, så breddas utbudet av allmänskultur i kommunen. Varje år delar kommun ut ett kulturstipendium till en enskild person, grupp eller förening som belöning för värdefull insats inom kulturområdet.

14.1.1 Utvecklingsområden och målsättning

- Förbättra informationen om vilka kulturaktörer, kulturarrangemang med mer som finns i kommunen
- Möjliggöra för fler kulturarrangemang
- Samverka med närliggande kommuner och regioner när det ex. gäller arrangemang, projekt mm.
- Utveckla och marknadsföra kommunens kulturstipendium
- Stödja och utveckla samarbete med kulturföreningarna
- Uppmuntra till samverkan mellan olika åldersgrupper och verksamheter inom kultur, skola och idrott.

14.2 Verksamhetsområde studieförbund

Att genom ekonomiskt stöd till och samverkan med studieförbunden ge kommuninvånarna möjlighet att delta i dessas verksamhet. Att ge möjlighet att i demokratiska former bedriva och främja folkbildning och kulturverksamhet av god kvalitet till flickor och pojkar, kvinnor och män i kommunen, utifrån respektive studieförbunds idéburna profil.

14.2.1 Utvecklingsområden och målsättning

- Utveckla samverkan med studieförbunden
- Stöd till studieförbund som är verksamma i kommunen

14.3 Verksamhetsområdet barn och ungdomskultur

Barnkonventionen framhåller barn och ungas rätt till, samt likvärdiga möjligheter att delta i, det kulturella och konstnärliga livet. Detta gäller alla barn, oberoende av bostadsort, socioekonomiska sammanhang, funktionsvariation eller etnicitet. Därför är det ett viktigt demokratiskt uppdrag att alla barn i Bollebygd kommun ska få ta del av kulturella upplevelser.

Genom samverkan mellan kultur- och fritid och utbildningsförvaltningen arbetar Bollebygd kommun med att göra kultur till en del av barn och ungas vardag. Kommunens barn får ta del av kulturupplevelser inom förskolan och skolan samt på fritiden på exempelvis biblioteket och på ungdomsgården. Målgruppen ska erbjudas bred tillgång till olika konstnärliga uttryck och möjlighet att få uppleva professionell kultur, själva få vara delaktiga och lära sig att använda kreativiteten som ett verktyg i vardagen. Bollebygd kommun samarbetar med regionala och delregionala institutioner och det lokala föreningslivet för att skapa kultur för barn och unga.

14.3.1 Utvecklingsområden och målsättning

- Erbjudna tillgång till kostnadsfri scenkonst/kultur för barnfamiljer ett par gånger per termin
- Erbjudna kommunens barn kulturupplevelser via förskola/skola utifrån kommunens årshjul för kultur i skolan.
- Marknadsföra samtliga event och göra verksamheten känd för målgruppen och dess nyckelpersoner.
- Öka barn och ungas möjligheter till påverkan och delaktighet i det kulturutbud som erbjuds i kommunen i enlighet med barnkonventionen.

14.4 Verksamhetsområden folkbibliotek och skolbibliotek

14.4.1 Folkbibliotek

Biblioteket är kommunens mest besökta institution och ett viktigt informationscentrum för kommunens invånare, fritidsboende och turister. Verksamheten arbetar utifrån att biblioteket ska vara en mötesplats där alla människor oavsett ålder, etnisk bakgrund, kön, funktionsvariationer, utbildning och ekonomi har tillgång till litteratur, information, kunskap och kulturupplevelser. Enligt bibliotekslagen (2019:961) ska varje kommun anta en biblioteksplan. I biblioteksplanen ska bibliotekets mål och riktning beskrivas samt hur biblioteket ska arbeta med dessa målgrupper och prioriterade gruppen.

Bollebygds kommun har ett huvudbibliotek i tätorten och en filial med meröppet i Töllsjö. Det finns också skolbibliotek på de kommunala skolorna. Beskrivning av bibliotekets uppdrag, utvecklingsområden och målsättning finns i Biblioteksplanen för Bollebygds kommun².

14.4.2 Skolbibliotek

Skolbiblioteken är också en del av det allmänna biblioteksväsendet. I Skollagen understryks att eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. (2 kap. 36§) I Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 tydliggörs att skolbiblioteket är rektors ansvar. Dessutom betonas vikten av kunskaper i informationssökning och källkritiskt förhållningssätt för eleverna och här skiljer sig uppdraget mellan folkbibliotek och skolbibliotek åt. Likaså vänder sig ett skolbibliotek till elever och lärare på skolan och är en del av det pedagogiska arbetet. Ett skolbibliotek är inte ett öppet offentligt bibliotek.

² Biblioteksplan 2022-2025 för Bollebygds kommun, Kommunfullmäktige 2022-09-22, § 94 (KS2022/102-6)

Beskrivning av skolbibliotekens uppdrag, utvecklingsområden och målsättning finns i Biblioteksplanen för Bollebygds kommun³.

14.5 Verksamhetsområde kulturskolan

Kulturskolan är en viktig resurs för barn och ungas kulturella utveckling och är en mötesplats för unga som är intresserade av musik, teater eller andra kulturella uttryck. Bollebygds kommun har ett ekonomiskt samarbete med Härryda kommuns kulturskola. Genom avtal med Härryda kommun, driver de kulturskolan i kommunen. Kulturskolan erbjuder olika typer av verksamhet på respektive skola.

14.5.1 Utvecklingsområden och målsättning

- Marknadsföra kulturskolan, så att fler barn och unga väljer att delta i kulturskolans verksamhet
- Utbudet på kulturskolan ska spegla de önskemål som finns
- Möjliggöra för fler att delta i kulturskolans verksamhet
- Utveckla kulturskolans utåtriktade verksamhet
- Utveckla samverkan mellan kulturskolan och andra verksamheter inom kommunen

14.6 Verksamhetsområde fritid

Bollebygds kommun har ett starkt föreningsliv med tydlig lokal förankring som erbjuder invånarna en bredd i form av olika aktiviteter. Kommun avser med föreningsstödet att ge föreningarna möjlighet att driva sina verksamheter vilket ska stärka både föreningarna, den enskilde invånaren som kommunen som helhet. Genom ett anpassat och uppdaterat föreningsstöd avser Bollebygd kommun först och främst att stödja barn- och ungdomsföreningarna i deras verksamheter. Det kommunala stödet till föreningslivet ska utgå från barnkonventionen där barnens bästa sätts i centrum. Föreningsstödet syftar även till att skapa förutsättningar för en levande landsbygd och en jämställd och jämlik kommun.

14.6.1 Utvecklingsområden och målsättning

- Stödja föreningar i marknadsföring, så att fler hittar till föreningarnas verksamheter
- Utveckla kommunens föreningsråd
- Säkerställa att det ekonomiska stödet till föreningarna fördelas rättvist
- Säkerställa att det ekonomiska stödet till föreningarna är kända
- Stödja utvecklingen av föreningarna
- Möjliggöra för att fler föreningar bildas
- Skapa förutsättningar för att barn och unga ska få en trygg och drogfri fritid
- Uppmuntrar till samverkan mellan olika åldersgrupper och verksamheter inom kultur, skola och idrott

14.7 Verksamhetsområdet lovaktiviteter

Syftet med lovaktiviteter är att skapa gratisaktiviteter för de barn som är lediga vid olika skollov. Aktiviteterna ska vända sig till alla kommunens barn. Målet med aktiviteterna är att lediga barn ska ha något att göra, men också att skapa förutsättningar för att komma i kontakt med nya fritidsaktiviteter. För att lyckas att arrangera en variation av aktiviteter är samverkan med föreningslivet, studieförbund med flera avgörande.

³ Biblioteksplan 2022-2025 för Bollebygds kommun, Kommunfullmäktige 2022-09-22, § 94 (KS2022/102-6)

14.7.1 Utvecklingsområden och målsättning

- Tillse att det finns gratis lovaktiviteter på sport-, påsk-, sommar- och läslov/höstlov (v. 44)
- Marknadsföra de aktiviteter och arrangemang som finns på de olika lov
- Skapa förutsättningar för föreningar att arrangera lovaktiviteter

15 Uppföljning

Uppföljning och utvärdering är ett viktigt verktyg för att utveckla olika verksamheter. Genom uppföljning och utvärdering kan vi justera det som var mindre bra men också förbättra det som har varit lyckat. Uppföljning och utvärdering är en ständigt pågående process och görs med fördel under hela plantiden.

Uppföljning och utvärdering kan göras på en rad olika sätt. Grunden är dock olika former av statistik exempelvis antalet besökare på biblioteket, antalet föreningar med mera. Tyvärr kan statistik vara ganska trubbiga mått, vilket gör att analysen av siffrorna är avgörande för att kunna använda dem i ett utvecklingsarbete. Genom att använda fler statistiska mått, förbättrar det möjligheten att beskriva de olika verksamheterna på ett mer korrekt sätt.

Planen är tidsbestämd till 2026 och ska därefter revideras och utvärderas. Denna utvärdering utgör sedan ett av underlagen för en ny kultur- och fritidsplan. Ansvaret för att utvärderingen görs åligger chefen för Kultur- och fritidsenheten. Planen kommer årligen användas vid framtagandet av handlingsplaner, delårs- och årsrapporter.

Plats och tid	Tingshuset kl. 16:00-18:30
Ledamöter	Ulf Rapp (S) (vice ordförande) Lisette Vermeulen (SD) Eva Svantesson (KD) Fredrik Olofsson (C) Peter Gregorics (FR) Christina Hein (S) Tomas Bedö (M) ersätter Ingridh Anderén (M) (ordförande)
Ersättare	Jessela Veloso (SD) Emma Sutinen Andersson (L) Stefan Larsson (FR) Kent Persson (S)
Övriga närvarande	Annelie Fischer (Förvaltningschef utbildningsförvaltningen) Robert Hagström (Enhetschef kultur och fritid) Johan Berntsson (Förvaltningschef)
Utses att justera	Lisette Vermuelen (SD)
Justeringens plats och tid	Digitalt , 2022-11-23 16:00
Paragrafer	§86

Underskrifter	Sekreterare Annelie Fischer
	Ordförande Ulf Rapp
	Justerande Lisette Vermuelen (SD)

ANSLAGSBEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla 2022-11-24. Anslaget tas ner 2022-12-16. Protokollet förvaras i närarkiv hos utbildningsförvaltningen.
---------------------	---

§86

UN2022/5

Kultur- och fritidsplan 2023-2026**Beslut**

Utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget på Kultur- och fritidsplan 2023-2026 för Bollebygds kommun.

Ärendet

Utbildningsnämnden har, efter en motion i Kommunfullmäktige, fått i uppdrag att ta fram en fritidsplan för Bollebygds kommun. Kultur- och fritidschefen initierade 2019 ett arbete att ta fram en kulturplan. Dessa två områden tangerar varandra och det finns stora fördelar men att ta fram en kombinerad kultur- och fritidsplan.

Kultur- och fritidsverksamheten är i huvudsak helt frivillig för kommunerna att bedriva. Någon statlig reglering genom lagar och föreskrifter förekommer i princip inte, med undantag av bibliotekslagen. Detta gör att en kultur- och fritidsplan blir än viktigare. Kultur- och fritidsplanen baseras på kommunens vision, kommunens mål samt andra beslut som rör verksamhetsområdet kultur och fritid. Men också det workshops som genomfördes med ungdomsrådet och kommunens olika föreningar.

Kommunen är en viktig aktör och initiativtagare när det gäller utveckling av kultur och fritidsutbudet. Samverkan inom kommunens verksamheter och med medborgare, civilsamhälle, näringsliv, destinationsbolag och andra är avgörande för att utveckla kultur- och fritidsutbud i kommunen.

Barnkonsekvensanalys

Barn utgör en stor del av kultur- och fritidsplanen. Den största del av de medel som finns avsatta till föreningar, går just till olika former barnverksamhet. Genom att lyssna på barn samt ta information från de som på olika sätt företräder barn, får vi en bra grund att stå på när det gäller utformningen av kultur- och fritidsplanen. Genom att träffa både föreningar vars verksamhet till stor del vänder sig till barn samt ungdomsrådet får vi ett bra underlag till planen utifrån ett barnperspektiv samt barnets perspektiv.

Beslutsunderlag

- Förslag på kultur- och fritidsplan 2023-2026, 2022-10-24
- Tjänsteskrivelse, 2022-10-19
- Sammanställning workshop, 2022-10-24

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta förslaget på Kultur- och fritidsplan 2023-2026 för Bollebygds kommun.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker

Beslutsunderlag

- Kultur- och fritidsplan 2023-2026
- Förslag kultur- och fritidsplan 2023-2026
- Sammanfattning workshops

Skickas till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Utbildningsförvaltningen

Robert Hagström | Enhetschef kultur och fritid
0734-64 72 01 | robert.hagstrom@bollebygd.se

Kultur- och fritidsplan 2023-2026

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta förslaget på Kultur- och fritidsplan 2023-2026 för Bollebygds kommun.

Ärendet

Utbildningsnämnden har, efter en motion i Kommunfullmäktige, fått i uppdrag att ta fram en fritidsplan för Bollebygds kommun. Kultur- och fritidschefen initierade 2019 ett arbete att ta fram en kulturplan. Dessa två områden tangerar varandra och det finns stora fördelar men att ta fram en kombinerad kultur- och fritidsplan.

Kultur- och fritidsverksamheten är i huvudsak helt frivillig för kommunerna att bedriva. Någon statlig reglering genom lagar och föreskrifter förekommer i princip inte, med undantag av bibliotekslagen. Detta göra att en kultur- och fritidsplan blir än viktigare. Kultur- och fritidsplanen baseras på kommunens vision, kommunens mål samt andra beslut som rör verksamhetsområdet kultur och fritid. Men också det workshops som genomfördes med ungdomsrådet och kommunens olika föreningar.

Kommunen är en viktig aktör och initiativtagare när det gäller utveckling av kultur och fritidsutbudet. Samverkan inom kommunens verksamheter och med medborgare, civilsamhälle, näringsliv, destinationsbolag och andra är avgörande för att utveckla kultur- och fritidsutbud i kommunen.

Bakgrund

Syftet med en kultur- och fritidsplan är att ta fram en gemensam vilja och riktning för kommunens framtida arbete med kultur- och fritid. Det vill säga vilka områden, inom kultur och fritid, kommunen vill utveckla de kommande åren. Kultur- och fritidsplanen anger också kommunens målsättning med de medel som budgeteras för kultur och fritid och fungerar på så vis som ett planeringsunderlag för politiker och tjänstemän.

På utbildningsnämndens möte den 9 februari 2022 diskuterades bland annat: Vad är ”kultur” för Bollebygds kommun? - Vad är ”fritid” för Bollebygds kommun? - Vilka utmaningar står Bollebygds kommun inför när det gäller verksamhetsområdet kultur och fritid de kommande åren?

För att få en bas att utgå ifrån vid framtagandet av förslag till kultur- och fritidsplan träffade presidiet, tillsammans med Kultur- och fritidschefen, ungdomsrådet, pensionärsorganisationerna, studieförbunden samt föreningar. Målet med dessa möten har varit att lyssna in vilket behov och önskemål civilsamhället har när det gäller kultur och fritid i Bollebygds kommun. Frågor/synpunkter

som lyftes var bland annat: Vad är kultur respektive fritid för er? Vad finns det/saknas det för kultur och fritidsaktiviteter i Bollebygds kommun? Vad bör nämnden prioritera kommande år när det gäller kultur och fritid? Synpunkter som kom fram var exempelvis: brist på lokaler för vissa verksamheter/föreningar, avsaknad av kollektivtrafik (främst mellan tätorten och kransorter), lättillgänglig information om vilket föreningsutbud det finns i kommunen.

Barnkonsekvensanalys

Barn utgör en stor del av kultur- och fritidsplanen. Den största del av de medel som finns avsatta till föreningar, går just till olika former barnverksamhet. Genom att lyssna på barn samt ta information från de som på olika sätt företräder barn, får vi en bra grund att stå på när det gäller utformningen av kultur- och fritidsplanen. Genom att träffa både föreningar vars verksamhet till stor del vänder sig till barn samt ungdomsrådet får vi ett bra underlag till planen utifrån ett barnperspektiv samt barnets perspektiv.

Beslutsunderlag

- Förslag på kultur- och fritidsplan 2023-2026, 2022-10-24
- Tjänsteskrivelse, 2022-10-19
- Sammanställning workshop, 2022-10-24

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Annelie Fischer
Förvaltningschef

Robert Hagström
Enhetschef kultur och fritid

Gäller för: Kultur och fritid

Dokumentansvarig: Kultur- och
fritidschef

Dnr :

Kultur- och fritidsplan 2023 - 2026

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
SYFTE	3
MÅL	3
KULTUR OCH FRITID, VAD ÄR DET?	4
KULTUR.....	4
FRITID	4
DROGFRI KULTUR- OCH FRITID	4
KULTUR, FRITID OCH HÄLSA	5
IDROTT, KLIMAT OCH MILJÖ	5
JÄMSTÄLLDHET, JÄMLIKHET OCH MÅNGFALD	6
SAMVERKAN	6
SAMVERKAN UNGDOMSGÅRD	6
SAMVERKAN BESÖKSNÄRINGEN.....	6
SAMVERKAN SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN.....	6
SAMVERKAN SKOL OCH FÖRSKOLA.....	6
NATIONELLA OCH REGIONALA UTGÅNGSPUNKTER	7
AGENDA 2030 OCH DE GLOBALA MÅLEN	7
BARNKONVENTIONEN	7
KONVENTIONEN OM RÄTTIGHETER FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING	7
NATIONELLA KULTURPOLITISKA MÅL.....	8
UNGDOMSPOLITISKA MÅL	8
NATIONELLA IDROTTSMÅL IDROTTSRÖRELSENS - "STRATEGI 2025"	9
VÄSTRA GÖTALANDS KULTURSTRATEGI OCH REGIONAL KULTURPLAN	9
REGIONAL BIBLIOTEKSPLAN	10
KULTURPLAN BORÅSREGIONEN SJUHÄRADS KOMMUNALFÖRBUND.....	10
KULTUR- OCH FRITIDSPLANENS KOPPLINGAR TILL KOMMUNALA STYRDOKUMENT	11
BOLLEBYGD KOMMUNS VISION 2035	11
KULTUR OCH FRITIDS ÖVERGRIPANDE MÅL	12
KULTUR OCH FRITIDS VERKSAMHETSOMRÅDEN	12
VERKSAMHETSOMRÅDE ALLMÄNKULTUR	12
<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	12
VERKSAMHETSOMRÅDE STUDIEFÖRBUND	12
<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	12
VERKSAMHETSOMRÅDET BARN OCH UNGDOMSKULTUR.....	13
<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	13
VERKSAMHETSOMRÅDEN FOLKBIBLIOTEK OCH SKOLBIBLIOTEK	13
<i>Folkbibliotek</i>	13
<i>Skolbibliotek</i>	13
VERKSAMHETSOMRÅDE KULTURSKOLAN.....	14
<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	14
VERKSAMHETSOMRÅDE FRITID	14
<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	14
VERKSAMHETSOMRÅDET LOVAKTIVITETER	14
<i>Utvecklingsområden och målsättning</i>	14
UPPFÖLJNING	15

Inledning

Grunden för kulturen och fritiden är enskilda människors intresse. Alla kommunens invånare ska därför erbjudas möjlighet att få utöva, delta i och uppleva olika former av kultur och fritid. Verksamheterna ska uppmuntra och stimulera ideella krafter, stödja utvecklingen av mötesplatser och ge möjligheter till möten med det professionella. Arrangemang som till exempel bokprat, sagostunder, författarbesök, teater, föreläsningar, musikprogram, drogfria arrangemang för ungdomar och utställningar ska regelbundet anordnas.

Aktiviteter inom kultur och fritid skapar förutsättningar för delaktighet, individuell utveckling, fantasi, självständigt tänkande, empati, respekt för andra och större förståelse för omvärlden. Därför är det särskilt viktigt att alla barn och ungdomar under uppväxten regelbundet får lika möjligheter att möta ett rikt utbud av kultur och möjligheten att själva få skapa. Lika så att alla barn och ungdomar har rätt till en aktiv fritid. Kulturskolan och folkbiblioteket fungerar som en bas för att stimulera barn och unga att delta i kommunens kulturliv och har stor betydelse för barns och ungas utveckling och trivsel.

Kultur- och fritidsplanen är den första i sitt slag för Bollebygds kommun. Syftet med planen är att ange riktningen för kommunens kultur- och fritidsarbete de kommande åren. I Bollebygds kommun har utbildningsnämnden det politiska ansvaret för verksamheter inom kultur- och fritidsområdet. I enheten kultur och fritid ingår bibliotek, skolbibliotek, kulturskola, fördelning av föreningsbidrag samt föreningsutveckling.

Kultur- och fritidsverksamheten är i huvudsak helt frivillig för kommunerna att bedriva. Någon statlig reglering genom lagar och föreskrifter förekommer i princip inte, med undantag av bibliotekslagen. Med denna bakgrund är det särskilt viktigt med en antagen kultur- och fritidsplan som en kommunal målsättning för just dessa frågor. Kommunen är en viktig aktör och initiativtagare när det gäller utveckling av kultur och fritidsutbudet. Samverkan sker inom kommunens verksamheter och med medborgare, civilsamhälle, näringsliv och andra som vill utveckla ett hållbart och attraktivt kultur- och fritidsutbud som en del av arbetet med att skapa en god livsmiljö för samtliga invånare i kommunen.

Kultur- och fritidsplanen är framtagen tillsammans med utbildningsnämnden och dess presidium samt civilsamhället. Planen bygger till stor del på de workshops som genomfördes våren 2022.

Syfte

Syftet med planen är att formulera en gemensam vilja kring våra kultur- och fritidsfrågor, ta tillvara de resurser som finns i kommunen samt skapa en beredskap för framtiden och stimulera till utveckling.

Mål

Kultur- och fritidsplanen anger kommunens målsättningar för de medel som avsätts för kultur- och fritidsområdet och fungerar på så vis som planeringsunderlag för politiker och tjänstepersoner. Planen redovisar de områden som anses särskilt viktiga att vidareutveckla inom kommunens framtida kultur- och fritidssatsningar.

Kultur och fritid, vad är det?

"De färdigheter som vi behöver lära våra barn är värderingar, tro, självständigt tänkande, lagarbete och omsorg om andra. Det lär man sig inte teoretiskt. Det är därför vi ska lära våra barn sport, musik, målning, konst – för att se att vi människor är olika. Allt vi lär oss ska vara skilt från vad maskiner kan göra." Fritt översatt från Jack Ma, kinesisk grundare av Alibaba Group Holding Limited, affärsmagnat och filantrop. World Economic Forum, Davos 2018.

Kultur

Ordet kultur kommer från latinets cultura som betyder ungefär 'bearbetning', 'odling' och 'bildning' och som i sin tur härstammar från colo 'odla'. Begreppet har fått en väldigt vid betydelse och avser i vid bemärkelse all mänsklig aktivitet. Kultur har dock främst två betydelser: andlig (konstnärlig) odling eller socialt överförda levnadsmönster. Inom kulturgeografi används den bredare betydelsen som all mänsklig aktivitet.

Kultur definieras även som livsmönster till exempel språk, konst, värderingar och institutioner hos en population som överförs socialt från generation till generation. Kultur har kallats "levnadssättet hos ett helt samhälle". Som sådant inkluderar det beteendemönster, seder, klädsel, religion, ritualer, lekar, normer för lagar och moraliska system, liksom trossystem och konstarterna. Kultur refererar ofta till en universell mänsklig kapacitet för att klassificera och kommunicera erfarenheter materiellt och symboliskt. Den höga kulturella förmågan har betraktats som en definierande egenskap hos människan.

I samtal med civilsamhället definieras de kultur som mötet mellan människor, utbyte av kunskap och traditioner. Upplevelser som berikar och utvecklar oss som människor nämns också. Kulturen kan skapa förståelse mellan generationer, ursprung med mera. Kulturen kan binda oss samman, men också skapa avstånd mellan människor.

Fritid

Fritid kallas den del av dygnet och veckan som inte upptas av arbete, måltider eller sömn. Fritid är således i strikt mening all den tid som en person förfogar över själv. I praktiken är den upplevda fritiden avsevärt mindre när en stor del av tiden åtgår för hushållsarbete och resande till och från arbete eller fritidsaktiviteter. Fritidsbegreppet kom till i samband med industrialiseringen. Tidigare hade jordbrukssamhället inte innehållit tid för någon "fritid".

Föreningar med flera i Bollebygd definierar fritid som den tid man inte arbetar eller studerar. Vad fritiden är i regel självvalt, det vill säga ingen annan styr över ens fritidsaktiviteter. Vad som upplevs som fritid för en person kan upplevas som arbete/studier av en annan. "Fri tid", tid vi inte måste fylla med "måsten" eller arbete/studier.

Drogfri kultur- och fritid

För många barn är föreningen, näst efter hemmet och skolan, den viktigaste basen för en trygg uppväxt. Ledaren/tränaren är en viktig social förebild. Ledarens/tränarens förhållningssätt till bland annat alkohol och tobak kan påverka värderingar som barnen och ungdomarna bär med sig. Det är bra om ungdomarna utan att använda alkohol får lära sig prata med killar/tjejer, dansa, fira segrar, sörja förluster, vara på läger och umgås med andra. För barn och ungdomar som växer upp i en otrygg hemmiljö står ledaren/tränaren ofta för en trygghet som saknas. Föreningen ska vara en plats där barn och ungdomar ska kunna lita på de vuxna.

Alkoholen påverkar den egna upplevelseförmågan samt gruppens sammanhållning och laganda och konsumtion av alkohol ger försämrade idrottsresultat. Idrotten får stöd från samhället och i det stödet ingår det att arbeta drogförebyggande. Miljön för barn och ungdomar måste vara

trygg och säker. Berusade/bakfulla ledare eller ungdomar ökar risken för osämja, olyckor, skador eller att andra negativa händelser inträffar. Därför är det viktigt att miljön omkring föreningen är alkoholfri så långt upp i åldrarna som möjligt. Detta kan möjliggöras genom att föreningarna arbetar fram riktlinjer eller policyer om en drogfri kultur- och fritid.

Droger är substanser som är sinnesförändrande och/eller beroendeframkallande. Enligt denna definition ingår följande:

- Tobak
- Alkohol
- Narkotika
- Lättflyktiga lösningsmedel och gas (sniffning)
- Dopningspreparat (Ex. Anabola androgena steroider)
- Vissa läkemedel

Kultur, fritid och hälsa

Forskning visar på tydliga samband mellan kultur och hälsa. Kultur ger upplevelser, insikt, delaktighet och inflytande i samhället och kan på så sätt motverka och förebygga ohälsa. Positivt engagemang är en friskfaktor och möjligheter att påverka sitt liv har betydelse för hälsan. Att öka människors delaktighet, att ge medel för människor att uttrycka sin mening, att påverka, ifrågasätta och förändra är därför centralt. De levnadsvanor och mönster som grundläggs i tidig ålder följer ofta med och påverkar resten av livet. Att tidigt skapa goda kulturvanor kan därför ses som en investering i god hälsa. Kulturella aktiviteter kan fungera förebyggande och skydda mot ohälsa av olika slag, vilket är viktigt för att skapa ett åldrande med livskvalitet. Äldre människors deltagande i kulturverksamheter bidrar till ökade sociala kontaktytor och har en positiv effekt på hälsan.

All form av rörelse kan påverka vår hälsa positivt. Vi blir piggare, starkare och minnet kan förbättras. Dessutom sover vi bättre. När vi börjar träna regelbundet ökar hjärnans prestationsförmåga. Enligt nya amerikanska riktlinjer får vi också bättre impuls kontroll och mindre ångest. När vi rör på oss regelbundet minskar risken att bli sjuk i de allra flesta folksjukdomarna, exempelvis: hjärt- och kärlsjukdomar, diabetes, cancer och olika typer av benbrott.

Idrott, klimat och miljö

En av vår tids största utmaningar är att skapa ett hållbart samhälle där vår livsstil inte bidrar till negativa klimat- och miljöeffekter. Idrott kan både vara avlastande och belastande för klimat och miljö. Idrottsanläggningar och idrottsmiljöer har i många fall en positiv effekt på miljön, när det kommer till bevarande av natur- och kulturvård, samt skapande och bevarande av grönytor. Friluftsliv är klimatsmart och hållbart eftersom anläggningarna kan skapas utan större inverkan på klimat och miljö.

Till de negativa aspekterna hör anläggningars påverkan på luft, mark och vatten. Denna påverkan sker bland annat genom transporter till och från anläggningar, val av byggmaterial vid nybyggnationer, val av energikällor för drift av anläggningar och val av material för verksamheterna. Dessa negativa aspekter kan dock påverkas och minimeras genom goda och väl genomarbetade val.

Tillgången till busskommunikationer mellan kommundelarna påverkar i hög grad invånarnas tillgång till idrottsanläggningar. Om möjligheten att exempelvis att åka buss till och från aktiviteten är begränsad, medför det att bilen måste användas i större utsträckning.

Korta resor inom kommunen sker oftast mellan hemmet och affären, skolan, arbetet eller fritidsaktiviteten. Det görs dagligen många resor till och från idrottsanläggningar. Om resorna görs med bil medför det en negativ klimatpåverkan. Ett utbyggt gång- och cykelnät ökar däremot möjligheterna att gå eller cykla till idrottsanläggningarna, vilket är positivt för både miljön och hälsan.

Jämställdhet, jämlikhet och mångfald

Alla invånare har inte samma förutsättningar att vara med i de kultur- och föreningsaktiviteter som finns. Bollebygds kommun ska arbeta för att alla ska ha samma möjlighet att delta på sina villkor. Det är i mötet med andra som vi lär känna och får respekt för varandras kultur och historia.

Bredden på aktiviteter gynnar mångfalden. Möjligheten till att kunna välja fritidsaktivitet efter intresse och förutsättning medför att fler blir och kan ha en aktiv fritid. Det skapar också en mer jämställd och jämlik fritid för de som bor i kommunen.

Samverkan

En stor framgångsfaktor och god utveckling av verksamheterna inom Kultur och fritid bygger till stor del på samverkan, både internt med övriga förvaltningar och externt med föreningar, studieförbund, olika näringar med flera.

Samverkan ungdomsgård

Alla ungdomar vill eller har av olika anledningar inte möjlighet att delta i föreningslivet. Genom ungdomsgårdens verksamhet finns det en möjlighet för dem att få en aktiv fritid, ett sammanhang. Ungdomsgården har också möjlighet att fånga upp intressen bland ungdomarna och vara en del i att utveckla dessa. Samverkan mellan ungdomsgården och kultur- och fritid är viktig. Denna samverkan kan se ut på olika sätt. Exempelvis genom att skapa olika prova-på aktiviteter på ungdomsgården.

Samverkan besöksnäringen

Besöksnäringen utgör basen i att få besökare till Bollebygd. Genom att samverka med besöksnäringen, så finns möjligheten att utveckla kommunens kultur- och fritidsarbete. Samverkan kan innebära gemensamma arrangemang, projekt med mera. En samverkan som gynnar kommunen, besöksnäringen samt utbudet av kultur- och fritid i kommunen.

Samverkan samhällsbyggnadsförvaltningen

I Bollebygds kommun är det samhällsbyggnadsförvaltningen som sköter och utvecklar kommunens badplatser, idrottshallar/platser, grillplatser med mera. Detta gör att förvaltningen är en viktig part att samverka med. Kultur- och fritid sköter för uthyrningen av idrottshallar och samhällsbyggnadsförvaltningen sköter skötsel och underhåll.

Samverkan skol och förskola

Barn tillbringar en stor del av dagen i skolan eller förskolan. Detta gör att skola och förskola är viktiga parter att samverka med. Samverkan sker redan idag genom skolbiblioteken, folkbiblioteket, kulturskolan. Samverkan mellan kultur- och fritid, skola och förskola kan utvecklas på fler plan såsom exempelvis gemensamma projekt, arrangemang och gemensam kompetensutveckling.

Nationella och regionala utgångspunkter

Det finns en rad olika nationella, regionala och delregionala planer, lagar, strategier, mål med mera som kommunens ska eller bör förhålla sig till när det gäller kultur och fritid.

Agenda 2030 och de globala målen

De 17 globala målen antogs av världens ledare 2015. Målen ska bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och vara uppnådda till år 2030 i världens alla länder. Alla mål är viktiga för att skapa en hållbar utveckling, och målen är odelbara och integrerade. Flera av målen är beroende och direkt kopplade till varandra, vilket innebär att om vi bidrar till framgång för ett av målen ger det positiva effekter på andra mål.

Flera av målen har direkt eller indirekt koppling till kultur- och fritid. Flera av målen påverkar också framtida arbete. Mål som är kopplade till kultur- och fritid är bland annat:

- Mål 3: God hälsa och välbefinnande
- Mål 3: Jämställdhet
- Mål 10: Minskad ojämlikhet
- Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Barnkonventionen

Sverige ratificerade barnkonventionen 1990 och vi har haft förpliktelser att följa konventionen sedan dess. Från och med januari 2020 är FN:s konvention om barnets rättigheter även svensk lag, vilket ytterligare stärker barnets rättigheter. Konventionen definierar barn som varje människa under 18 år. Barnkonventionen talar om vilka rättigheter som borde gälla för alla barn i hela världen. Definitionen ska gälla i alla samhällen, oavsett kultur, religion, etnicitet, funktionshinder eller andra särdrag.

FN har valt ut fyra artiklar som fungerar som grundprinciper. Tillsammans formar de en attityd till barn som kan beskrivas som konventionens barnsyn.

- Artikel 2: Icke diskriminering
- Artikel 3: Barnets bästa i främsta rummet
- Artikel 6: Rätten till liv, överlevnad och utveckling
- Artikel 12: Rätten till delaktighet och inflytande

Barnkonventionens 54 artiklar skapar tillsammans en helhet. Några artiklar som berör kultur- och fritidsområdet dagligen är:

- Artikel 15: Barn har rätt att delta i föreningar och fredliga sammankomster.
- Artikel 23: Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp till att aktivt delta i samhället.
- Artikel 31: Barnet har rätt till lek, vila, fritid och rekreation samt fritt delta i det kulturella livet.

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har alla rätt att leva ett självständigt liv och delta i samhället på lika villkor. Funktionshinderspolitiken handlar om att skapa ett samhälle med full delaktighet och att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning.

Främst berörs kultur- och fritidsverksamheten av: artikel 9, Tillgänglighet. Artikeln belyser att ändamålsenliga åtgärder görs för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får tillgång på lika villkor som andra till den fysiska miljön, till transporter, till information och kommunikation, innefattande informations- och kommunikationsteknik. Samt artikel 30,

Deltagande i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott. Vilket innebär att personer med funktionsnedsättning ska på lika villkor som andra delta i kultur och idrottslivet och ska vidta alla ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning möjliggör tillgång till exempelvis teatrar, bibliotek, idrottshallar med flera.

Kommunens ska vidta ändamålsenliga åtgärder för att personer med funktionsnedsättning ska få möjlighet att utveckla och använda sin kreativa, artistiska och intellektuella förmåga, inte endast i eget intresse utan även för samhällets berikande.

För att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att på lika villkor som andra delta i rekreations- och fritidsverksamhet och idrott, ska kommunen bland annat uppmuntra och främja deltagande i största möjliga utsträckning. Säkerställa att personer med funktionsnedsättning har möjlighet att organisera, utveckla och delta i idrott och rekreation som är särskilt anpassade för personer med funktionsnedsättning samt att säkerställa att barn med funktionsnedsättning har lika möjligheter som andra barn att delta i lek, rekreation, fritidsverksamhet och idrott.

Nationella kulturpolitiska mål

De nationella kulturpolitiska målen beslutades av riksdagen 2009. Målen ska styra den statliga kulturpolitiken men ska även kunna vägleda kulturpolitiken i kommuner och regioner. Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- Främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- Främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- Främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- Främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- Särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur

Ungdomspolitiska mål

Ungdomspolitikens mål är att alla ungdomar mellan 13 och 25 år ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Med goda levnadsvillkor menas att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor med utgångspunkt i ungdomars rätt att komma i åtnjutande av de mänskliga rättigheterna såsom de uttrycks i grundlagarna och i Sveriges konventionsåtaganden på området. Individen ska ha tillgång till utbildning, arbete, bostad, hälsa, trygghet, kultur, fritid, sitt språk, möjlighet till delaktighet och inflytande samt ett liv fritt från diskriminering.

Med makt att forma sina liv menas att alla ungdomar ska kunna bli delaktiga och inkluderas utifrån sina olika förutsättningar, önskemål och behov, att alla ungdomar oberoende av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder har samma möjligheter till utveckling och att kunna vara självständiga, göra självständiga val och kunna ta ansvar för sina handlingar.

Med inflytande över samhällsutvecklingen menas att det ska vara en uttalad målsättning att ungdomar ska finnas med i samhällsbygget och att ungdomar har en uttalad rätt till inflytande. Ungdomars kunskaper, erfarenheter och värderingar måste tas tillvara som en resurs och beaktas för att en hållbar samhällsutveckling ska uppnås.

Nationella idrottsmål Idrottsrörelsens - "Strategi 2025"

Riksidrottsförbundet har antagit en vision för idrottens utveckling och en strategi för genomförande. Idrottspolitiken ska sträva efter att uppmuntra och ge möjligheter till barns, ungdomars och vuxnas motion och idrott i syfte att främja en god folkhälsa. En viktig utgångspunkt för politiken är att alla oavsett ålder, kön, sexuell läggning samt social, etnisk och kulturell bakgrund och eventuell funktionsnedsättning ska vara lika välkomna i den idrottsliga gemenskapen.

Syftet med strategin är att skapa en hållbar och långsiktig utveckling för idrotten att anpassa idrottsrörelsen till dagens förutsättningar. Strategin har även utvecklats för att komma till rätta med faktorer inom idrottsrörelsen som bidragit till exkludering, till exempel tävlingsmoment, tidiga elitsatsningar och bristande jämställdhet. Arbetet handlar om att öka demokratiseringen inom idrottsrörelsen och göra den tillgänglig för alla.

Förändringen innebär att alla oavsett ålder och ambitionsnivå har möjlighet att idrotta i förening under hela livet. I den förändrade idrottsrörelsen finns en koppling mellan bredd- och elitidrott men verksamheten kompletteras med en utvecklad verksamhet för människor under hela livet. Den nya idrottsrörelsen kan därför illustreras som en rektangel. Utvecklingen kännetecknas av, så många som möjligt, så länge som möjligt i en så bra verksamhet som möjligt.

Idrottsrörelsen har beslutat om fem övergripande mål inom fyra strategiska områden:

- Livslångt idrottande
 - Svensk idrott ska vidareutveckla verksamheten så att barn, unga, vuxna och äldre väljer att idrotta i förening under hela livet.
 - Svensk idrott ska nå fler idrottsliga framgångar internationellt.
- Idrottens värdegrund är vår styrka
 - Alla lever och leder enligt svensk idrotts värdegrund.
- Idrott i förening
 - Svensk idrott ska vidareutvecklas, samverka med andra aktörer och ge goda möjligheter att idrotta i förening
- Idrotten gör Sverige starkare
 - Idrottsrörelsen är en ännu starkare samhällsaktör.

Målen bygger på varandra. För att nå målet om livslång idrott i förening, behöver svensk idrott stärka arbetet med värdegrunden och vidareutveckla föreningsidrotten genom att sätta fokus på engagemang och medlemskap. Sammantaget kommer det att göra Sverige starkare.

Västra Götalands kulturstrategi och regional kulturplan

Kulturstrategin styr, tillsammans med Regionfullmäktiges årliga budget, Västra Götalandsregionens satsningar inom kulturområdet 2020–2023. Kulturstrategin fungerar som vägledning för de organisationer som möjliggör och utvecklar kulturen i Västra Götaland. Kulturstrategin samspelar med Västra Götalandsregionens övergripande styrdokument för visionen om ett gott liv i Västra Götaland.

Kulturplanen visar Västra Götalandsregionens prioriteringar för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen. Den är ett verktyg för dialog och samverkan med myndigheter, kommuner och kommunalförbund samt aktörer inom de konst- och kulturområden som ska utvecklas. Den fungerar också som grunden för Västra Götalandsregionens förhandlingar om statliga medel via kultursamverkansmodellen.

Fem perspektiv är vägledande för Västra Götalandsregionens kulturpolitik. Tillsammans ska de fem perspektiven bidra till att invånarna i Västra Götaland kan delta i ett kulturliv som rör och berör just dem:

- Demokratisk öppenhet
- Konstnärlig kvalitet
- Social relevans
- Ekonomisk potential
- Regional profilering

För att de vägledande perspektiven ska bli verklighet är fem strategiska områden av särskild vikt. De samspelar med de globala megatrenderna och Västra Götalandsregionens utvecklingsuppdrag:

- Vidga deltagandet
- Gynna nyskapande
- Utveckla kapaciteter
- Nyttja tekniken
- Öka internationaliseringen

Regional Biblioteksplan

Kommuner och regioner ska enligt bibliotekslagen (2013:801, 17§) anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Västra Götalandsregionens regionala biblioteksplan identifierar prioriterade utvecklingsområden och strategiska inriktningar. Planen är styrande för den regionala biblioteksverksamheten och vägledande för kommunala biblioteksplaner.

Dessutom ger den underlag för att stärka samverkan mellan biblioteken för att förverkliga visionen om Det goda livet. Den regionala biblioteksplanen är en del av Kulturstrategi Västra Götaland – och regional kulturplan 2020–2023.

Prioriteringar inom den regionala biblioteksplanen:

- Öka möjligheterna för likvärdig tillgång till information, kultur och kunskap genom att bidra till bred samverkan mellan bibliotek och andra samhälleliga aktörer samt främja utveckling av bibliotekens arbetsmetoder
- Främja ökat läsande genom att synliggöra och utveckla bibliotekens läsfrämjande arbete för att inspirera till läsupplevelser, stärka litteraturens ställning och öka läs- och språkförståelsen
- Främja invånarnas digitala kompetens och medie- och informationskunnighet samt stärka invånarnas tillgång till biblioteksverksamhet genom riktade fortbildningsinsatser och ökad samverkan gällande bibliotekens infrastruktur
- Skapa bättre förutsättningar för människors livslånga lärande genom att medverka till fler gemensamma mötesplatser och projekt för biblioteken samt att främja utveckling av arbetsätt

Kulturplan Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund arbetar för kommunernas gemensamma intressen och utvecklar gränsöverskridande samarbeten. De kommuner som samverkar är Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Varberg och Vårgårda. Varbergs kommun samverkar inte med Boråsregionen inom ramen för Kultursamverkansmodellen. Kommunalförbundet arbetar med frågor som berör tillväxt och regional utveckling, infrastruktur och transporter, kultur, miljö, samhällsplanering, utbildning samt social välfärd och hälsa. Målet är att skapa gränsöverskridande möten och främja samverkan, innovation och nytänkande.

Samarbetet har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv och har som mål att stärka Sjuhärad som ett bra område att bo, arbeta och leva i. Boråsregionen och Västra Götalandsregionen tecknar årligen en överenskommelse om samverkan och finansiering för att tillsammans uppfylla målen i den regionala utvecklingsstrategin VG2020 och Kulturstrategi Västra Götaland. Enligt överenskommelsen finansierar Västra Götalandsregionens kulturnämnd del av en tjänst för delregional kultursamverkan samt medel till kulturutvecklingsprojekt som ska skapa delregionalt mervärde, stärka den kulturella infrastrukturen och stärka samverkan med övriga tillväxtområden.

Kommunerna i Boråsregionen lyfte fem prioriterade områden för kultursamverkan:

- Bibliotek och läsfrämjande
- Kulturskolan
- Offentlig konst och gestaltad livsmiljö
- Platsutveckling och besöksnäring
- Folkbildning och civilsamhälle

Kultur- och fritidsplanens kopplingar till kommunala styrdokument

Kommunfullmäktiga har delegerat ansvaret gällande kultur- och fritid till utbildningsnämndens. I nämndens reglemente står det bland annat "Utbildningsnämnden är huvudman för kommunens bibliotek enligt bibliotekslag (2013:801). Utbildningsnämnden ska samarbeta med i kommunen verksamma föreningar och organisationer samt inom ramen för av fullmäktige beviljade anslag och fastställda normer fördela bidrag till föreningar och organisationer".

Utbildningsnämnden de ansvarar för:

- Kulturverksamheten i kommunen
- Kulturskolan,
- Registrering enligt 6 kap. 9 § spellag (2018:1138).

Enheten Kultur- och fritid styrs även av Biblioteksplanen för Bollebygds kommun samt Riktlinjer för kommunens stöd till föreningar.

Bollebygd kommuns vision 2035

Bollebygd är en kommun under utveckling och tillväxt. Här bor 12 000 invånare.

Leva och bo i Bollebygds kommun.

Här får du en by- och småstadskänsla. Det finns bostäder för alla och i hela kommunen. Närheten, oavsett om det är till stad, flygplats eller natur, är påtaglig. Vi har vatten och luft av god kvalitet, vackra dalgångar och blandad skog. Kraften vi får från naturen ger oss livskvalitet. Detta bevarar vi för kommande generationer. En av kommunens många fördelar är att alla känner alla. Det är enkelt att samtala med varandra – invånare, politiker och kommunens anställda. Kommunen genomsyras av öppenhet, tillgänglighet och delaktighet. Samtal och det goda mötet är förutsättningen för bra relationer och tryggheten i vår kommun. Här lever vi tryggt och säkert. Närheten till varandra skapar tillit och samhörighet. Vi är engagerade och bryr oss om kommunens framtid. Här finns mötesplatser, kultur och fritidsaktiviteter för alla. Kommunen stöttar och uppmuntrar civilsamhällets initiativ och dess engagerade ledare. Här trivs vi och lever gott!

Arbeta och verka i Bollebygds kommun.

Här finns goda förutsättningar för ett rikt näringsliv både på landsbygden och i tätorterna med kreativa och innovativa företagare. Kunskap, engagemang och entreprenörsanda skapar förutsättningar för en hållbar kommun där idéer utvecklas. Våra skolor i toppklass utbildar framtidens företagare och medarbetare. Satsningar på hela utbildningskedjan lägger grunden för

en kommun präglad av kunskap, innovation och kreativitet. Oavsett om du åker inom, till eller från kommunen kan du göra det på ett säkert och hållbart sätt. Utbyggda gång- och cykelvägar och en väl fungerande kollektivtrafik gör det enkelt ta sig till skola, arbete, aktiviteter och rekreation. Bollebygd är en attraktiv kommun för besökare. Vår natur, närhet till sjöar och utbudet av aktiviteter erbjuder något för alla att uppleva och välkomnar gäster från när och fjärran. I samverkan går vi framåt!

Kultur och fritids övergripande mål

Bollebygds kommun ska vara en kommun som erbjuder förutsättningar för ett jämlikt och berikande kultur- och fritidsutbud för hela befolkningen i livets alla skeden.

Kultur och fritids verksamhetsområden

I kultur- och fritids verksamhetsområden ingår bland annat allmäncultur, barnkultur, kulturskola, folkbibliotek, lovaktiviteter och föreningsliv. I uppdraget finns också skolbibliotek. Flera av verksamhetsområdena kräver samverkan med andra aktörer såsom: andra kommunala verksamheter, region- och delregion, civilsamhället med flera.

Verksamhetsområde allmäncultur

Ett brett kulturutbud skapar mångfald, bildning och bidrar till ett mer jämlikt, demokratiskt, socialt och hållbart samhälle. Kommunen själva har inte möjlighet att tillskapa bredden av allmäncultur, vilket i sin tur gör att kommunen är beroende av civilsamhället. Genom att exempelvis utveckla kulturskolan, tillskapa kulturaktiviteter för både barn och vuxna, stödja kulturföreningar, stödjade studieförbund, så breddas utbudet av allmäncultur i kommunen. Varje år delar kommun ut ett kulturstipendium till en enskild person, grupp eller förening som belöning för värdefull insats inom kulturområdet. Stipendium ska utgå som belöning för värdefull insats eller som uppmuntran och hjälp till utbildning.

Utvecklingsområden och målsättning

- Förbättra informationen om vilka kulturaktörer, kulturarrangemang med mer som finns i kommunen
- Möjliggöra för fler kulturarrangemang
- Samverka med närliggande kommuner och regioner när det ex. gäller arrangemang, projekt mm.
- Utveckla och marknadsföra kommunens kulturstipendium
- Stödja och utveckla samarbete med kulturföreningarna
- Uppmuntrar till samverkan mellan olika åldersgrupper och verksamheter inom kultur, skola och idrott.

Verksamhetsområde studieförbund

Att genom ekonomiskt stöd till och samverkan med studieförbunden ge kommuninvånarna möjlighet att delta i dessas verksamhet. Att ge möjlighet att i demokratiska former bedriva och främja folkbildning och kulturverksamhet av god kvalitet till flickor och pojkar, kvinnor och män i kommunen, utifrån respektive studieförbunds idéburna profil.

Utvecklingsområden och målsättning

- Utveckla samverkan med studieförbunden
- Stöd till studieförbund som är verksamma i kommunen

Verksamhetsområdet barn och ungdomskultur

Barnkonventionen framhåller barn och ungas rätt till, samt likvärdiga möjligheter att delta i, det kulturella och konstnärliga livet. Detta gäller alla barn, oberoende av bostadsort, socioekonomiska sammanhang, funktionsvariation eller etnicitet. Därför är det ett viktigt demokratiskt uppdrag att alla barn i Bollebygd kommun ska få ta del av kulturella upplevelser.

Genom samverkan mellan kultur- och fritid och utbildningsförvaltningen arbetar Bollebygd kommun med att göra kultur till en del av barn och ungas vardag. Kommunens barn får ta del av kulturupplevelser inom förskolan och skolan samt på fritiden på exempelvis biblioteket och på ungdomsgården. Målgruppen ska erbjudas bred tillgång till olika konstnärliga uttryck och möjlighet att få uppleva professionell kultur, själva få vara delaktiga och lära sig att använda kreativiteten som ett verktyg i vardagen. Bollebygd kommun samarbetar med regionala och delregionala institutioner och det lokala föreningslivet för att skapa kultur för barn och unga.

Utvecklingsområden och målsättning

- Erbjudna tillgång till kostnadsfri scenkonst/kultur för barnfamiljer ett par gånger per termin
- Erbjudna kommunens barn kulturupplevelser via förskola/skola utifrån kommunens årshjul för kultur i skolan.
- Marknadsföra samtliga event och göra verksamheten känd för målgruppen och dess nyckelpersoner.
- Öka barn och ungas möjligheter till påverkan och delaktighet i det kulturutbud som erbjuds i kommunen i enlighet med barnkonventionen.

Verksamhetsområden folkbibliotek och skolbibliotek

Folkbibliotek

Biblioteket är kommunens mest besökta institution och ett viktigt informationscentrum för kommunens invånare, fritidsboende och turister. Verksamheten arbetar utifrån att biblioteket ska vara en mötesplats där alla människor oavsett ålder, etnisk bakgrund, kön, funktionsvariationer, utbildning och ekonomi har tillgång till litteratur, information, kunskap och kulturupplevelser. Enligt bibliotekslagen (2019:961) ska varje kommun anta en biblioteksplan. I biblioteksplanen ska bibliotekets mål och riktning beskrivas samt hur biblioteket ska arbeta med dessa målgrupper och prioriterade gruppen.

Bollebygds kommun har ett huvudbibliotek i tätorten och en filial med meröppet i Töllsjö. Det finns också skolbibliotek på de kommunala skolorna. Beskrivning av bibliotekets uppdrag, utvecklingsområden och målsättning finns i Biblioteksplanen för Bollebygds kommun.

Skolbibliotek

Skolbiblioteken är också en del av det allmänna biblioteksväsendet. I Skollagen understryks att eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. (2 kap. 36§) I Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 tydliggörs att skolbiblioteket är rektors ansvar. Dessutom betonas vikten av kunskaper i informationssökning och källkritiskt förhållningssätt för eleverna och här skiljer sig uppdraget mellan folkbibliotek och skolbibliotek åt. Likaså vänder sig ett skolbibliotek till elever och lärare på skolan och är en del av det pedagogiska arbetet. Ett skolbibliotek är inte ett öppet offentligt bibliotek.

Verksamhetsområde kulturskolan

Kulturskolan är en viktig resurs för barn och ungas kulturella utveckling och är en mötesplats för unga som är intresserade av musik, teater eller andra kulturella uttryck. Bollebygds kommun har ett ekonomiskt samarbete med Härryda kommuns kulturskola. Genom avtal med Härryda kommun, driver de kulturskolan i kommunen. Kulturskolan erbjuder olika typer av verksamhet på respektive skola.

Utvecklingsområden och målsättning

- Marknadsföra kulturskolan, så att fler barn och unga väljer att delta i kulturskolans verksamhet
- Utbudet på kulturskolan ska spegla de önskemål som finns
- Möjliggöra för fler att delta i kulturskolans verksamhet
- Utveckla kulturskolans utåtriktade verksamhet
- Utveckla samverkan mellan kulturskolan och andra verksamheter inom kommunen

Verksamhetsområde fritid

Bollebygd kommun har ett starkt föreningsliv med tydlig lokal förankring som erbjuder invånarna en bredd i form av olika aktiviteter. Bollebygd kommun avser med föreningsstödet att ge föreningarna möjlighet att driva sina verksamheter vilket ska stärka både föreningarna, den enskilde invånaren som kommunen som helhet. Genom ett anpassat och uppdaterat föreningsstöd avser Bollebygd kommun först och främst att stödja barn- och ungdomsföreningarna i deras verksamheter. Det kommunala stödet till föreningslivet ska utgå från barnkonventionen där barnens bästa sätts i centrum. Föreningsstödet syftar även till att skapa förutsättningar för en levande landsbygd och en jämställd och jämlik kommun.

Utvecklingsområden och målsättning

- Stödja föreningar i marknadsföring, så att fler hittar till föreningarnas verksamheter
- Utveckla kommunens föreningsråd
- Säkerställa att det ekonomiska stödet till föreningarna fördelas rättvist
- Säkerställa att det ekonomiska stödet till föreningarna är kända
- Stödja utvecklingen av föreningarna
- Möjliggöra för att fler föreningar bildas
- Skapa förutsättningar för att barn och unga ska få en trygg och drogfri fritid
- Uppmuntrar till samverkan mellan olika åldersgrupper och verksamheter inom kultur, skola och idrott

Verksamhetsområdet lovaktiviteter

Syftet med lovaktiviteter är att skapa gratisaktiviteter för de barn som är lediga vid olika skollov. Aktiviteterna ska vända sig till alla kommunens barn. Målet med aktiviteterna är att lediga barn ska ha något att göra, men också att skapa förutsättningar för att komma i kontakt med nya fritidsaktiviteter. För att lyckas att arrangera en variation av aktiviteter är samverkan med föreningslivet, studieförbund med flera avgörande.

Utvecklingsområden och målsättning

- Tillse att det finns gratis lovaktiviteter på sport-, påsk-, sommar- och läslov (v. 44)
- Marknadsföra de aktiviteter och arrangemang som finns på de olika lov
- Skapa förutsättningar för föreningar att arrangera lovaktiviteter

Uppföljning

Uppföljning och utvärdering är ett viktigt verktyg för att utveckla olika verksamheter. Genom uppföljning och utvärdering kan vi justera det som var mindre bra men också förbättra det som har varit lyckat. Uppföljning och utvärdering är en ständning pågående process och görs med fördel under hela plantiden.

Uppföljning och utvärdering kan göras på en rad olika sätt. Grunden är dock olika former av statistik exempelvis antalet besökare på biblioteket, antalet föreningar med mera. Tyvärr kan statistik vara ganska trubbiga mått, vilket gör att analysen av siffrorna är avgörande för att kunna använda dem i ett utvecklingsarbete. Genom att använda fler statistiska mått, förbättrar det möjligheten att beskriva de olika verksamheterna på ett mer korrekt sätt.

Planen är tidsbestämd till 2026 och ska därefter revideras och utvärderas. Denna utvärdering utgör sedan ett av underlagen för en ny kultur- och fritidsplan. Ansvar för att utvärderingen görs åligger chefen för Kultur- och fritidsenheten. Planen kommer årligen användas vid framtagandet av handlingsplaner, delårs- och årsrapporter.

Sammanfattning av möte med föreningar, pensionärsorganisationer, studieförbund samt ungdomsråd

Vad betyder ordet "kultur" för er?

- Förhållningssätt livsfilosofi
- Livet
- Allt är kultur även idrott
- Får människor att växa
- Upplevelse som berikar
- odling=kultur
- biblioteket
- Större än vad vi är
- Kyrkan är en del av kultur
- Göra och betrakta
- Förenar folk
- Skapar möten mellan människor
- Samspel mellan lag och publik är kultur
- Kultur i förening, bemötande, "ser saker på samma sätt"
- Ledarskap
- Nästa allt
- Pensionär kulturbärare
- Vidareförs/dela gamla kulturer. Vad har gjorts i generationer.
- Skapa förståelse mellan generationer
- Kultur via musiken samma låter men på nytt sätt
- Invandrare gör att kulturerna förändras/berikas genom ex. mat, idrott mm.
- Vet inte vad det innebär!
- Konst
- Fritidsaktiviteter
- Religion och etnicitet, olika sätt människor lever etc.
- "kultur" är mer eller mindre hur någon person betar sig, tänker och dennes ideologier
- Olika kultur i olika grupper.

Vad betyder ordet "fritid" för er?

- Egenvalda aktiviteter
- Fri tid, tid vi inte måste fylla.
- Glädje och lust
- Sport allt från elit till att bara har roligt
- Generationssporter är viktiga

- Inte behöva arbeta och inte sova, äta
- Läsa
- Aktiv fritid
- Tycka om det. Odla intressen
- Intressestyr
- Umgås med vänner
- Fritid tjänar man inga pengar
- Det man gör när man inte jobbar
- Fritid är enklare att definiera betydelse, medans kultur är en väldigt "brett" begrepp.

Vad finns det för kultur- och fritids utbud i Bollebygd idag?

- Mer än vad som finns information om på hemsidan
- Aktiva föreningar i kommunen
- Kyrkan
- Byalaget
- Fint bibliotek
- Hembygdsgrd
- Natur (vatten, skog mm)
- Arkiv
- Olika mötesplatser
- Konsthallar
- Ungdomsgården
- Epa/a-traktor, fordon organiserar sig själv
- Schack
- Programmering

Vad saknar ni?

- Göra kultur med lättillgänglig
- Information om vad som finns (gärna att den går ut varje år till hushållen)
- Simhall
- Kulturhus
- Idrottsanläggning både inomhus och utomhus. Där alla kan samlas både kultur och fritid
- Tillgängligt
- Plats för publik
- Fler stora hallar ex. Töllsjö och Olsfors
- Bussförbindelser mellan orterna
- Lokaler anpassade efter verksamhet
- Bio
- Finns inget när gården inte är öppen

Hur kan vi få fler Bollebygdsbor att vara aktiva på sin fritid?

- Cykelbanor till kransorterna
- Vill man vara aktiv?
- Tillgängligheten är mycket viktig
- Låga medlemsavgifter
- Information om vad som finns ”att göra” i Bollebygd
- Möjlighet för föreningar att informera om att de finns och vad de gör
- Utegymp
- Gemensamma aktiviteter

Övriga synpunkter tankar om kommande kultur- och fritidsplan

- Behöver inte kosta tex. sätta upp en soptunna
- Olsfors på kartan
- Hur gör vi för att lösa en äldre befolkning
- Möte med kommun
- Lagförslag KPR?
- Feriearbete i föreningslivet? Även på vintern?
- Information kväll om arvsfonden
- Hjälp med administration. Att föreningen kan ”köpa” tid för att hjälp
- Andra former av förningar. Paraplyförening?

Sammanställt av

Robert Hagström
Kultur- och fritidschef

12. Avgifter för stöd och service till äldre och
personer med funktionsnedsättning
KS2022/324

§11

KS2022/324

Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning. De nya avgifterna träder i kraft 2023-03-01 och ersätter då tidigare beslutade avgifter (KS2021/319).

Ärendet

Socialnämnden har i uppdrag att årligen föreslå justerade avgifter samt nivåer för maxtaxa och minimibelopp i enlighet med de principer som framgår av styrdokumentet ”Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning”. Socialförvaltningen har justerat avgifterna enligt dessa principer och förslag till nya avgifter för år 2023 framgår av avgiftstabellen för år 2023. Enligt beslut KS2021/319, § 1, så ska tillämpningsanvisningen och avgiftstabellen delas i olika ärenden varav avgiftstabellen skickas vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Följande förändringar har gjorts:

- Maxtaxan och minimibeloppen baseras på procent av prisbasbelopp och har därmed räknats upp.
- Avgifter som baseras på prisbasbeloppet räknas upp utifrån 2023 års prisbasbelopp 52 500 i enlighet med tidigare beslut.
- Avgifter för mat har uppräknats genom beslut i samhällsbyggnadsnämnden.

Socialnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2022-12-15, § 129, och föreslår kommunfullmäktige att anta avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning. De nya avgifterna träder i kraft 2023-03-01 och ersätter då tidigare beslutade avgifter (KS2021/319).

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker socialnämndens förslag; Kommunfullmäktige antar avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning. De nya avgifterna träder i kraft 2023-03-01 och ersätter då tidigare beslutade avgifter (KS2021/319).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §12 KSAU Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning
- Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2023(SN2022108-2)
- §129 SN Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2023(SN2022108-3)
- Bilaga; Tillämpningsanvisning antagen av socialnämnden 2022-12-15, § 130

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Avgifter 2023 för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Allmänt om avgifter enligt socialtjänstlagen, SoL, och hälso- och sjukvårdslagen, HSL	3
2.1. Maxtaxa	3
2.2. Förbehållsbelopp och avgiftsutrymme	3
2.3. Minimibelopp	4
3. Allmänt om avgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	4
4. Avgifter stöd och service år 2023	5
4.1. Avgifter för särskilt boende.....	5
4.2. Avgifter för ordinärt boende.....	5
4.3. Avgifter för hälso- och sjukvårdsinsatser.....	5
4.4. Avgifter vid insatser enligt LSS	5
4.5. Övrigt.....	5

1. Inledning

Det här dokumentet innehåller de avgifter Bollebygds kommun tar ut i samband med insatser enligt socialtjänstlagen (SoL 2001:453), hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS 1993:387). Avgifterna revideras årligen främst med stöd av:

- Socialstyrelsens meddelandeblad: Uppgifter för beräkning av avgifter för äldre- och handikappomsorgen (årlig utgivning)
- Prisbasbeloppet¹ (årlig justering)
- Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader per månad (årlig utgivning)

2. Allmänt om avgifter enligt socialtjänstlagen, SoL, och hälso- och sjukvårdslagen, HSL

Kommunens möjligheter att ta ut avgifter inom vård och omsorg regleras i socialtjänstlagen 8 kap. samt i 17 kap. hälso- och sjukvårdslagen. Flera av de avgifter som kommunen tar ut ska anpassas efter den enskildes avgiftsunderlag. Det gäller avgifter för hemtjänst, dagverksamhet, bostad i särskilt boende och kommunal hälso- och sjukvård. Av lag följer att dessa avgifter måste vara skäliga och får inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp). När avgifterna fastställs ska kommunen dessutom försäkra sig om att omsorgstagarens make/maka eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation. Lagen reglerar även den högsta avgiften kommunen får ta ut. Detta kallas maxtaxa vilken ändras årligen utifrån prisbasbeloppet.

Vissa andra avgifter, exempelvis avgifter för kost och förbrukningsvaror som tillhandahålls av kommunen, omfattas inte av maxtaxan. Dessa avgifter tillkommer utöver maxtaxan.

2.1. Maxtaxa

Den avgift kommunen tar ut för särskilt boende, hemtjänst, korttidsboende, trygghetslarm, dagverksamhet och kommunal sjukvård får högst uppgå till en tolfedel av 0,5392 prisbasbelopp. För år 2023 är maxtaxan 2 359 kronor per månad. Det är alltså den högsta kostnaden en enskild kan ha för de insatser som omfattas av maxtaxan.

2.2. Förbehållsbelopp och avgiftsutrymme

Avgifter som tas ut med stöd av socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen får inte vara högre än att den enskilde har pengar kvar till personliga behov och andra normala levnadskostnader. Med hjälp av förbehållsbeloppet (minimibelopp och boendekostnad) och uppgifter om inkomst görs en beräkning av hur stort den enskildes avgiftsutrymme är. Avgiften kan därför reduceras med hänsyn till den enskildes ekonomiska situation. Om det inte finns något avgiftsutrymme tas ingen avgift ut.

¹ Prisbasbeloppet fastställs av regeringen och justeras varje år. De belopp som anges i dokumentet är beräknande utifrån det aktuella prisbasbeloppet 2023 (52 500 kronor).

Så här beräknas avgifterna:

- + Nettoinkomst per månad
- + Bostadstillägg/bostadsbidrag
- Boendekostnad per månad
- Minimibelopp per månad
- = Avgiftsutrymme i kronor/månad

2.3. Minimibelopp

Minimibeloppet anges i 8 kap. 7 § socialtjänstlagen och räknas om årligen utifrån prisbasbeloppet.

Minimibeloppet 2023 är för personer 61 år eller äldre

- ☀ 6 470 kronor per månad för ensamstående
- ☀ 5 279 kronor per månad för sammanlevande makar och sambor

Minimibeloppet 2023 är för personer 60 år eller yngre

- ☀ 7 117 kronor per månad för ensamstående
- ☀ 5 807 kronor per månad för sammanlevande makar och sambor

För personer i åldersintervallet 19-60 år gäller ett generellt förhöjt minimibelopp om 10 %. Personerna i denna åldersgrupp är i många fall yngre personer med funktionsnedsättning vilka normalt sett har högre levnadsomkostnader än äldre personer.

3. Allmänt om avgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

Utgångspunkten är att stöd och service som ges enligt LSS ska vara avgiftsfri. I anslutning till en insats enligt LSS § 9 punkterna 1-10, får kommunen dock ta ut skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter (18-20 §§ lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, och 5-6 §§ förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade). Avgifterna ska vara skäliga och får inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska dessutom se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Av lagens förarbeten framgår att kommunen får ta ut avgifter för måltider som serveras i samband med insatser enligt LSS. Avgifterna får tas ut enligt de grunder som kommunen bestämmer och som bygger på skälighet och kommunens självkostnad (SKL cirkulär 1994:49).

4. Avgifter stöd och service år 2023

4.1. Avgifter för särskilt boende

Särskilt boende, omvårdnad och service	2 359 kronor per månad (maxtaxa)
Matabonnemang särskilt boende	4 200 kronor per månad
Sondnäring	50 kronor per dygn (1 500 kronor per månad)
Förbrukningsvaror	130 kronor per månad

4.2. Avgifter för ordinärt boende

Hemtjänst	247 kronor per beslutad timma
Trygghetslarm	219 kronor per månad
Installation av trygghetslarm	200 kronor som engångsavgift
Avgift för borttappat larm	1000 kronor som engångsavgift
Matavgift vid matdistribution	67 kronor per portion
Dagverksamhet	74 kronor per tillfälle (för deltagare som deltar halvdagar debiteras halva avgiften)
Matavgift vid dagverksamhet	67 kronor per portion
Avlösning	Avgiftsfritt upp till 12 timmar/månad, därefter motsvarande avgift som hemtjänst
Korttidsboende/växelvård	79 kronor per dygn
Måltidsavgift korttidsboende/växelvård	140 kronor per dygn

4.3. Avgifter för hälso- och sjukvårdsinsatser

Hemsjukvård	361 kronor per månad
-------------	----------------------

4.4. Avgifter vid insatser enligt LSS

Mat under korttidsvistelse och korttidstillsyn	Genomsnitt av Konsumentverkets referensvärden för livsmedelskostnader för åldersintervallerna 0-5 år, 6-13 år, 14-17 år och 18-60 år.
Bostad med särskild service för ungdomar under 18 år	Enligt riktlinjer för handläggning av föräldrars ersättningskyldighet för placerade barn
Mat i bostad med särskild service för vuxna - gruppboende (gemensam hushållskassa)	2500 kronor per månad
Förbrukningsvaror gruppboende	130 kronor per månad

4.5. Övrigt

Annat bistånd	247 kronor per beslutad timma (samma som hemtjänst)
Flyttstädning	Avgift som den timkostnad som upphandlat företag fakturerar kommunen.
Resor i kommunens fordon (vid t.ex. aktivitetsresor)	25 kronor per mil fördelat på antal resande (ej personal)

§129

SN2022/108

Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2023

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning.

De nya avgifterna träder i kraft 2023-03-01 och ersätter då tidigare beslutade avgifter (KS2021/319).

Ärendet

Kommunfullmäktige gav 2021-04-29, § 52, socialnämnden i uppdrag att årligen justera avgifter samt nivåer för maxtaxa och minimibelopp i enlighet med de principer som framgår av styrdokumentet ”Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning”. Socialförvaltningen har nu justerat avgifterna enligt dessa principer och förslag till nya avgifter för år 2023 framgår av avgiftstabellen för år 2023.

Enligt beslut KS2021/319 §1 så ska tillämpningsanvisningen och avgiftstabellen delas i olika ärenden varav avgiftstabellen skickas vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Följande förändringar har gjorts i dokumentet:

- Maxtaxan och minimibeloppen baseras på procent av prisbasbelopp och har därmed räknats upp.
- Avgifter som baseras på prisbasbeloppet räknas upp utifrån 2023 års prisbasbelopp 52 500 i enlighet med tidigare beslut.
- Avgifter för mat har uppräknats genom beslut i samhällsbyggnadsnämnden.

Barnkonsekvensanalys

Barn kan påverkas direkt och indirekt genom att vissa avgiftsbelagda insatser omfattar barnet själv eller mer indirekt genom deras vårdnadshavare. Barn som potentiellt kan påverkas har inte fått uttrycka sina åsikter om avgifterna. Hänsyn till barns bästa tas dock i de enskilda ärendena som hanteras av socialnämnden.

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning.

De nya avgifterna träder i kraft 2023-03-01 och ersätter då tidigare beslutade avgifter

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

(KS2021/319).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Avgifter för stöd och service till äldre och funktionshindrade 2023
- Avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning 2023

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Fastställt: 2022-12-15 §130

Gäller för: Socialnämnden

Dokumentansvarig: Förvaltningschef

Dnr: SN2022/97

Tillämpningsanvisning för avgifter för stöd och service till äldre och personer med funktionsnedsättning år 2023

Innehåll

1. Inledning	4
1. Allmänt om avgifter enligt socialtjänstlagen, SoL, och hälso- och sjukvårdslagen, HSL.....	5
1.1. Annat bistånd	5
2. Avgiftsberäkning.....	5
2.1. Maxtaxa	5
2.2. Förbehållsbelopp och avgiftsutrymme	5
2.3. Minimibelopp	6
2.3.1. Höjning av minimibelopp efter individuell prövning	6
2.3.2. Höjning av minimibelopp till följd av förhöjda matkostnader	7
2.3.3. Sänkning av minimibelopp	7
2.4. Bostadskostnad	7
2.5. Inkomst.....	7
2.6. Avgiftsberäkning för olika hushållstyper	8
3. Avgifter vid insatser enligt SoL	8
3.1. Avgifter för särskilt boende.....	8
3.1.1. Omvårdnad och service.....	8
3.1.2. Matabonnemang.....	8
3.1.3. Sondnäring	8
3.1.4. Förbrukningsvaror.....	8
3.1.5. Hyra.....	9
3.2. Avgifter för ordinärt boende.....	9
3.2.1. Hemtjänst	9
3.2.2. Trygghetslarm	9
3.2.3. Måltidsavgift för matdistribution	9
3.2.4. Dagverksamhet och mat i samband med dagverksamhet	9
3.2.5. Avlösning	9
3.3. Avgifter för vistelse på korttidsplats/växelvårdsplats	10
3.3.1. Vistelse på korttidsplats/växelvårdsplats	10
3.3.2. Måltidsavgift för korttidsboende och växelvårdsplats	10
3.4. Övriga avgifter	10
3.4.1. Flyttstädning.....	10
4. Avgifter för hälso- och sjukvårdsinsatser	10
4.1. Registrerad mottagare av hemsjukvård	10
1. Allmänt om avgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.....	11
1.1. Av vem får avgift tas ut?	11
1.1.1. Brukare med egen inkomst	11

1.1.2. Föräldrars ersättningsskyldighet för omvårdnad av barn utanför det egna hemmet.....	11
1.2. Förbehåll om tillräckliga medel	11
2. Avgifter vid insatser enligt LSS.....	12
2.1. LSS § 9 p 1, Rådgivning och personligt stöd	12
2.2. LSS § 9 p 2, Personlig assistans	12
2.3. LSS § 9 p 3, Ledsagarservice	12
2.4. LSS § 9 p 4, Kontaktperson.....	12
2.5. LSS § 9 p 5, Avlösarservice i hemmet	12
2.6. LSS § 9 p 6, Korttidsvistelse utanför det egna hemmet	12
2.7. LSS § 9 p 7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov.....	12
2.8. LSS § 9 p 8. Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet.....	12
2.9. LSS § 9 p 9. Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	13
2.10. LSS § 9 p 10, Daglig verksamhet	13
3. Övriga avgifter	14
3.1. Övriga kostnader i samband med insatser	14
3.2. Resor i kommunens fordon	14
3.3. Flyttstädning.....	14
1. Nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse.....	15
1.1. Avbeställning.....	15
1.2. Sjukhusvistelse	15
2. Allmänna bestämmelser	15
2.1. Anmälningsskyldighet.....	15
2.2. Betalning av avgift	15
2.3. Vid utebliven betalning	15
2.4. Omprövning av avgiftsbeslut	15
2.5. Begäran om avgiftsberäkning och avgiftsbeslut	16
2.6. Utformning av avgiftsbeslut.....	16
2.7. Överklagande av enskilt avgiftsbeslut.....	16

1. Inledning

För stöd- och serviceinsatser inom vård och omsorg tar Bollebygds kommun ut en avgift. Det här dokumentet innehåller tillämpningsanvisningar avseende uttagande av avgifter i samband med insatser enligt socialtjänstlagen (SoL 2001:453), hälso-och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS 1993:387).

Avgifterna revideras årligen främst med stöd av:

- Socialstyrelsens meddelandeblad: Uppgifter för beräkning av avgifter för äldre- och handikappomsorgen (årlig utgivning)
- Prisbasbeloppet¹ (årlig justering)
- Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader per månad (årlig utgivning)

Avgifterna är fastställda med stöd av 2 kap. 3 § och 6 § kommunallagen, vilket innebär att kommunens medlemmar behandlas lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat (likställighetsprincipen), samt att avgifterna som kommunen tar ut inte överstiger kommunens självkostnader (självkostnadsprincipen).

¹ Prisbasbeloppet fastställs av regeringen och justeras varje år. De belopp som anges i dokumentet är beräknande utifrån det aktuella prisbasbeloppet 2023 (52 500 kronor).

Del 1. Avgifter enligt SoL och HSL

1. Allmänt om avgifter enligt socialtjänstlagen, SoL, och hälso- och sjukvårdslagen, HSL

Kommunens möjligheter att ta ut avgifter inom vård och omsorg regleras i socialtjänstlagen 8 kap. samt i 17 kap. hälso- och sjukvårdslagen. Vissa avgifter som kommunen tar ut ska anpassas efter den enskildes avgiftsunderlag. Det gäller avgift för hemtjänst, dagverksamhet, bostad i särskilt boende och kommunal hälso- och sjukvård. Av lag följer att dessa avgifter måste vara skäliga och får inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp). När avgifterna fastställs skall kommunen dessutom försäkra sig om att omsorgstagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation. Lagen reglerar även den högsta avgiften kommunen får ta ut. Detta kallas maxtaxa vilken ändras årligen utifrån prisbasbeloppet.

Vissa andra avgifter, exempelvis avgifter för kost och förbrukningsvaror som tillhandahålls av kommunen, omfattas inte av maxtaxan. Dessa avgifter tillkommer utöver maxtaxan.

1.1. Annat bistånd

Annat bistånd i olika former beviljas i vissa fall. Det är biståndshandläggaren som beslutar om avgift ska tas ut. I vissa fall kan ett beslut om annat bistånd bli avgiftsfritt, till exempel med motiveringen att det är en kortvarig och vårdande insats.

2. Avgiftsberäkning

2.1. Maxtaxa

Den avgift kommunen tar ut för särskilt boende, hemtjänst, korttidsboende, trygghetslarm, dagverksamhet och kommunal sjukvård får högst uppgå till en tolfedel av 0,5392 prisbasbelopp. Det är alltså den högsta kostnaden en enskild kan ha för de insatser som omfattas av maxtaxan.

2.2. Förbehållsbelopp och avgiftsutrymme

Avgifter som tas ut med stöd av socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen får inte vara högre än att den enskilde har pengar kvar till personliga behov och andra normala levnadskostnader. Med hjälp av förbehållsbeloppet (minimibelopp och boendekostnad) och uppgifter om inkomst görs en beräkning av hur stort den enskildes avgiftsutrymme är. Avgiften kan därför reduceras med hänsyn till den enskildes ekonomiska situation. Om det inte finns något avgiftsutrymme tas ingen avgift ut.

Så här räknar vi ut avgift:

- + Nettoinkomst per månad
- + Bostadstillägg/bostadsbidrag
- Boendekostnad per månad
- Minimibelopp per månad
- = Avgiftsutrymme i kronor/månad

2.3. Minimibelopp

Minimibeloppet anges i 8 kap. 7 § socialtjänstlagen och räknas om årligen utifrån prisbasbeloppet. Minimibeloppet ska utgöra lägst en tolftedel av 1,4789 prisbasbelopp för ensamstående eller 1,2066 prisbasbelopp för var och en av sammanlevande makar och sambor.

För personer i åldersintervallet 19-60 år gäller ett generellt förhöjt minimibelopp om 10 %. Personerna i denna åldersgrupp är i många fall yngre personer med funktionsnedsättning vilka normalt sett har högre levnadsomkostnader än äldre personer.

Minimibeloppet ska täcka kostnader för den enskildes personliga behov. I beloppet ingår kostnader för:

- livsmedel
- möbler
- kläder och skor
- resor
- fritid
- hygienprodukter
- hushållsel
- öppen hälso- och sjukvård
- husgeråd
- tandvård
- dagstidning
- läkemedel
- telefon
- hemförsäkring
- förbrukningsvaror

2.3.1. Höjning av minimibelopp efter individuell prövning

Eftersom en person kan ha faktiska kostnader som överstiger det schablonbaserade minimibeloppet kan ett höjt minimibelopp fastställas efter individuell prövning. Av 8 kap. 8 § socialtjänstlagen följer att kommunen ska höja minimibeloppet i skälig omfattning om den enskilde på grund av särskilda omständigheter varaktigt har behov av ett väsentligt högre belopp. Kostnaderna ska vara varaktiga under större delen av ett år, styrkta och överstiga minst 200 kronor per månad. Kostnader som täcks av annat bidrag eller ersättning kan inte föranleda höjning av minimibeloppet. Kommunen bör godta den faktiska merkostnaden om den inte är oskäligt hög (prop. 2000/01:149 s. 59).

Det är främst kommunens ansvar att vid fastställande av avgifter utreda om den enskilde har behov av ett förhöjt minimibelopp. Uppgifter om de individuella behoven måste dock den enskilde själv bidra med, antingen genom att uppge detta i den årliga inkomstförfrågan eller genom att kontakta förvaltningens avgiftshandläggare. Socialförvaltningen utreder och beslutar därefter om merkostnaden kan ge rätt till ett individuellt förhöjt minimibelopp. I de fall en kostnad behöver bedömas utifrån behov och skälighet ska sociala utskottet besluta i frågan (§ 79 socialnämnden 2021-06-15).

Följande är exempel på kostnader som kan ge ett individuellt högre minimibelopp efter prövning (prop. 2000/01:149 s. 41):

- Merkostnader som uppstår i samband med familje- och arbetssituationen, exempelvis underhållskostnad för minderåriga barn, arbetsresor samt andra kostnader som behövs för en familjs underhåll.
- Kostnader till följd av funktionshinder, bland annat för rehabilitering inklusive resor.
- Yngre funktionshindrade personers rätt till fritidsaktiviteter som är naturliga för yngre personer.

- Kostnader för god man eller förvaltare - arvode inklusive sociala avgifter.

2.3.2. Höjning av minimibelopp till följd av förhöjda matkostnader

Minimibeloppet kan även höjas om den enskilde har merkostnader för livsmedel, till exempel på grund av att denne köper viss kost via hemtjänsten i ordinärt eller i särskilt boende eller dagverksamheten (prop. 2000/01:149 s. 59). Detta innebär att den som har kostnader för mataffärer, matdistribution, mat i samband med dagverksamhet samt måltidsavgift vid korttidsvistelse har rätt till ett förhöjt minimibelopp. Tillägget som minimibeloppet ska höjas med beräknas utifrån ett snitt av mellanskillnaden mellan Konsumentverkets beräkning av skäliga kostnader för livsmedel för olika åldersgrupper och kommunens måltidsavgift. Vid en situation där den enskilde har flera insatser med tillhörande matavgift är principen att den huvudsakliga insatsen avgör vilket belopp minimibeloppet ska höjas med.

2.3.3. Sänkning av minimibelopp

Minimibeloppet kan sänkas i vissa fall till än lägre nivå än vad som framgår av lagen. Det gäller endast när den enskilde inte har en utgiftspost som ingår i minimibeloppet därför att denna kostnad antingen:

- ingår i avgiften för hemtjänst eller dagverksamhet eller,
- ingår i avgiften eller hyran för bostad i särskilt boende eller,
- tillhandahålls kostnadsfritt

För den som bor på särskilt boende ingår hushållsel i hyran. Minimibeloppet sänks därför med motsvarande kostnad.

2.4. Bostadskostnad

Bostadskostnaden består av hyra för den som bor i hyreslägenhet och månadsavgift för den som bor i bostadsrätt. Viss del av räntekostnaden för bostadslån räknas som bostadskostnad (RFFS 1998:9 § 9 och § 14). Kostnad för bostadens uppvärmning och varmvatten räknas också som bostadskostnad, däremot inte hushållsel.

Den som bor i småhus får räkna med kommunal fastighetsavgift samt viss del av räntekostnaden för bostadslån. Kostnad för bostadens uppvärmning och övriga driftskostnader beräknas enligt Pensionsmyndighetens (PFS 2019:3) schablonbelopp.

Bostadskostnaden delas med det antal vuxna personer som delar hushåll.

2.5. Inkomst

Som inkomst räknas alla skattepliktiga inkomster såsom lön, aktivitets- och sjukersättning, pensioner samt inkomst av näringsverksamhet och inkomst av kapital. Även vissa skattefria ersättningar och bidrag räknas som inkomst, bland annat bostadstillägg och bostadsbidrag. Inkomstpensionstillägget som är ett tillägg till den allmänna pensionen ska dock inte räknas med. Inte heller förmögenhet räknas som inkomst.

Den enskilde ska redovisa aktuella inkomstuppgifter på fastställd blankett. Om den enskilde inte gör detta tar kommunen ut avgift enligt fastställd taxa. Den enskilde är skyldig att själv informera om ändrade förhållanden som sker under året och som kan påverka beräkningen av avgiften.

2.6. Avgiftsberäkning för olika hushållstyper

Avgiftsberäkningen skiljer sig för olika hushållstyper. Den enskilde har ansvar för att informera kommunen om varaktig förändring av hushållstyp som sker under året och som kan påverka beräkningen av avgiften eller avgiftsutrymmet.

Ensamboende

Samtliga inkomster, tillgångar och utgifter enligt ovan ligger till grund för avgiftsberäkning.

Makar och registrerade partner

Av 8 kap. 4 § SoL följer att i fråga om makar och registrerade partners ska den enskildes inkomst anses utgöra hälften av parets sammanlagda inkomster. För att beräkna makars och registrerade partners inkomster ska dessa läggas samman och delas med två lika stora delar innan beräkning av avgift sker. Inkomstuppgift behöver därför begäras in från båda även om endast en av dem har insats. Eftersom biståndsbeslutet gäller för den enskilde personen och insatserna kan variera för vardera maken, beräknas avgiften för varje enskild person.

Avgiftsberäkningen som beskrivs ovan gäller om den enskilde bor tillsammans med sin make/maka. Bor den enskilde och hens make/maka på olika ställen beräknas dock inkomsten som om dem vore ensamstående.

Sammanboende

I hushåll som består av sammanboende som inte är gifta eller registrerade partners beräknas avgiften som för ensamstående eftersom det inte finns någon lagstadgad underhållsskyldighet dem emellan. Bostadskostnaden ska dock delas lika.

3. Avgifter vid insatser enligt SoL

3.1. Avgifter för särskilt boende

3.1.1. Omvårdnad och service

Avgiften för särskilt boende får per månad uppgå till högst en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet (maxtaxan).

3.1.2. Matabonnemang

För kost i särskilt boende debiteras en avgift för matabonnemang. Avgiften fastställs årligen av lokal- och måltidsenheten. Avgiften ingår inte i maxtaxan men ger rätt till förhöjt minimibelopp.

3.1.3. Sondnäring

Avgiften ingår inte i maxtaxan men ger rätt till förhöjt minimibelopp.

3.1.4. Förbrukningsvaror

Omsorgstagare på särskilt boende betalar en avgift för de förbrukningsvaror som tillhandahålls på boendet. I avgiften ingår tvättmedel, sköljmedel, rengöringsmedel, toalettpapper samt tvättlappar. Avgiften motsvarar Konsumentverkets beräkningar av referensvärden för förbrukningsvaror. Avgiften ingår inte i maxtaxan.

3.1.5. Hyra

Bostäder i särskilt boende upplåtes med hyreskontrakt mellan den enskilde och Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (Bollebo). Hyresavgiften debiteras av Bollebo. Hyran ingår inte i maxtaxan.

3.2. Avgifter för ordinärt boende

3.2.1. Hemtjänst

Hemtjänst avser beviljade insatser inom personlig omvårdnad och service i den enskildes bostad eller motsvarande. Avgift för hemtjänst debiteras per beslutad timma och beräknas som 0,47 % av prisbasbeloppet. Avgiften ingår i maxtaxan.

3.2.2. Trygghetslarm

För trygghetslarm tas det ut en fast månadsavgift. Avgiften per månad är 5 % av prisbasbeloppet fördelat på 12 månader. För två personer som delar boende och där båda har trygghetslarm delas avgiften lika mellan de två personerna. Avgiften ingår i maxtaxan.

Vid installation av trygghetslarmet utgår en engångskostnad. Om den enskilde tappar bort sitt trygghetslarm debiteras en avgift.

3.2.3. Måltidsavgift för matdistribution

Efter biståndsbeslut kan den enskilde beviljas mat genom matdistribution. Kostnaden för matdistribution är uppdelad i en matavgift och en distributionsavgift. Avgiften för mat fastställs årligen av lokal- och måltidsenheten. Matavgiften ingår inte i maxtaxan men ger rätt till förhöjt minimibelopp.

Distribution av mat ses som en hemtjänstinsats och avgiften beräknas därmed som en del av beviljade hemtjänsttimmar. För makar eller sammanlevande sambos där båda har matdistribution delas distributionsavgiften på två. Eftersom matdistribution är en del av hemtjänsten ingår distributionsavgiften i maxtaxan.

3.2.4. Dagverksamhet och mat i samband med dagverksamhet

Avgiften för dagverksamhet beräknas som 0,14 % av prisbasbeloppet per deltagartillfälle. För deltagare som deltar en halv dag debiteras halva avgiften. Dagverksamhetsavgiften ingår i maxtaxan.

För mat i samband med dagverksamhet tas en avgift ut per portion. Avgiften fastställs årligen av lokal- och måltidsenheten. Matavgiften ingår inte i maxtaxan men ger rätt till förhöjt minimibelopp.

3.2.5. Avlösning

Avlösning upp till 12 timmar i månaden är avgiftsfritt. Vid avlösning som överstiger 12 timmar per månad debiteras en avgift motsvarande avgift för hemtjänsttimmar. Avgiften ingår i maxtaxan.

3.3. Avgifter för vistelse på korttidsplats/växelvårdsplats

3.3.1. Vistelse på korttidsplats/växelvårdsplats

Vid vistelse på korttidsplats eller växelvårdsplats debiteras en dygnsavgift från och med ankomstdagen till och med dagen innan avresedagen. Detta då ankomst- och avresedagen sammantaget utgör ett dygn. Avgiften beräknas som en trettiondedel av maxtaxan per vistelsedygn. Avgiften ingår i maxtaxan.

3.3.2. Måltidsavgift för korttidsboende och växelvårdsplats

Vid vistelse på korttidsplats eller växelvårdsplats tas det en avgift för måltider per vistelsedygn räknat från och med ankomstdagen till och med dagen innan avresedagen. Måltidsavgiften beräknas som en heldygnsavgift av matabonnamanget vid permanent vistelse i särskilt boende. Avgiften ingår inte i maxtaxan men ett tillägg till förbehållsbeloppet görs per vistelsedag.

3.4. Övriga avgifter

3.4.1. Flyttstädning

Flyttstädning i särskilt boende när en boende flyttar eller avlidit ombesörjs av närstående/god man/förvaltare. Om det inte utförs korrekt, enligt gängse standard eller i utsatt tid debiteras den enskildes dödsbo en avgift som baseras på den timkostnad som framgår av avtalet mellan kommunen och upphandlat städföretag.

4. Avgifter för hälso- och sjukvårdsinsatser

4.1. Registrerad mottagare av hemsjukvård

Vårdtagare som är registrerad i hemsjukvården betalar en månatlig avgift. Barn och ungdomar upp till 20 år är avgiftsbefriade. Ungdomar börjar betala från den månad de fyller 20 år. Avgiften ingår i maxtaxan.

Del 2. Avgifter enligt LSS

1. Allmänt om avgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

Utgångspunkten är att stöd och service som ges enligt LSS ska vara avgiftsfri. I anslutning till en insats enligt LSS § 9 punkterna 1-10, får kommunen dock ta ut skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter (18-20 §§ lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, och 5-6 §§ förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade). Avgifterna ska vara skäliga och får inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska dessutom se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Av lagens förarbeten framgår att kommunen får ta ut avgifter för måltider som serveras i samband med insatser enligt LSS. Avgifterna får tas ut enligt de grunder som kommunen bestämmer och som bygger på skälighet och kommunens självkostnad (SKL cirkulär 1994:49).

1.1. Av vem får avgift tas ut?

1.1.1. Brukare med egen inkomst

Sådana avgifter som anges ovan får tas ut av dem som har hel ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder kommunen bestämmer (19 § LSS).

1.1.2. Föräldrars ersättningskyldighet för omvårdnad av barn utanför det egna hemmet

Om någon som är under 18 år får omvårdnad i ett annat hem än det egna med stöd av LSS, är föräldrarna skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden (20 § LSS). Kommunen får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet. För barn som är placerade utanför det egna hemmet längre tid än en månad ska beslut om föräldrars ersättningskyldighet fattas enligt socialnämndens Riktlinjer för handläggning av föräldrars ersättning till kommunen för placerade barn (SN2019/112). Med begreppet ett annat hem än det egna jämföras såväl familjehem som bostad med särskild service för barn och ungdomar samt korttidshem.

1.2. Förbehåll om tillräckliga medel

Av lagen framgår att den enskilde genom LSS-insatserna ska tillförsäkras goda levnadsvillkor (7 § LSS). Hänsyn måste tas till att det ska finnas tillräckliga medel för den enskildes personliga livsuppehälle och behov som mat, kläder, dagliga resor, fritidssysselsättning, tandvård och läkarvård (19 § LSS). Vid bedömningen av den enskildes personliga behov ska även beaktas kostnader på grund av funktionshindret som inte täcks på annat sätt (6 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade).

För att tillse att den enskilde förbehålls tillräckliga medel och tillförsäkras goda levnadsvillkor ska en avgiftsberäkning göras när den enskilde begär det. Avgiftsberäkningen genomförs då jämlikt 8 kap. socialtjänstlagen vilket redogörs för i del 1, avsnitt 2 ”Avgiftsberäkning” i detta dokument (se s. 5-8). Det är den enskilde som själv ansvarar för att begära en avgiftsberäkning, men kommunen ska tillse att den enskilde är informerad om möjligheten.

2. Avgifter vid insatser enligt LSS

2.1. LSS § 9 p 1, Rådgivning och personligt stöd

Insatsen utförs utan avgift.

2.2. LSS § 9 p 2, Personlig assistans

Insatsen utförs utan avgift.

2.3. LSS § 9 p 3, Ledsagarservice

Insatsen utförs utan avgift. Eventuella omkostnader som uppstår för den enskilde i samband med ledsagarservice står den enskilde för själv (se avsnitt 3.1 – Övriga kostnader).

2.4. LSS § 9 p 4, Kontaktperson

Insatsen utförs utan avgift. Eventuella omkostnader som uppstår för den enskilde i samband med ledsagarservice står den enskilde för själv (se avsnitt 3.1 – Övriga kostnader).

2.5. LSS § 9 p 5, Avlösarservice i hemmet

Insatsen utförs utan avgift.

2.6. LSS § 9 p 6, Korttidsvistelse utanför det egna hemmet

Insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet kan vara vistelse i korttidshem, stödfamilj eller på läger. Insatsen utförs utan avgift men i samband med insatsen tar kommunen en avgift för mat. Avgiften för mat regleras utifrån ett genomsnitt av Konsumentverkets referensvärde för livsmedelskostnader för åldersintervallerna 0-5 år, 6-13 år, 14-17 år och 18-60 år. Om insatsen köps av annan kommun/vårdgivare ska måltidsavgiften motsvara dennes gällande måltidstaxa, dock aldrig högre än vid korttidsvistelse inom kommunens egen regi.

Vårdnadshavarna faktureras tills brukaren fyllt 18 år och därefter faktureras brukaren, givet att brukaren har inkomst (se avsnitt 1.1, s. 11).

2.7. LSS § 9 p 7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utförs utan avgift men i samband med insatsen debiteras vårdnadshavaren en avgift för mat. Avgiften för mat regleras och faktureras enligt samma princip som för korttidsvistelse (LSS § 9 p 6).

2.8. LSS § 9 p 8. Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet

Barn och ungdom under 18 år

När ett barn under 18 år får vård i ett annat hem än sitt egna är föräldrar skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader. Kommunen får i sådana fall erhålla underhållsbidrag för barnet (20 § LSS). Föräldrarnas ersättningsskyldighet för omvårdnad av barn utanför det egna hemmet framgår av avsnitt 1.1.2. (s. 11) i detta dokument.

Ungdom över 18 år utan egen inkomst

När barnet fyller 18 år upphör föräldrarnas skyldighet att bidra till kommunens kostnader. Istället kan kommunen ta ut skäliga avgifter av de ungdomar som har hel aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek (se avsnitt 1.1. s. 11). Om ungdomen som fyllt 18 år inte har egna inkomster får kommunen endast ta ut en avgift för mat. Avgiften för mat motsvarar Konsumentverkets referensvärden för livsmedelskostnader för åldersgruppen 18-30 år. Avgiften för mat gäller när den enskilde inte handlar maten själv.

Om ungdomen fortfarande går i skolan vid denna tidpunkt har föräldrarna enligt föräldrabalken en direkt underhållsskyldighet gentemot den unge för dennes omkostnader, dock längst till barnet fyller 21 år.

Ungdom över 18 år med egen inkomst

När ungdomen fyllt 18 år och har egen inkomst debiteras avgifter som för vuxna, se nästa punkt.

2.9. LSS § 9 p 9. Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna

Insatsen utförs utan avgift men den enskilde betalar hyra till kommunen samt avgift för mat och förbrukningsvaror när detta tillhandahålls av kommunen.

Hyra för boende i gruppboende och serviceboende

Den enskilde har ett eget hyreskontrakt och betalar hyra för den lägenhet denne bor i. Vad som ingår i hyran framgår i den enskildes hyreskontrakt.

Kost och förbrukningsvaror i boende med särskild service - gruppboende

I gruppboende köper den enskilde sin mat själv, alternativt tillsammans med andra på boendet. I det senare fallet är livsmedelskostnaden att se som en gemensam hushållskassa för kost som tillagas gemensamt i gruppboendet. Månadskostnaden fastställs årligen av socialförvaltningen men överskrider aldrig Konsumentverkets referensvärde för kostnader för livsmedel, inklusive lunch.

För förbrukningsvaror tas en avgift ut vilken motsvarar Konsumentverkets beräknade kostnader för denna post. Detta gäller inte brukare som köper sina egna förbrukningsvaror.

Kost och förbrukningsvaror i boende med särskild service – serviceboende

Brukare som bor i serviceboende köper normalt mat och förbrukningsvaror själv och därmed utgår inga avgifter för dessa poster.

2.10. LSS § 9 p 10, Daglig verksamhet

Insatsen utförs utan avgift. Brukare som deltar i daglig verksamhet har möjlighet att välja en fri lunch från Bollegården istället för att få habiliteringsersättning utbetalad för den dagen. I de fall brukaren har med egen matlåda eller ombesörjer maten på annat sätt tas ingen avgift för kost och inte heller görs något avdrag av habiliteringsersättning.

Resor till och från daglig verksamhet

Den som har rätt till daglig verksamhet enligt lagen om särskilt stöd till vissa funktionshindrade har också rätt att få resor till och från verksamheten. Färdtjänsten utför

dessa resor på uppdrag av socialförvaltningen. Färdtjänsten är till för den som har ett bestående funktionshinder och inte kan resa med kollektivtrafiken på egen hand.

Resor till daglig verksamhet ska samordnas och beställs av verksamheten. Det gör inte den som reser. Brukaren har rätt till 2 resor/dygn. Avgiften för färdtjänst baseras på Västtrafiks priser och zoner som uppdateras årligen. Brukaren faktureras månadsvis enligt dessa priser och resterande står förvaltningen för.

3. Övriga avgifter

3.1. Övriga kostnader i samband med insatser

Eventuella omkostnader som uppstår för den enskilde i samband med insatser enligt LSS står den enskilde för själv. Det kan exempelvis vara besök på restaurang eller café eller kostnader för entrébiljetter m.m. till arrangemang som uppstår vid fritids- och kulturaktiviteter och daglig verksamhet.

3.2. Resor i kommunens fordon

Vid aktivitetsresor i kommunens fordon debiteras den enskilde en avgift på 25 kronor per mil fördelat på antal resande (ej personal). Avgiften baseras på Skatteverkets uppgifter om milersättning med egen bil.

3.3. Flyttstädning

Flyttstädning i serviceboende/gruppboende när en boende flyttar eller avlidit ombesörjs i första hand av närstående/god man/förvaltare. Om denne inte har möjlighet utförs städningen av upphandlat företag. Den enskilde/den enskildes dödsbo debiteras en avgift som baseras på den timkostnad som framgår av avtalet mellan kommunen och upphandlat företag.

Del 3. Allmänna bestämmelser om avgifter och avgiftshandläggning

1. Nedsättning av avgifter och avgiftsbefrielse

1.1. Avbeställning

Om den enskilde meddelar kommande frånvaro, till exempel vistelse på annan ort, senast en vecka innan blir hen avgiftsbefriad. En längre tids uppehåll kan innebära omprövning av biståndsbeslutet.

Om den enskilde har matdistribution och vill avbeställa denna ska det göras senast två dagar innan för att bli avgiftsbefriad. Om avbeställning sker senare tas full avgift ut.

1.2. Sjukhusvistelse

Om den enskilde inte kan nyttja insatsen på grund av att sjukhusvistelse blir hen avgiftsbefriad för denna tid.

Dubbla bostadskostnader

Den som flyttar till särskilt boende och inte hinner avveckla sin tidigare bostad får räkna med båda bostadskostnaderna när avgiften beräknas under högst tre månader. Reduceringen sker endast för den som kan styrka att hyresrätten är uppsagd eller lämnad till försäljning.

2. Allmänna bestämmelser

2.1. Anmälningsskyldighet

Den enskilde är skyldig att själv anmäla förändrad inkomst-, förmögenhets- och bostadsförhållanden eller övriga förändringar som kan medföra ändringar av avgiften.

2.2. Betalning av avgift

Uttagandet av avgift är individuellt och avgiften tas ut per individ och inte per hushåll. Den enskilde betalar avgift en månad i efterskott. Den som beviljas insatser skall betala avgiften från den dagen då insatserna startar. I de fall insatser avslutas (gäller även vid dödsfall) avslutas debiteringen samma dag.

2.3. Vid utebliven betalning

Kommunens riktlinjer för krav vid utebliven betalning följs. Vid utebliven betalning skickar kommunen en påminnelse 10 dagar efter förfallodatumet därefter skickas kravet till inkasso.

2.4. Omprövning av avgiftsbeslut

Omräkning av avgifterna sker årligen med tillämpning av ändrade prisbasbelopp, pensioner, skattebestämmelser och inkomstuppgifter. Nytt avgiftsbeslut fattas därför varje år.

Avgiftsbeslutet kan även komma att omprövas under året om något förhållande som påverkar avgiftens storlek har ändrats. Avgiften får ändras utan föregående underrättelse, om ändringen beror på förändringar i prisbasbeloppet (8 kap. 9 § SoL).

Justering av avgift görs inte retroaktivt.

2.5. Begäran om avgiftsberäkning och avgiftsbeslut

För insatser enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen genomförs alltid en avgiftsberäkning enligt den avgiftsberäkning som framgår i del 1 avsnitt 2 i detta dokument och som regleras av 8 kap. socialtjänstlagen.

Motsvarande reglering av avgiftsberäkning förekommer inte i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) men en enskild med beslutade LSS-insatser har möjlighet att själv begära en avgiftsberäkning. Avgiftsberäkningen genomförs då jämlikt 8 kap. socialtjänstlagen. Det är den enskilde som själv ansvarar för att begära en avgiftsberäkning, men kommunen ska tillse att den enskilde är informerad om möjligheten

2.6. Utformning av avgiftsbeslut

Den enskilde ska erhålla ett skriftligt avgiftsbeslut där det framgår vilka uppgifter som använts i avgiftsunderlaget och beloppen för de slutliga avgifterna och ersättningarna samt skälen för beslutet. Avgiftsbeslutet ska innehålla uppgift om hur och inom vilken tid den enskilde kan överklaga beslutet. Besluten ska normalt ges en giltighetstid på högst ett år, men bör förses med upplysning om att avgiften kan ändras tidigare då något förhållande som påverkar avgiftens storlek ändras. Den enskilde bör dessutom på lämpligt sätt upplysas om sin skyldighet att själv anmäla ändrade omständigheter som är avgiftspåverkande. Om det är känt att vissa uppgifter kommer att ändras i avgiftsunderlaget som kan komma att påverka avgifterna bör kortare giltighetstid sättas.

2.7. Överklagande av enskilt avgiftsbeslut

Avgiftsbeslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol genom så kallat förvaltningsbesvär. Det gäller beslut om avgift och avgiftsförändring samt beräkning av avgiftsunderlag, boendekostnad och förbehållsbelopp. Överklagandet måste komma till socialnämnden inom tre (3) veckor från att den enskilde fick sitt beslut. Socialnämnden prövar om överklagandet har kommit in i rätt tid och skickar sedan vidare ärendet till förvaltningsrätten i Jönköping som prövar överklagandet. Beslutet kan endast överklagas av den som berörs av beslutet.

Besked om avgift ska alltid meddelas skriftligt tillsammans med information om hur man överklagar (besvärshänvisning). Om den enskilde inte själv kan skriva sitt överklagande kan hen få hjälp av någon annan och själv skriva under överklagan, alternativt bifoga en fullmakt där det framgår vem som är ställföreträdare och att denne får företräda den enskilde.

13. Redovisning av besvarade samt
obesvarade medborgarförslag 2022
KS2023/5

§20

KS2023/5

**Redovisning av besvarade samt obesvarade medborgarförslag
2022****Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige godkänner redovisning av obesvarade medborgarförslag, samt förteckning över besvarade medborgarförslag under 2022.

Ärendet

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 30 ska kommunstyrelsen och nämnderna en gång per år redovisa dels de beslut som fattats med anledning av medborgarförslag, dels de medborgarförslag som inte behandlats inom denna tid.

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat en förteckning över obesvarade medborgarförslag, samt en förteckning över besvarade medborgarförslag under 2022, daterade 2023-01-05.

Förslag till beslut**Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner redovisning av obesvarade medborgarförslag, samt förteckning över besvarade medborgarförslag under 2022.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §10 KSAU Redovisning av besvarade samt obesvarade medborgarförslag 2022
- Redovisning av obesvarade medborgarförslag
- Redovisning av nämndernas besvarade medborgarförslag, 2022

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022
KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

Diarienummer	Rubrik och förslagsställare	Anmält på kf	Berednings- och beslutsinstans
KS2021/166	Medborgarförslag om lekplats i Bollebygd Sara Pihel	2021-06-09	<p>Kommunstyrelsens beslut 2022-01-25, § 21:</p> <p>Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget. Bollebygds kommun beslutade under 2005 (KS 2005-10-06, §119) att avveckla 10 av dåvarande 14 allmänna lekplatser som fanns i kommunen. Samtidigt beslutades att rusta upp de fyra kvarvarande lekplatserna. Beslutet har under åren därefter verkställts och Bollebygds kommun har idag i enlighet med detta beslut fyra allmänna lekplatser – utöver de lektytor som finns vid skolor och förskolor – två lekplatser i Bollebygd, en i Olsfors och en i Töllsjö. Samhällsbyggnadsförvaltningens park- och avfallsenhet ansvarar för skötsel av lekplatserna. Anläggandet av ny lekplats bedöms vara en investering i storleksordningen från 500 tkr upp till 1 mnkr för en liten lekplats. För större lekplatser blir kostnaden flera miljoner kronor. Utöver engångskostnad för anläggning medför en lekplats även en årlig driftskostnad som kan bedömas uppgå till mellan 20-50 tkr. Den årliga driftskostnaden kan öka ytterligare om lekplatsen utsätts för skadegörelse vilket är en risk som måste vägas in. De förhållandevis höga kostnaderna beror dels på lagstadgade krav på säkerhet och tillgänglighet, dels på att samhällsbyggnadsförvaltningen inte har personella resurser att genomföra en sådan anläggning i egen regi utan skulle behöva extern hjälp vilket ytterligare ökar kostnaden.</p> <p>Kommunstyrelsen ansvarar inte för anläggning och skötsel av de kommunala lekplatserna, utan det gör samhällsbyggnadsnämnden, och idag saknas det medel i nämndens budget både vad avser nyanläggning liksom årlig skötsel av ytterligare en kommunal lekplats. Tillgång till ytor för lek och utvistelse är viktigt för barns hälsa och utveckling. Alla barn har rätt till lek i en stimulerande, trygg och lämplig miljö enligt FNs barnkonvention, som är lag i Sverige.</p> <p>Det ställs mycket höga krav på kommunen att allmänna lekplatser uppfyller lagstiftningens krav på säkerhet och tillgänglighet. För att en lekplats ska vara till gagn för barnen måste den vara säker, trygg och tillgänglig. Lekplatserna behöver kontinuerligt underhåll och skötsel. Om samhällsbyggnadsförvaltningen inte har resurser att underhålla lekplatserna riskeras barnens säkerhet.</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			<p>Bollebygds kommun har genom beslutet i kommunstyrelsen 2005 valt en inriktning, som även återfinns hos flera andra kommuner i landet, och som innebär att ett fåtal större lekplatser prioriteras istället för många mindre.</p> <p>De fyra kommunala lekplatserna som finns i kommunen är temalekplatser där det utöver lekredskap också finns utrymme för hela familjer att till exempel träffas och grilla m.m. Fokus på ett mindre antal lekplatser innebär att säkerheten och trivseln på dessa blir högre genom att ansvarig förvaltning kan arbeta med kontinuerligt underhåll av lekplatserna, vilket inte varit fallet tidigare. Samtidigt konstaterar kommunstyrelseförvaltningen att frågan om nya lekplatser återkommer med jämna mellanrum i takt med att nya bostäder byggs och tätorterna i kommunen växer. Både kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att det saknas möjlighet att nyanlägga lekplatser så länge detta inriktningsbeslut från 2005 gäller. Om inriktningsbeslutet skulle ändras är det kommunstyrelseförvaltningens bedömning att frågan om antal lekplatser, deras lokalisering, storlek och utformning samt budget för anläggande och drift, kräver en större genomlysning i form av mer detaljerade utredningar och beslutsunderlag. Dessutom måste nyttan av fler lekplatser vägas mot andra gruppers intresse och behov av andra typer av anläggningar för fritidsaktiviteter och utomhusvistelse.</p>
KS2020/121	<p>Medborgarförslag om förbättringar vid Råssa återvinningscentral</p> <p>Johan Bergman</p>	2020-09-17	<p>Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-01-24, § 18:</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att anse medborgarförslaget besvarat. Samhällsbyggnadsförvaltningen har tittat på de två delarna i medborgarförslaget och gör följande bedömning:</p> <p><i>Avstjälpling av ris:</i> Riset som lämnas på Råssa återvinningscentral flisas på plats och transporteras sedan bort för att användas som biobränsle. För att det ska kunna bli till biobränsle krävs att materialet är rent, det vill säga inte innehåller annat än grenar, ris och liknande. Innan återvinningscentralen byggdes om kunde man under en period lämna ris på det sätt som förslagslämnaren önskar. Tyvärr medförde denna hantering stora problem med felsortering.</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			<p>Bland annat hamnade jord, kompost, sopsäckar med brännbart avfall, byggavfall och annat grovavfall regelbundet tillsammans med riset och vi fick krav från flisningsentreprenören om att åtgärda detta. När återvinningscentralen byggdes om införde man istället dagens lösning som minimerat problemet med felsortering genom att avlämningen sker på en yta där personalen har överblick och dessutom ges möjlighet att enkelt sortera ut felsorterat avfall och kvarvarande jord när riset flyttas från avstjälpningsfacken till den stora rishögen. Det finns därför i dagsläget inga planer på att ändra denna lösning. Vi vill dock informera om att personalen i mån av tid kan hjälpa till att lasta av större lass med ris med hjälp av hjullastaren om riset på förhand har buntats ihop med ett lastband som läggs i botten på släpkärran innan man börjar lasta. Riset läggs sedan ovanpå bandet med alla grenar i samma riktning. Sedan drar man ihop lastbandet runt riset så att det bildar en bunt som går att lyfta av med maskin.</p> <p><i>Container för tegelpannor, mursten m.m.</i></p> <p>Om någon av de befintliga nedsänkta containerplatserna skulle användas krävs att fallskyddsräcken finns framför containern vilket gör att det tunga avfallet ändå behöver lyftas relativt högt. Förvaltningen håller dock med förslagslämnaren om att man bör undersöka möjligheten att ordna en lösning för fyllnadsmaterialet som underlättar avlastning jämfört med hur det fungerar idag. Förvaltningen tar med sig denna synpunkt och planerar att arbeta med att ta fram ett alternativ under 2022.</p>
KS2021/219	<p>Medborgarförslag om koloniområde i Bollebygd</p> <p>Gunnar Riegertz</p>	2021-09-16	<p>Kommunstyrelsens beslut 2022-03-01, § 46:</p> <p>Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget. Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att det inte är ekonomiskt fördelaktigt att använda kommunens resurser till planering av bostadslänkande former, till exempel koloniområden, där permanenta bostäder inte är tillåtet. Med hänsyn till kommunens resurser bör permanentbostäder prioriteras. Bollebygds kommun ser också vikten av att prioritera så att kommuninvånarna får tillgång till grönområden. En viktig aspekt för att kunna tillvarata medborgarnas engagemang och önskemål om mer funktioner i kommunens grönområden är att det behöver finnas en övergripande strategi för hur</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

		<p>kommunens olika grönområden ska användas. I kommunstyrelsens handläggning av ärendet har samhällsbyggnadsförvaltningen tillfrågats, och där konstaterar man att grönområden för koloniområden inte är förenligt med de mål som finns i samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhetsplan.</p> <p>Samhällsbyggnadsförvaltningen utför arbetsuppgifter på uppdrag av kommunstyrelsen, däribland strategisk planering samt arbete med att ta fram styrdokument såsom riktlinjer, program och strategier. I förvaltningens uppdrag ligger att stödja kommunstyrelsen vad gäller kommunens mark- och bostadspolitik. Operativt innebär detta att aktivt bevaka och stödja kommunstyrelsen vad gäller inköp av strategisk mark samt förädling av kommunal mark. I uppdraget ingår också att hålla planeringsunderlag uppdaterade för att möjliggöra en effektiv planprocess samt för att nå målet om att ha en god planberedskap. En viktig aspekt för att uppnå god struktur för kommunens grönområden och förbättra förutsättningarna för idrott och hälsa är att se till helheten vad gäller grönområdenas funktion, värden och sammanhängande struktur. Antalet mail, telefonsamtal och medborgarförslag om att prioritera, rusta upp och utveckla flera olika grönområden, gångstigar och stråk i Bollebygds kommun kan också ses som tecken på behovet av ett helhetsgrepp om grönstrukturen i kommunen. Samhällsbyggnadsförvaltningen ser också att en fördjupning av översiktsplanen behöver göras för Bollebygds tätort parallellt med pågående planuppdrag.</p> <p>Det finns även ett utredningsuppdrag från kommunstyrelsen att hitta kommunala förtättningsprojekt. De motstående intressena med att utveckla grönområdena och att förtäta med bebyggelse behöver utredas översiktligt. Strukturbilden kan visa vilka grönområden som ska bevaras och vilka som kan tas i anspråk för bebyggelse. Invånarnas önskemål behöver också ses i förhållande till att grönområdena fyller andra funktioner än rekreativa t.ex. genom att rena och fördröja dagvatten samt för växt- och djurliv.</p> <p>Kommunstyrelseförvaltningen bedömer därför är att de strategiska uppdragen handlar om att utveckla och ta fram en strategi för att öka användningen och funktionerna i befintliga grönområden, och inte att skapa nya områden för exempelvis koloniområden. Kommunen</p>
--	--	---

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

		<p>behöver prioritera att köpa in strategisk mark för att kunna utveckla bostäder eller verksamheter, och inte att köpa mark för rekreation och odling. Till detta kommer också att Bollebygds kommun inte är en stor markägare och i dagsläget äger kommunen inte någon mark som skulle lämpa sig för kolonilotter/koloniområde. Det finns ett tydligt uppdrag av att arbeta med strategiska markköp, dock anser kommunstyrelseförvaltningen att markköpen ska prioritera att bygga bort delar av kommunens bostadsbrist. Koloniområden behöver även planläggas och att planlägga kolonilotter utan möjlighet till bostad tar resurser i anspråk som kunde ha gått till att planera fullvärdiga bostäder.</p> <p>När kolonilotter anlades i städerna var det ofta i städernas dåvarande utkanter där kommunen ägde mark som inte ansågs värdefull. På senare år har många kommuner fått problem med att invånarna ändå valt att permanent bosätta sig i områdena som var avsatt för koloniområden och kommunerna har fått problem med VA-försörjningen. Att använda kommunens resurser till att bygga ut vatten och avlopp till ett område där det ändå inte är tillåtet att bo anses inte vara en god hushållning av kommunens resurser. Om kommunen skulle köpa in mark kommer priset på marken att avgöras av vilka andra användningar som marken kan få, t ex. bostäder. Att köpa mark för att anordna kolonilotter utan byggrätt för permanentboende kommer därmed bli en förlustaffär för kommunen. Dessutom behövs tid för att administrera koloniområdet samt att kommunen behöver ta ut en marknadsmässig så kallad arrendavgäld vilket gör att priserna för en kolonilott skulle bli mycket högt. Det krävs vidare att det bildas en koloniförening med organisationsnummer som är mottagare till arrendavgäld, VA-fakturor, sophantering m.m. Även om mark köps in kommer troligtvis en relativt stor yta behöva markterrasseras vilket medför en kostnad för kommunen. Parkeringsplatser behöver anordnas till området vilket medför ytterligare kostnad för kommunen.</p> <p>För en eventuell kolonilottsägare medför arrendet även att man inte kan låna pengar med kolonilotten som säkerhet utan behöver finansiera på annat sätt. Arrendet medför även att vid uppsägning ska en kolonilottsägare återlämna marken i ursprungligt skick d.v.s. utan byggnader. Det skapar en ännu större osäkerhet för en kolonilottsköpare med ett högt pris för</p>
--	--	---

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022
KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			kolonilotten om kommunen längre fram säger upp kolonilotten för att t.ex. bygga bostäder inom ytan.
KS2021/261	Medborgarförslag om ny flaggstång vid kommunhuset Johan Bergman	2021-10-14	<p>Kommunstyrelsens beslut 2022-03-01, § 47:</p> <p>Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2021-11-11, § 172, beslutat om riktlinjer för flaggning i Bollebygds kommun. Riktlinjerna för kommunal flaggning vid kommunala byggnader är framtagna för att öka förståelsen bland allmänhet och kommuninvånare för de dagar som uppmärksammas. Riktlinjerna avser flaggstänger ägda av kommunen samt flaggning vid fastigheter med kommunal verksamhet i Bollebygds kommun. Dessa riktlinjer fastställer när Bollebygds kommun ska flagga samt vilka allmänna flaggregler som gäller och vad kommunen ska ansvara för vid flaggning på de fyra officiella flaggstängerna utanför kommunhuset. Bl a inbegriper riktlinjerna att kommunen ska flagga på de av Sveriges riksdag erkända nationella minoriteternas nationaldagar. Däri inkluderas flaggning på samernas nationaldag, 6 februari. Således flaggar kommunen på samernas nationaldag och därmed utesluts den delen från förslagsställarens förslag. Kommunens riktlinjer för flaggning inbegriper även att kommunen ansvarar för att flagga med Prideflaggan.</p> <p>Kommunstyrelseförvaltningen förstår förslagsställarens intention om att marknadsföra kommunens föreningar exempelvis, men det får inte vara på bekostnad av de lagar, förordningar och framförallt kommunens egna riktlinjer, som finns. Bolagsflaggor används i marknadsföringssyfte av många företag och föreningar. De anses inte vara "riktiga" officiella flaggor och därför ser reglerna för dem annorlunda ut. En företagsflagga får t ex vara hissad dygnet runt, men flaggning tillsammans med nationsflagga bör dock undvikas. Den viktigaste regeln att följa är att aldrig ge en bolagsflagga bättre placering än en nationsflagga. Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att inköp av ny flaggstång samt markförberedande arbete som t ex fundament skulle kosta ca 20 tkr.</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			<p>Marken till höger om kommunhusets entré ägs av Bollebygds kommun och är i och med det kommunens ansvar att sköta, och det som står på kommunens mark faller på kommunen att sköta. De fastslagna riktlinjerna är framtagna av en anledning och med god och gedigen efterforskning. Riktlinjerna handlar om att upprätta en viss ordning och samhällsbyggnadsförvaltningen som ansvarar för de officiella flaggstängerna utanför kommunhuset ska hålla flaggstängerna hela och rena, så också flaggorna som hängs upp. Framförallt ska förvaltningen ansvara för att flaggning sker utifrån Lag om Sveriges flagga (SFS 1982:269), Förordning om allmänna flaggdagar (SFS 1982:270) samt anvisningar utgivna av Rikskommittén Sveriges Nationaldag, och kommunens antagna riktlinjer.</p> <p>Att sätta upp ännu en flaggstång på kommunens mark, om än på andra sidan de fyra officiella flaggstängerna, riskerar ändå att ansvarsmässigt falla på kommunen att upprätthålla ordningen vid, och på, den nya flaggstången. Kommunstyrelseförvaltningen ser även svårigheter i att upprätthålla ordning och den schemaläggning som förslagsställaren föreslår. En viss administration måste upprätthållas, hur ska t ex bokning av flaggningstider skötas? Förvaltningen ser det inte som omöjligt att ansvaret för skötseln och schemaläggning och bokning ändå riskerar att hamna hos kommunen, då flaggstången skulle stå på kommunens mark. Det finns även tvekan kring att om man flaggar med andra flaggor än lag och riktlinjer anger så blir det kommunen som flaggar fel och bryter mot riktlinjerna utifrån det faktum att flaggstången skulle stå på kommunens mark.</p>
KS2021/277	Medborgarförslag om utskick med e-mail och papperspost Erik Berglund	2021-11-11	<p>Kommunstyrelsens beslut 2022-04-12, § 65:</p> <p>Kommunstyrelsen bifaller medborgarförslaget. Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda möjlighet till säker hantering av dokument via e-post.</p>
KS2019/295	Medborgarförslag om utegym i Skattegårdsparken		<p>Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-03-21, § 58:</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

	Thomas Perlöv		Samhällsbyggnadsnämnden anser medborgarförslaget besvarat. Samhällsbyggnadsnämnden ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att inom ramen för en fördjupad översiktsplan ta fram förslag på möjlig lokalisering samt utformning/utrustning av ett utegym i centrala Bollebygd. Samhällsbyggnadsnämnden ser inte att ett beslut om lokalisering och genomförande är beroende av beslut om antagen fördjupad översiktsplan.
KS2021/171	Medborgarförslag om övergångsställe över Erikstorpsvägen Ann-Sofie Daltegen	2021-06-09	<p>Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-04-25, § 82:</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att anse medborgarförslaget besvarat. Samhällsbyggnadsförvaltningen har under våren 2022 påbörjat arbete med en förlängning av befintlig gång- och cykelbana längs med Erikstorpsvägen, inklusive anläggningen av ett övergångsställe vilket kommer placeras 50-60 meter österut jämfört med föreslagen placering. Arbetet förväntas färdigställas under 2022. Samhällsbyggnadsförvaltningen konstaterar att medborgarförslaget ligger i linje med pågående arbete för att öka trafiksäkerheten vid Erikstorpsvägen och bedömer att förslaget därför ska anses besvarat.</p>
KS2020/268	Medborgarförslag om förbättring av belysning på lekplatsen i Erikstorp Magnus Fagerberg	2020-12-09	<p>Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-04-25, § 84:</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att avslå medborgarförslaget, då belysningen är anpassad efter parkens tema och bedöms vara tillräcklig. Lekplatsen, Erikstorpsparken, färdigställdes 2008. Parken är skapad med rymden som inspirationskälla. Den innehåller en klätterställning som med lite fantasi kan få en att tro att man är på väg till månen, traditionella gungor som kan ta en en bit mot himlavalvet om man vill, samt en avskild yta där de minsta barnen kan känna lugn och ro. En stenbro inbjuder till spontan lek i den tätortsnära naturen. Den spontana leken är, i dagens inrutade och stressiga samhälle, nog så viktig för att utveckla barns fantasi och kreativitet. En öppen gräsyta med fotbollsmål finns i anslutning till parken som kan användas av de som till exempel vill spela boll. I parken finns även en grillplats med flera sittplatser, samt ett grillgaller som är reglerbart i höjd. Både grillplatsen och delar av parken har effektbelysts med blå lampor, vilket ger en välkomnande</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			<p>känsla även efter mörkrets inbrott. Belysningsarmatur- och stolpar ägs av park- och avfallsenheten och driftas av VA-/gata. Normalt underhåll av belysningen belastar befintlig budget. Det finns inga budgeterade medel för ny belysning.</p> <p>Samhällsbyggnadsförvaltningen konstaterar att det dämpade effektljuset är anpassat till lekplatsens tema, rymden. Förvaltningen känner inte till några klagomål på belysningen från andra kommuninvånare. Det finns i dagsläget inga planer att förändra belysningen eller parkens tema.</p> <p>Förvaltningen konstaterar vidare att det med jämna mellanrum kommer in medborgarförslag som rör kommunens olika lekplatser och förstår att det är en viktig fråga för invånarna. Samhällsbyggnadsnämnden har i beslut 2021-12-13 §251 givit förvaltningen i uppdrag att göra en utvärdering av behovet av nya lekplatser i kommunen. Det finns också ett uppdrag om att genom fördjupad översiktsplan se över grönytor, parker m.m. Förvaltningen bedömer att det inte finns någon anledning att föregå framtagandet av dessa planeringsunderlag genom att i nuläget göra förändringar inom de befintliga lekplatserna, utöver normalt underhåll. Parkens belysning är anpassad till rymdtemat och bedöms vara tillräcklig.</p>
KS2021/34	<p>Medborgarförslag om padelbana i Erikstorp</p> <p>Emelie Hagman</p>	2021-02-11	<p>Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-04-25, § 83:</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att inom ramen för en fördjupad översiktsplan se över lämplig användning av den gamla tennisbanan i Erikstorp. Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att därmed anse medborgarförslaget besvarat.</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			<p>Samhällsbyggnadsförvaltningen konstaterar inledningsvis att sedan medborgarförslaget lämnats in har två privata aktörer beviljats bygglov för padelhallar, och att det numera finns möjlighet att spela padel i Bollebygds tätort.</p> <p>I budget för 2022-2024 gavs samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) kring grönytor m.m. Underlaget ska visa var kommunen kan förtäta med bostäder men också ligga till grund för beslut om drift och anläggning av motionsanläggningar, parker, lekplatser etcetera. Anläggande av en padelbana beräknas innebära en kostnad från 250 tkr och uppåt, till det kommer kostnader för årlig drift.</p> <p>Samhällsbyggnadsförvaltningen håller med förslagsställaren om behovet av olika platser och ytor för spontanidrott i kommunen, och ställer sig positiva till att undersöka hur den aktuella platsen, den gamla tennisbanan i Erikstorp, skulle kunna användas på bästa sätt. Förvaltningen bedömer att detta bäst görs inom ramen för arbetet med fördjupad översiktsplan.</p>
KS2021/120	<p>Medborgarförslag om gammal tennisplan i Erikstorp</p> <p>Henrik Arnquist</p>	2021-04-29	<p>Kommunstyrelsens beslut 2022-06-14, § 142:</p> <p>Kommunstyrelsen bifaller medborgarförslaget. I handläggningen av förslaget har samhällsbyggnadsförvaltningen tillfrågats. Samhällsbyggnadsförvaltningen ser behov av att arbeta med frågorna om användning och utveckling av kommunens grönytor, parker och friluftsområden på ett långsiktigt och hållbart sätt.</p> <p>I kommunens budget för 2022–2024 gavs samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) under 2022, och i det uppdraget kommer frågor om grönytor att tas med.</p> <p>Kostnaden för att sopa befintlig tennisplan och måla dit rutor för t ex Kingplan bedöms vara låg. Även om ytan i ett senare skede tas i anspråk för byggnation så är det inga stora investeringar som går förlorade. Kommunens park och avfallsenhet bedömer att kostnaden för att iordningställa ytan är 5000 kr, under förutsättning att man inte behöver lägga ny asfalt.</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

		<p>Dock kommer kommunen inte att återkommande sköta ytan då den finns med i ett område som är utpekad för att studera förtätning.</p> <p>Både kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden har svarat på en stor mängd medborgarförslag, motioner och andra initiativ som alla syftar till att utveckla kommunens olika grönområden, samtidigt har man i uppdrag att arbeta med att skapa förtättningsprojekt på kommunal mark. Samhällsbyggnadsförvaltningen vill med uppdraget om att ta fram fördjupad planeringsunderlag öka kunskapsläget om grönyrtornas funktioner, inte bara för människor utan även som spridningskorridorer för djur och växter. För att kunna arbeta med förtätning och utveckling av grönområdena behöver ett planeringsunderlag tas fram. Underlaget ska visa var kommunen kan förtäta med bostäder men också ligga till grund för beslut om drift och anläggning av olika typer av motionsanläggningar, parker, lekplatser, och exempelvis vilka grönområden som ska finnas där människor inte ska vistas för att det stör växt- och djurlivet. Med hjälp av ett sådant planeringsunderlag får förvaltningen dessutom bättre insikt kring frågor om lokalisering, trafikflöden, risk för störningar/buller, trygghetsaspekter, skyddade arter, ekonomiska förutsättningar etc.</p> <p>Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att det är viktigt att använda verktyget med en fördjupad översiktsplan för att se på alla grönområden samtidigt och utifrån en rad olika aspekter och önskemål välja de ytorna som är lämpligast på lång sikt. En annan fördel med att låta investeringar i grönområdena föregås av en fördjupad översiktsplan är att en sådan process garanterar en demokratisk insyn, genom exempelvis medborgardialoger där allmänheten ges möjlighet att yttra sig, vilket skapar en vidare förståelse för de olika områdenas planeringsförutsättningar samt en större demokratisk förankring.</p> <p>Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att en upprustning av tennisplanen bör kunna göras, men att det är viktigt att samtidigt betona att den långsiktiga planen för området ska tas</p>
--	--	--

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			<p>fram i kommunens arbete med en fördjupad översiktsplan. Den fördjupade översiktsplanen ska reda ut vilka av kommunens grönområden som ska användas för rekreation och lek och vilka grönområden som kan tas i anspråk för bebyggelse. Frågan om långsiktig lokalisering av olika idrottsplats- och rekreationsområden bör hanteras i ett större sammanhang. På den aktuella platsen där tennisplanen ligger är den inom ett område som i översiktsplanen är utpekad som förtätningsområde, men då åtgärden att iordningställa ytan för lek bedöms vara liten bör ytan därför kunna användas för lek till dess att kommunen bestämmer något annat.</p>
KS2020/257	<p>Medborgarförslag om tennisbana i Bollebygd</p> <p>Lavin Thelin</p>	2020-12-09	<p>Kommunstyrelsens beslut 2022-06-14, § 143:</p> <p>Kommunstyrelsen anser medborgarförslaget besvarat. Inom ramen för kommunens arbete med fördjupad översiktsplan (FÖP) finns möjlighet att utreda plats för byggnation av en ny tennisbana i Bollebygd, och klargöra hur en sådan plats ska användas.</p> <p>I handläggningen av förslaget har samhällsbyggnadsförvaltningen tillfrågats. Samhällsbyggnadsförvaltningen ser behov av att arbeta med frågorna om användning och utveckling av kommunens grönytor, parker och friluftsområden på ett långsiktigt och hållbart sätt.</p> <p>I kommunens budget för 2022–2024 gavs samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) under 2022, och i det uppdraget kommer frågor om grönytor att tas med. De ekonomiska konsekvenserna av att anlägga tennisbanor i Bollebygd är svåra att förutse innan en lokalisering är vald och innan förvaltningen vet om det finns en förening som kan bistå i skötsel. Om en central yta väljs för tennisverksamhet bör de ekonomiska konsekvenserna förutom iordningsställande och skötsel också ta hänsyn till vilka värden ytan skulle skapa om den användes för t.ex. bostadsbyggnation. Ur ett barnkonsekvenstänk bör anordnande av tennisplaner i centrala Bollebygd ha positiva konsekvenser för barn.</p>
KS2022/72	Medborgarförslag om fler papperskorgar	2022-05-05	<p>Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-06-20, § 135:</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

	Lars-Erik Pettersson		<p>Samhällsbyggnadsnämnden anser medborgarförslaget besvarat. Samhällsbyggnadsförvaltningen har under våren 2022 bett invånarna lämna in förslag på placering av nya sittplatser med papperskorgar längs med kommunala gång- och cykelvägar i tätorterna. Förslagen har sammanställts och nya bänkar och papperskorgar är planerade att sättas ut innan årsskiftet 2022/2023 på tre platser i Bollebygd och Töllsjö. Ytterligare bänkar och papperskorgar planeras att sättas ut under kommande år. Förvaltningen konstaterar att förslaget ligger i linje med pågående projekt där nya papperskorgar är planerade att placeras ut längs kommunala gång- och cykelvägar under innevarande år. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer därför att förslaget ska anses besvarat. Vidare bedöms planerat framtagande av en fördjupad översiktsplan för grönområden, vilket kommer genomlysas frågan om lokalisering av olika idrotts- och rekreationsytor etcetera, även fånga upp frågan om ytterligare papperskorgar vid nya anläggningar.</p>
KS2021/233	<p>Medborgarförslag om rastplats för hundar</p> <p>Ewa Fröjd</p>	2021-10-14	<p>Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-06-20, § 137:</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att avslå medborgarförslaget om en hundrastgård på Malmgården. Samhällsbyggnadsnämnden ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att titta på om en kommunal hundrastgård är något att hantera inom ramen för en fördjupad översiktsplan för grönområden. Samhällsbyggnadsnämnden uppmanar förslagsställaren att i samarbete med det lokala föreningslivet driva projektet vidare med hjälp av föreningsbidrag.</p> <p>Den tomt som utpekats i förslaget är inte kommunalt ägd. För tomten gäller detaljplan för Malmgården som vann laga kraft 2016 och som ger byggrätt för bostäder och centrumändamål. Samhällsbyggnadsförvaltningen har sedan tidigare fått i uppdrag att genom en fördjupad översiktsplan se över användandet av kommunala grönytor för olika typer av sport- och rekreationsaktiviteter. Anläggandet av en mindre hundrastgård bedöms kosta från 50 till</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			<p>200 tkr beroende på lokalisering, utformning och storlek. Till det kommer en årlig driftkostnad som uppskattas till 30 tkr.</p> <p>Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att den i förslaget utpekade tomten, Malmgården, inte är aktuell att köpa in i syfte att anlägga hundrastgård. Det kan däremot finnas andra platser i tätorten som är bättre lämpade för detta ändamål. En sådan lokalisering behöver utredas djupare. Förvaltningen bedömer att det är möjligt att titta på frågan om hundrastgård i samband med framtagandet av fördjupad översiktsplan och därigenom kunna se över lämplig lokalisering, med hänsyn till både hundägare och andra som kan påverkas av en sådan anläggning.</p>
KS2021/325	<p>Medborgarförslag om att stänga av Bollebygd centrum för genomfart av tung trafik</p> <p>Gunnar Riegertz</p>	2022-02-10	<p>Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-06-20, § 136:</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att avslå medborgarförslaget. Förslagsställaren önskar att man skyltar om Göteborgsvägen och Kungsbackavägen genom Bollebygd centrum så att tung genomfartstrafik inte tillåts passera, utan hänvisas till riksväg 40 mellan Grönkullenmotet och Kullamotet. Trafikverket är väghållare för Göteborgsvägen från Grönkullenmotet till Kullamotet. Vägen har klass BK 2. Bollebygds kommun har inte rådighet över vägen och har inte möjlighet att besluta om att begränsa vägen för tung trafik. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att medborgarförslaget inte kan hanteras av Bollebygds kommun eftersom Göteborgsvägen är Trafikverkets väg. Förvaltningen konstaterar att vägarna behöver vara öppna för tung trafik för att klara transporter till, från och igenom orten, och en delvis begränsning av genomfart bedöms vara svår att kontrollera och upprätthålla. Förvaltningen ser inte något behov från kommunens sida att driva ett ärende om delvis avstängning gentemot Trafikverket, utan hänvisar förslagsställaren att i så fall själv kontakta Trafikverket i ärendet.</p>
KS2021/316	Medborgarförslag om olika seniorboenden i Bollebygds	2022-02-10	<p>Kommunstyrelsens beslut 2022-08-30, § 153</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

	kommun Yvonne Andrén	<p>Kommunstyrelsen anser medborgarförslaget besvarat i och med att förslagsställarens intentioner i medborgarförslaget redan är under utredning i kommunen sedan ett tag tillbaka, och därmed kan anses vara tillgodosedda.</p> <p>Brist på särskilt boende för äldre kan inte lösas enbart genom att förbättra bostäderna på den ordinarie bostadsmarknaden, eller genom trygghetsboenden. Brist på bostäder som är tillgängliga för personer med nedsatt rörlighet kan emellertid öka behovet av särskilt boende. Det är därför av vikt att kommunen ser till att det finns tillräckligt med bostäder i särskilt boende när en äldre person bedöms ha det behovet. Socialnämnden har således i början av 2022 reviderat behovet av äldreboendeplatser i kommunen.</p> <p>Man bedömer att en utökning om cirka 20 platser på särskilt boende för äldre räcker, under förutsättning att kommunen planerar fler bostäder som är anpassade för äldres behov och på olika sätt uppmuntrar företag som ägnar sig åt bostadsbyggande att uppföra trygghetsboenden med gemensamhetsytor och plats för aktiviteter.</p> <p>Kommunstyrelsen har 2022-03-01, § 51, gett socialnämnden följande uppdrag: Socialnämnden ska precisera vilken typ av – och behovet av – bostäder anpassade för äldres behov som finns. Uppdraget ska innefatta beskrivning av de olika boendetyper socialnämnden tänker sig. En definition och beskrivning av vad ett trygghetsboende är ska finnas med och den ska vara skriven så att det är ett underlag för vidare kommunikation med eventuella aktörer på marknaden som vill bygga ett trygghetsboende i kommunen. Om socialnämnden tänker att biståndsbedömt trygghetsboende är ett alternativ ska även detta beskrivas och definieras. Eventuella skillnader i utformning av och kommunens ansvar mellan trygghetsboende och biståndsbedömt trygghetsboende ska beskrivas. Underlaget ska också presentera befolkningsunderlaget för olika boendeformer i de olika kommundelarna, det vill säga hur många äldre tror socialnämnden kan vara aktuella för annan boendeform än äldreboende och då preciserat på de olika kommundelarna, på kort och lång sikt. Finns det andra boendeformer</p>
--	-----------------------------	--

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

			för äldre som socialnämnden har i åtanke ska dessa definieras och presenteras på liknande sätt som för trygghetsboende och biståndsbedömt trygghetsboende.
KS2022/183	Medborgarförslag om offentlig toalett på torget Gunnar Riegertz	2022-09-22	<p>Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-11-14, § 206</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att anse medborgarförslaget besvarat. Kommunfullmäktige har i september 2021 behandlat en motion med samma intentioner. Kommunfullmäktige beslutade då att avslå motionen med gav kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med näringslivet utreda hur frågan kan lösas. Detta uppdrag pågår. Vid handläggning av motionen har samhällsbyggnadsnämnden bedömt kostnaden för uppförande av en fristående prefabricerad toalettbyggnad till 500-600 tkr (2021), med tillkommande kostnader för grundläggning, markarbeten, VA-ledningar, elarbeten samt bygglovsavgifter. Totalt rör det sig om en kostnad om minst 800-1000 tkr. Till detta kommer löpande kostnader för städning, el och VA. Samhällsbyggnadsnämnden konstaterar att då frågan för närvarande utreds av en annan förvaltning, kan nämnden inte föregripa denna utredning genom att vare sig bifalla eller avslå medborgarförslaget. Nämnden bedömer därför att medborgarförslaget ska anses besvarat.</p>
KS2021/118	Medborgarförslag om belysning vid återvinningsstationer Bengt Forsling	2021-04-29	<p>Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-12-12, § 219</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att bifalla medborgarförslaget om belysning vid återvinningsstationerna Ekedalsvägen samt Källevägen i Bollebygds tätort. Samhällsbyggnadsförvaltningen konstaterar att 4 av kommunens 6 återvinningsstationer är belysta idag. Återvinningsstationerna sköts av FTI men är belägna på kommunal mark. Det har rått viss otydlighet kring vilken av parterna som ska ansvara för belysning, de investeringar som har gjorts hittills har kommunen bekostat. Från 2024 kommer ansvaret för återvinningsstationerna gå över från FTI till kommunen. Detta underlättar i frågan om ansvar för belysning. Förvaltningen ställer sig positiva till förslaget och bedömer att det är möjligt att genomföra under 2023.</p>

FÖRTECKNING ÖVER BESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG UNDER 2022

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

FÖRTECKNING OBESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

Diarienummer	Rubrik och förslagsställare	Anmält på kf	Berednings- och beslutsinstans	Anmärkning/övrig info
1 KS2021/131	Medborgarförslag om multisportanläggning Jesper Tomasini	2021-04-29	Kommunstyrelsen	
2 KS2021/195	Medborgarförslag om permanenta vägbulor på Erikstorpsvägen Zabina Järpfjord	2021-09-16	Samhällsbyggnadsnämnden	
3 KS2021/196	Medborgarförslag om skyltar kring lägre hastighet Erikstorpsvägen-Rans Floges väg Zabina Järpfjord	2021-09-16	Samhällsbyggnadsnämnden	
4 KS2021/197	Medborgarförslag om sänkt hastighet på Erikstorpsvägen-Rans Floges väg Zabina Järpfjord	2021-09-16	Samhällsbyggnadsnämnden	
5 KS2021/198	Medborgarförslag om övergångsställe på Erikstorpsvägen-Rans Floges väg Zabina Järpfjord	2021-09-16	Samhällsbyggnadsnämnden	
6 KS2021/262	Medborgarförslag om för hög hastighet på Elviras väg Sebastian Berntsson	2021-10-14	Samhällsbyggnadsnämnden	
7 KS2021/280	Medborgarförslag om inrättande av slöseriombudsman Gunnar Riegertz	2021-12-08	Kommunstyrelsen	

FÖRTECKNING OBESVARADE MEDBORGARFÖRSLAG

KOMMUNSTYRELSEFÖRVALTNINGEN

KS2022/189 8	Medborgarförslag laddstolpar i lyktstolpar Gunnar Riegertz	2022-09-22	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2022/197 9	Medborgarförslag cykelbana riksväg 180 Miriam Persson	2022-09-22	Kommunstyrelsen	Ksau 2023-01-16 Ks 2023-01-24
KS2022/257 10	Medborgarförslag om actionsportpark i Bollebygd Ilmo Europæus	2022-11-17	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2022/253 11	Medborgarförslag om att bygga en pumptrackbana i Olsfors Leo Mattsson	2022-11-17	Samhällsbyggnadsnämnden	
KS2022/297 12	Medborgarförslag om att återinföra tjänsten budget- och skuldrådgivare Jasmine Bengtsson	2022-12-07	Socialnämnden	

14. Befrielse från uppdrag, och
kompletteringsval av ledamot (SD) i
jävsnämnden KS2022/236

Från: Robert Brandt <robert.brandt@bollebygd.se>

Skickat: den 23 januari 2023 13:55

Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>

Ämne: Avsäger mitt uppdrag i jävsnämnden

Hej

Jag avsäger mig mitt uppdrag som ledamot i jävsnämnden.

Mvh

Robert Brandt

15. Befrielse från uppdrag, och
kompletteringsval av ersättare (SD) i
samhällsbyggnadsnämnden KS2022/234

Från: [Suzanna Bengtsson](#)
Till: [Suzanna Bengtsson](#)
Ärende: Befrielse från uppdrag
Datum: den 12 januari 2023 09:23:13

Från: Nicklas Andersson
Skickat: den 11 januari 2023 17:36
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne:

Jag vill bli entledigad från mina uppdrag i bollebygds kommun.

Ersättare i samhällsbyggnadsnämnden
Ledamot i Bollebo

Nicklas Andersson, Sverigedemokraterna.

16. Befrielse från uppdrag, och
kompletteringsval av ledamot (SD) i stiftelsen
Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)
KS2022/238

Från: [Suzanna Bengtsson](#)
Till: [Suzanna Bengtsson](#)
Ärende: Befrielse från uppdrag
Datum: den 12 januari 2023 09:23:13

Från: Nicklas Andersson
Skickat: den 11 januari 2023 17:36
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne:

Jag vill bli entledigad från mina uppdrag i bollebygds kommun.

Ersättare i samhällsbyggnadsnämnden
Ledamot i Bollebo

Nicklas Andersson, Sverigedemokraterna.

17. Befrielse från uppdrag som ersättare (KD)
i kommunfullmäktige KS2022/212

Från: [Suzanna Bengtsson](#)
Till: [Suzanna Bengtsson](#)
Ärende: Kommunfullmäktige
Datum: den 1 december 2022 17:00:40

Från: Eivor Carlsson
Skickat: den 1 december 2022 16:40
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne: Kommunfullmäktige

God dag!

Härmed vill jag avsäga mig min plats som ersättare i Kommunfullmäktige.

Vänliga hälsningar
Eivor Carlsson

18. Befrielse från uppdrag, och
kompletteringsval av ledamot (M), i
Tolkförmedling Väst KS2022/250

Från: Jonatan Backlund <jonatan.backlund@bollebygd.se>

Skickat: den 6 februari 2023 19:31

Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>

Ämne: Avsäger mig plats

Hej,

Härmed vill jag avsäga mig min plats som ledamot i Tolkförening väst.

Med vänlig hälsning,

Jonatan Backlund

Ordförande

Utbildningsnämnden

Bollebygds kommun

Tfn: 0737-591219

E-post: jonatan.backlund@bollebygd.se

Webbplats: www.bollebygd.se

19. Fråga (C) till utbildningsnämndens
ordförande om nämndens representation i
fullmäktige KS2023/47

Från: Fredrik Olofsson <fredrik.olofsson@bollebygd.se>

Skickat: den 5 februari 2023 08:32

Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>

Ämne: Enkel fråga

Enkel fråga till utbildningsnämndens ordförande Jonatan Backlund (M).

Vem representerar utbildningsnämnden i kommunfullmäktige?

Fredrik Olofsson (C)